

સુંદર સ્ત્રી વિલાસ.

મનોહર ગરબાવળી.

સર્વ હક સ્વાધીન છે.

કીર્તન ૬-૮-૦

માટી.

સુંદર સ્ત્રિ વિલાસ ગુનોહર

ગરવાવઢી

ઘણા અંથોમાંથી સંગ્રહ કરીને.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

યુકસેલર. મગનલાલ દેવચંદ.

આવૃત્તી પહેલી.

દોહરાં.

રશીક કાવ્ય સંગ્રહ કર્યો સજ્જન કાળ જરૂર,
વાંચો સર્વ વિવેકથી ઉપજે આનંદ હર.

અમદાવાદ મધ્યે,

ન્યાયસાગર પ્રેસમા.

શા. મગનલાલ વજીરખાણદાશે છાપા

સંવત ૧૯૪૫

સને ૧૮૮૯

કીમત રૂ. ૦-૮-૦

અનુક્રમણિકા.

વિષય.

પૃષ્ઠ. વિષય

પૃષ્ઠ

શ્રીનાથજીનામહિતા....	૧	કલ્યાણ રાગની ગરબીઓ.	૨૭
ગોપીજોનામહિતા સ્તુતી	૨	સખીકૃતો રૂપાજો જાહન.	
રાધાના વિલાપનાહિતા....	૩	લાલજીરે, ...	૨૯
પતિનેપરદેશનજવાદેવાનામહિતા.		રાગ પીતુ દીપચંદીગરબીઓ	૩૧
પંદર તીર્થો....	૬	ચુંદડીની ગરબી, ...	૩૪
આઠવાર.....	૮	મારી કંચુકી તોડી મારી મટુકી	
સાતવાર.	૯	ફેાડી એ રાગની ગરબીઓ	૩૬
નરસીંહજીનો ગરબો....	૧૦	ગરબીઓ રાસ લીલાની,	૩૮
બહુચરાજીનોગરબો. ...	૧૨	વનમાં બુલી પડીરે પેલોકયાં.	
અંબાજીનો ગરબો. ...	૧૩	ગયો કાનુડો વિગેરે રાધિકા.	
સીતાજીની કાંચળી. ...	૧૬	કળજના સંવાદની ગરબીઓ	૪૬
રૂશણીની ગરબી, ...	૧૮	ઉદરની ગરબી.....	૪૯
સીદને સમજાવેછે સાનમાં	૧૯	દાણની ગરબીઓ.....	૫૦
મંદીર આવોને આજકાનુડા.	૨૦	વનમાં બાગીરે વાંસળી.....	૫૨
વચન દીપાતા મારેવાલારે	૨૧	ગરબીઓ	૫૩
મધુર વેણુવાગીરે મધ રાનમાં	૨૨		
ગાંખીના જોશોજી સોહાગીયા	૨૩	વલવની ગરબીઓ.....	૫૮
સખી નંદનો શુભાની પ્રિતમ		કાન કાળારે મરી ચુંદડીના ચોર	૬૪
છેલજોરે. ...	૨૩	ગીરધ રીંચી ગરબીઓ ...	૬૫
સ્નેહ સીદ રીધા ઓધવજીએ.		રસીયાજી રમવાને આવો ...	૬૮
ગરબીઓ. ...	૨૫	કળુ વીયોગના મહિતા સાખીઓ	૬૯

અનુક્રમણિકા

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
પદ્મ તીર્થાઓ...	૭૧	સાખીગી ...	૯૯
દાશની ગરબી ...	૭	બાળ ચરીત્રનો ગરબો ...	૧૦૧
કૃષ્ણ ગોપીના સંવાદની લીલા	૭૨	હસ અવતારનો ગરબો ...	૧૦૬
શ્રીઓ ..	૭૩	ઐરામાં ગવાતા ગીતનો ...	
દાશ લીલાઓ ...	૮૧	સંગ્રહ ...	૧૦૬
અભીમુખનો ચક્રાવો ...	૯૧		

સુદર સ્ત્રી વિલાસ મનોહર

ગરવાવઢી.

શ્રી નાથજીના મહીના.

- કારતક માસેરે કહાંનજી, મુકી આલ્યા પરદેશ;
હુંજુ નાગીરે નાંધડી, જીવન આજેરે વેશ.
ગોકુળ આવો શ્રી નાથજી. ગો. ૧
- માગસર માસેરે માવજી, વચીઆ ચામરે તડ;
પિંજર લાગ્યોરે પુરવા, આંખે આંસુડાંની રેલ. ગો. ૨
- પેસે સોસેરે રેહરી. તોયે સ્નેહ ના વીશરાય;
આડો હીમાજો હલોટો, તેથી કુંપેરે કાંય. ગો. ૩
- માહા માસેરે શેજડી, જીજી વેરણ રાત,
પેહજી મારારે ઘેર નહીં, કેમ જાય દીવસે મહારાજ. ગો. ૪
- કાગણુ કુહ્યોરે કુમડે, કુહ્યાં કેશર કેરાં આડ;
તેનાં છંટાવું છાંટણાં, ઉડે અખોલ ગુલાલ. ગો. ૫
- અમતરે અંપોરે મારીઓ, મારી અરાડે ભાર;
માલણુ લાવેરે માગરો, કાચી કળીઓનો હાર. ગો. ૬
- વૈશાખેરે વન વેડીયાં, વેડી આંખલોયાની શાખ;
વેશ ઘોળાવુંરે વાટકી, જમીને કુન્દી સંગાય. ગો. ૭
- જેઠ જાણ્યોરે આવશે, ના આયા સ્યામ શરીર;
ખપખપારે પીડપીડ કરે, મારે હૃદયે નવ રહે ધોર. ગો. ૮
- અપાડેરે ધા. ઉત્તરો, માથે અંડયોરે ધનધોર;

(૨)

વીજલડીરે ચમકા કરે, બાલે મધુરાશા માર. ગો. ૯

આવણુ વરસારે શરવડે, નદીએ નીર અપાર;

કોયલડીરે ટડકા કરે, બેસી આંખલીવાની ડાળ. ગો. ૧૦

બાદરવારે બલો ગાજીએ, વરસે મુશગધાર;

પોહિજી મારા મધુપુરમાં, શાલે શોકલડી અપાર. ગો. ૧૧

આશામાસે દીવાલડી, આપ્યા શામ શરીર;

થાળ બરે માતીડ, વંચાવું શુભદ્રાના વીર. ગો. ૧૨

બારે માસ પુરા થયા, કેહેછે કવિરે કર્ણેડ;

ગ.ય તેવારે પુરજે, કોડ થરે રણછોડ. ગો. ૧૩

ગાપીઓની સ્તુતિના મહિના.

(કારતકે કાજળને તણવું એ રાગ.)

કારતકે કોટી કલ્પના કરીએ, ગે કુળાઆમાં ઘેલાં થઈ ફરીએ,

સુખદુઃખ સરવે સહી રહીએ, આધવ મારી સ્તુતી કર્ણે;

દુઃખરે માર દિલ મધિ લેજે. ઓધ. ૧

માગશરે મણાં લીધાં માથે, જીવંજીએ વચન આપ્યાં હાથે;

કે રજની રમીસુ તમારી સાથે, આધવ મારી સ્તુતી કેહેજે. ૨

ગોથે તો બીરજ ક્યમ ધરીએ; કોહિતો વાલા વિખડાં ખાધ મરીયે;

જીવંજીના જીને શું કરીએ, આધવ મારી સ્તુતી કેહેજે. ૩

માહિતો મીત્રો તોડી મારી, વાલે મારે કુપ્પળ કરી નારી;

આશું કીધું માહન મારાસી, આધવ મારી સ્તુતી. ૪

કાગણે શીર કર મનમાં, દિવસ રાત તાપ તપે તનમાં;

વખુડી જેમ હરણી ફરે વનમાં, આધવ મારી. ૫

અર્ધતરે ચીત કરે ચાળા, મુકી ચાલ્યાં મારલી તો વાળા;

દરશન તમે દોગી નંદલાલા, આધવ મારી સ્તુતી. ૬

- વધસાએ વનમાં કોયલ બોલે, તેથી મારાં ત્રણભુવન ડોલે;
 જોખન મારે જાય છે જકજેલે, ઓધવ મારી શુભી. ૭
- જોતો જળ ભરીઆં નેણે, ઓધવ મારા હરીવરને કહેણે;
 ખટકે વાલા નાથ તણે મેણે, ઓધવ મારી. ૮
- અથાડે તો ઇંદ્ર ધારે વરણે, પીકે નિના મન મારે તનમે,
 જાહનવર મહેર હવે કરણે, ઓધવ મારી. ૯
- ગ્રાવણે સાંભળ સાહેલી, નમ્રરા તો નાથ ગયા મેલી;
 ગોકુળીયામાં થમને ફરે ઘેડા, ઓધવ મારી. ૧૦
- ભાદરવે ખુદર ભેટો હમને, જાણુ હવે શુ કહીએ તમને;,
 વાયદા કરી વાણાં અમને, ઓધવ મારી. ૧૧
- આસો માસે આવી દાવાળી, ઘેરે આ યા જાહન મારારી;
 હળીમળીસઉ સખી લો તાલી, ઓધવ મારી. ૧૨
- ખારેરે માસે રાગેતો કરીખા, દાસ રણકોડના શ્વામી મળીયા,
 તેધારે મારાં જનમ મરણ ટળીયાં, ઓધવ મારી શુભી કેળે. ૧૩

રાધાના વીલાપના મહીના.

- કારતક માસે કથણે, જમણે ના અમ;
 ફદન કરેરે રાણી રાધીકા, બીજે આંસુડે અમ;
 હરીનિના હૃદયં સુકાકણે, પાપી પ્રાણુ ન જાય,
 લોભી જીવડો ન જાય. શુરે જીવું સંસારનું. ૨૬.
- માગસર માસે માંતુ નહીરે મારા જાહન લાલ,
 સુગી દીસે સુંદર સેજડી, પેટડીયામાં ફાળ. હરીવનાર
- માસે માસે રૂચે નહીરે, સુખ સંપત સાજ;
 અધવચ મેઘાંરે આ સમ, વરણુ જાય ન રાત. ૬૦ ૩
- માહા માસે મારાજનેરે, તેડી લાવે ને ઘેર;

(૪)

નયણે નીરખું મારા નાથને, યાહ લીધારે પેહર. હૃ ૪

કાગણુ કુદ્યારે કુદ્યારે, કુદ્યાં કેસુરે વન; અનીય ચુલાલના છાંટણાં, ખેલું કોશું વચન. હૃ ૫

અર્ધતરે ચીત આહિ નહીરે, પેહરવાને ચીર; સ્વામીવિનારે ચણુવારે શા, કમ સજીએ શરીર. હૃ ૬

વહશાએ વન વેડીવારે, વેડી આંખાની ડાળ; કોયલડારે ટટકા કરે, શબ્દ શુદ્ધ્યારે રશાળ. હરી ૭

જેઠમાં જીવ અડળાપછરે, ધરમાં ધડી ન રહેવાય; ભીંર ભડકા યાય છે, અગની વૃદ્ધે ના સેવાય. હરી ૮

અસાડ માસે હુતો નહીં નમુરે, નમ્યો નવલોરે મેહ; વેરનારે બાદગ ઉતટ્યાં, સોસે સુકાણી દેહ. હરી ૯

આવણુ વરસા સરવટ્ટે, નદી જળ છલકાય; કહો શબ્દી કેમ કીજીએ, બીરજ નવ ધરાય. હરી ૧૦

ભાદરવો ભલે ગાજીમારે, વરશ્યો ઉતર દેશ; હરે પોડી રંગ માહજન, પીઉં છરે પરદેશ. હરી ૧૧

આસો માસે હરો આંખિયારે આનંદ આછવ યાય; ઘેર ઘેર જાય વધામણી. હરિઉં હરખ ન માય. હરી ૧૨

ગારે માસ પુણ્ય થયારે, તરમે પુરી આય; કરજીડીનેરે વિનવે, ગાય નરશબ્દો દાસ. હરી ૧૩

પતીને પરદેશ ન જવા દેવા વિદેના મહિના.

(આધવજી સદેશો કેનો શ મને. એ રાગ.)

કારતક મહિને અમળા કેહે છે કંથને, હવે સીઆરો આંગો, સ્વામી નાયમે,

હીમાળો વાઘરે હંમકી ઠાઠમાં, થું ગોઘો પરદેશ જવાનો સાંઘ
જો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૧

માગથર મહીને હાંથ ધણી મન માહરે; રશીયા સંગ રમ્યાની
માજમ ઠાતલો;

ધુંધટો કાઢીરે ઘર આગળ ફરે, પીડે જલો પરદેશ જવાની વા
તલો; એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૨

પે.સે ને અબજ ને પીડે પરદેશ, તે નારીનાં પુરણુ મળીયાં પા
પલે; સાસરીએ રહીને તે શાં સુખ ભોગવે, મધ્યરમાં નવ ગો
ઠે માને બાપલો, એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૩

માહા મહીને નવ કરીએ નાય મુસાફરી, ધર્જા સારે જઘ લાવો
આગી જારલો,

વેઝાને જમથુંરે મારા વાલમા, જરૂર નહી જવા દેઉ ઘરથી બ
હારલો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૪

કાગ રમે કાગણમાં નરને નારી, ઘેર ઘેર નહિતમ કહિતક ન
વલાં વાય જો.

ને નારીનો નાવલીએ નાશી ગયો, કોયે તેણે કેમ નજરે નોખું
જાયલો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૫

અહતરમાં અતુરાને પંથ ન ચાલવું, નો ઘેર નારી સાગી સતુંર
સુખણલો; વહાલપણે વચનેરે પીડેને વશકરે, નીરધારણું તે પ
ડ્યું રહે પગીયાણલો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૬

વ વક્રીયા વાવારે પોથું વધશાખના, રજ ઉટેને માફગણિક મલું થાય
નો નયનીનું જાતીરે હીરો હારનો, કહો પર હાયે તે ક્યમ ધી-
રયો જાયલો; એ મહીને નવ જઘએ પીડે પ્રદેશમાં. ૭

નેડેતો પરદેશ જવું દોહણું, ધોમ ધીકે ને લાય નેવી લુ વાયલો
કામજાએ કાવારે મારા કંચની, વણ શીર્યાં જેમ કુલડીયાં કરમા

યત્નો; એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૯

અબરધન છાંરે માસ અથાડમાં, માર બેઢિને મહ વરથે મુ-
શળધારત્નો;

કચરોને કાઢવે મચી છે મેદની, પંખી માળા ઘાલે ઠારે ઠાર-
ત્નો. એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૯

શાવણમાં શીવ પુજીને મુખ મારીયે, વાલાનો નવ થાત્નો કુદી વી
રોગત્નો;

જિમીયાના સ્વામીજી આપો ઝેરકું, સામુના જાયાનો નીકય સં
ત્નોગત્નો, એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૧૦

બાદરો બરતોખનનો ફરી નહી મળે. વહી જાસે જેમ નદીયો
કેરાં નીરત્નો.

એવારે દીવસ એજે નવ કાહાડીએ, વાત વીચારી જુઓ નણ
દના વીરત્નો. એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૧૧

આસોના દીવસતો અતી રળીયામણા, આવું પીવું કરવા નવલા
એકત્નો.

ભેગાં બેશી જમીએ રમીએ સોગટે, છાતીમાં ભીડીને રાખુ છે
લત્નો. એ મહીને ૧૨

માસ અધીકમાં અધીક પણ શું કીજીએ, રાહો જોડીને નેણ
સંગાથે નેણત્નો;

જેમ ન છુટ્ટો જુટ્ટો કાચ પીલોરનો, દાસ દયાના પ્રીતમ જાણ
પ્રવેણત્નો; એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૧૪

પંદર તિથીઓ.

સાંભળ સેવર વાતડી. મુજ દીલની આત્નો;

હાંદારે મુજ દીલની આત્નો,

સ્વામ સખી તજી ગયા. જુરે દીવસને રાતે;

- હાંહારે જીવસને રાતે. ૧
- પડવે પ્રીતી મેં કરી, પાતળીઆ શય. હાંહારે. ૨
- દુઃખ હરીયામાં મહેલીને ગયા મુજને નાથ. હાંહારે. ૩
- ખીન્ને અંતર ખીડીયુ, તપી વહેને તાપે હાંહારે,
ગેની ધામને મારીઓ, કહીએ કા આગે. હાંહારે,
ત્રીન્ને કેમ તજી ગયા, શો વાંક હમરો, હાંહારે
કુખજમું રગે રમા, ઘટે તોલ તમારો. હાંહારે ૪
- એથે આન મેં જાણીયુ, હરી આરી મળથે, હાંહારે.
સુખ સખી સહુને થથે, દુખડાં દુર ટળથે હાંહારે. ૫
- પાંચમે પીડ હું જાણતી, કરતી નવ પ્રીતી, હાંહારે.
કાળજ કોરી નાખ્યુ, કરી કુશમન રીતી. હાંહારે. ૬
- છે જાકરી છેતરી, ગયા ગોકુળ મલી. હાંહારે.
વહે અગિનની આંચમાં, મુકી મુજને ડેલી. હાંહારે. ૭
- સાતમે સહ સખીઓ મળી, ચીચાર શો કરવો, હાંહારે.
જીવજી ને આવે નહી આ દેહ નથી ધરવો. હાંહારે. ૮
- આઠમે આધવ આવીયા, તેણે જોગ બનાવ્યો, હાંહારે.
બહુ રીતે સહ સમજાવીયાં, ગોપી મન ન બાવ્યો. હાંહારે. ૯
- નામે નમી આધવ કહે, તમ પ્રેમે હું રાચુ. હાંહારે.
પ્રેમ ભકિત મુજને મળે, હરી પાથે હું જાચું. હાંહારે ૧૦
- દસમે દીન મયુરાં નિશે આધવજી આવ્યા. હાંહારે
આવતાં હરીએ પુછીમું. સમાચાર શા લાવ્યા. હાંહારે ૧૧
- એકાદશી આધવ બોલીયા, મુંજ ગર્વ ગળ્યો છે; હાંહારે;
ગોપીના પ્રેમ આગળે, જોગ ઝાંખો પડ્યો છે. હાંહારે. ૧૨
- દ્વાદશી દીને દવ બજે ને રીતે વનમાં, હાંહારે;
તે રીતે વહે વ્યાઘ્રીઓ ગોપીના તામાં, હાંહારે. ૧૩

- તેરથે તન વિચાર્યું પ્રભુએ મન માંહી, હાંહારે,
 ગોપી સહુને સુખ દેજી જાજી ગોકુળ માંહી. હાંહારે. ૧૪
- અદિશ દીન ચોંતા કરે સહુ જાજી જાલા, હાંહારે,
 હજુ સુધી ના આવિયા સખી નંદના લાલા. હાંહારે. ૧૫
- પુનમ દીન પ્રભુ આવિયા આનંદની હેલી, હાંહારે,
 યાજ બરી યગ માંતીયે, ગોપી યમ છે ધેલી. હાંહારે. ૧૬
- ચંદરે તપીએ પ્રેમની સહુ સુણજી કરણ, હાંહારે.
 રણછોડ કહે છે કરગરી, પ્રભુ રાખજી શરણ. હાંહારે. ૧૭

અઠાઠ વાર.

(કારનકે કાજળને તણ્યું એ રાગ.)

- આદિતે અકળ પ્રજા તારી, જાવું હું તો વદન કમળ વારી,
 ત્રીકમળ હું તો હું તારી, આવોને ઘેર જસોમતીના જાયા;
 મને તારી લાગી છે મયા, આવોને. ૧
- શામે તો શામે સોહાગી, મને તો તારી લેહ લામી.
 કટારી કાળજી વાગી. આવોને. ૨
- મંગળે તો મન વિચાર કાઢ્યું ખીરજ તો કુંડ પેરે ધરીએ.
 દીપસ રાત રાઈ રોષને મરીએ. આવો. ૩
- જુવે તો જુદી વિચારે, કાંપરે મારે દીન મથે ધારો.
 મને વૃહ અગ્નિમાં શીદ જાજો આવો. ૪
- ગુરવારે ગુણ ગાડે તારા, અવગુણ તો શાંતિ હમારા,
 આંખે વહેછે આંસુની ધારા. આવોને. ૫
- શુંકરે શુ કરીએ હેલી, નમેરાતો નાથ ગયા મેલી.
 હવે મારે દોણ થયે મેલી. આવોને. ૬
- શનીવારે શામળીયો આવ્યા, યાજ બરી માંતીડે વધાવ્યા.

(૯)

ગોપીનાં સુખ સાગર કાઢ્યા. આવોને. ૩

સાતવાર સમજીને ગાશે, તેના સહુ દુઃખ દાળીદ્ર જાશે,

કવી કહે સુખ સંપત્ત યાશે. આવોનો. ૬

સાતવાર.

(રઘુપતિ રામ રૂંદેમાં રહેજો. (ઐ. રાગ.)

રાધે કહ્યું માનની તું મારે, એમાં સુખછે તેનું ને તાર,

રાધે કહ્યું નામની તું મારે,

૨૬

સેની રીસ ચડોછે આવીરે, નથી મુકતી મામ મનાવીરે,

તેનું કારણ હતી બતાવી.

રાધેકહ્યું ૦ ૧

રવી પ્રગટ યાશે ઘડી એમાં, પછી દીવસ જયે ક્યમ વહેમરે

તે તું જોની વીચારી રૂંદેમાં.

રાધેકહ્યું ૦ ૨

શે મન મનસુખો આવેરે, પ્રતી ઉત્તર કાંઈ ન બતાવેરે

કહેતો તે નમી પાગ મનાવે.

રાધેકહ્યું ૦ ૩

બામિ શને આસન કર્યુંછે, આશું નેત્રમાં નીર બહુંછે

દુઃખ આવડું શને ધચુંછે.

રાધેકહ્યું ૦ ૪

બુદ્ધ ક્યાં ગઈ સગળી નાવીરે, બેડી પીડ સંગ રોય વધારીરે;

એતો બંનેને દુઃખ કારી.

રાધેકહ્યું ૦ ૫

બુર થે સહુને સીખ હતીરે, તે તું ક્યમ થઈછે હલેતીરે,

તેનું કારણ ક્યમ નથી કેતો.

રાધેકહ્યું ૦ ૬

શું કરશે તુ મુને બોલાવીરે, રાખી મુગટમાં મનની બાવીરે,

દીધું માનનું મુજ બતાવી.

રાધેકહ્યું ૦ ૭

એન સુણી સખી કૃતું ઘેરીરે, તે તો તારું પ્રતીજ્ઞાંબ દેહારે,

કરી દેખાડું ચાલ સાહેલી,

રાધેકહ્યું ૦ ૮

એમસુણીશામા અદગક દળીયારે, જઈ પ્રાણ પ્રીતમજીને મળીયારે,

એક સુખ સિંધુમાં બળીયાં.

રાધેકહ્યું ૦ ૯

સાતવારને માત્ર ચરીત્રરે, સુણતા સહિ થાય ચરીત્રરે,
દયારામની વાણી વીચીત્ર, રાધે કહ્યું માનની તું મારરે. ૧૦

નરસિંહજી મહારાજનો ગરબો.

ગણપતી સરસ્વતીને સમર ખેડે રહુ કરજોડરે હો,
નરસિંહજીનો ગરબો ગાતાં કોઈમા દેશો ખોડ, નરહરી લટકાળા,
ધણી મેહેર કરો મહારાજ ગુણ નીધા છોગાળા. ૧
હહારીપુરે દરવાજો જતાં જમણા દાચમ્મી ખોળરે હો,
રાજ રાજેશ્વર શીવજીના શાંભી નરસિંહજીની પોળ. નર. ૨
મેહેર તણી તે શી કહું શોભા વરણ વથે છે અઢારરે હો,
નરસિંહજીના રાજમા કોઈને દુઃખ નહી તલબાર. નર. ૩
ડોશીવાણીયા નાણાવડીને ગાંધી સરખયા સરરે હો,
ખેડે ખ્યાળમાં ખહુ છે વસ્તી ચુડગરને કંસાર, નરહરી. ૪
પૂર્વ દેશાએ અમર જુજને બિતાર ખહુચર ગાળરે હો,
પશ્ચિ માં તે પીર વથે છે દક્ષિણ હનુમંત ખીરાળે, ન. ૫
ચાર દેશાએ જખરી ચોકી ખીજ દેવ અપારરે હો;
મેહેર વચે નરસિંહજી ગાળે, શો શરનો બાર. ન. ૬
સિંહાસન આશન ઉપર અલખેલો ખીરાળરે હો,
મંદીરની તે શી કહું શોભા નીત્ય ચોઘડીયાં વાળે. નર. ૭
પિતાંચર જરકશીના વાઘા પાઘ કલંકી પટ્ટરે હો,
માર મુગરને કાને કુંડળ જોષ ચિતમાં લાગે ચટકો. ન; ૮
હામ હીરાને માણેક માતી શોભાનો નહી પારરે હો,
અબુશગુની શોભા દેખી મન કરે વીચાર. નરહરી. ૯
નીત નીત શોભા નઉતમ દીસે જોતાં પોહોએ આથરે હો,
જમણે હાથે જોત દીવાની અખંડ ખારે માસ. નરહરી. ૧૦

(૧૧)

- નરસિંહજીની નીતી કહીયે ત્રણ લોકથી ઝાઝરે હો,
ધીનાં ટાંકાં ઘેર ભર્યાં પણ નરસિંહ લોટપર રાજ. ૧૧
- શ્રમ આરતી શોભે કેવી આનંદ શરણુ થાયરે હો,
ઘંટને ધડીયાળો વાગે ગાન ગુણીજન ગાય. નરહરી. ૧૩
- દશરતે દીવશે વાલો અંબાડીમાં ખીરાજરે હો,
અંધરાવતની શોભા દેખી કામ દોઢીક તો લાજે, નર. ૧૩
- આકમ અહિંસ દીવાળીયે, આનંદ આછવ થાયરે હો.
આવણ માસની શું કહું સોભા એ ન વરાણવી જાય. નર. ૧૪
- આવણ વદી ત્રીજને દાહાડે કાજળીનો મહીમાયરે હો,
પાછલી રાતે હોંડોળાના ધુધરા છુટી જાય. નર. ૧૫
- કારતક માસની શોભા કહીએ પ્રભુનુ લગન થાયરે હો,
થુદ અહિંસની દીવીઓ જોતાં ગાત્ર નરમ થઈ જાય. નર. ૧૬
- અહિંસની તો દીવીયેને પુનમનો વરવોડારે હો,
તુળથી વડીયે દરશન કરવા સજન સહુકો દોડો. નર. ૧૭
- ચારે પાસે ચમર ઢળેને બહું બોલે છડીદરે હો
અમા અમા સહુ મુખથી કેહે છે શોભાના નહી પાર નર. ૧૮
- ધંદાદીકનો નારદ સરવને અંત્રીક્ષ જોયા આવરે હો,
ધન બાણાબાધ બાગ્ય તાર નિત્યે લાડ લગાવે ન. ૧૯
- ધન તાત ધન માતા તારા ધન તારો અવનારે હો,
નિત્ય પ્રભુને લાડ લગાવે બાગ્ય તણો નહી પાર. નં. ૨૦
- પરણાવિન પાછા પલ્યા ને આવ્ય રાજ અવાસરે હો,
તરેહ તરેહની આતશખાજી ઊડે પ્રભુની પાસ. નં. ૨૧
- ત્યાંથી પ્રભુ આગળ પધાર્યા આયા મંદીર માનરે હો,
દેવ સર્વનિમાને બેઠી કરે પુરુષવરગ્રી અપાર. નં. ૨૨
- નરસિંહજીનો ગરબો ગાયો મુશળો સહુ નરનારે;
બેઠે કરેજોડી શીવલાલ રહે પ્રભુ દિતારે. બવપાર. નર ૨૩

બહુચરાણનો ગરબો.

સરસ નિ માતાને વિનવું કરજોડિ કહું છું,	હાંહારે કરજોડી.	
એહર કરો મુજ દાશને તમ સરજે રહું છું;	હાંહારે તમ	૧
શેહેર તે વીરજ દેવની શોભાજી સારી,	હાંહારે.	
વરણુ અહાર વાણે વશે વસ્તીજો બારી,	હાંહારે.	૨
ધર્મરાજ આયકપાડનું લાગેજી સાર;		
સહુવસે સુખ એનમાં લેખ મન હિસે માર.	હાંહારે.	૩
ધનસાક કરે એક ગીતથી નહી વાણે વેરી;		
ખાણાણ સહિ આશીશ દાયે ફરે શેરી શેરી.	હાંહારે	૪
સહુને સુખ આરાજમા છે સોસો વજેર;		
પ્રમુ અજડ રાજ્ય આ રાજ્યને શું કહુ ઝાળેર	હાંહારે.	૫
ખાણુને બહુ પ્રેમથી દે દાન અતીસાં,	હાંહારે.	
આવણુ અધીક માસમાં નવ કરવા દે હીસા.	હાંહારે.	૬
સદા વાસએ રાજમાં પ્રમુ આપો અમને;	હાંહારે.	
દેવીરાજ ગમે બાણું પ્રમુ શું કહું તમને.	હાંહારે.	૭
શેહેરમાં સ્થાનક દેવના શોભાશી કહીએ,	હાંહારે.	
એક એકથી અતી આપતાં કંઈ બીસમ યજ્ઞએ;	હાંહારે	૮
મુંવાળળી બહુચર માવડી ત્યાં આવી રહ્યાંજી,		
સુખ આપે દુઃખ કાપીને સહુ કષ્ટ ગયાંજી	હાંહારે	૯
શેહેર સમીપે સ્થાનજી માનુ બિત્ર દશાએ,	હાંહારે	
દીવસના નવ વાંગતાં બહુ શોભા થાએ.	હાંહારે.	૧૦
દીપ પે યાવ આરતી સહુ દરસને આવે,	હાંહારે.	
બાણુ લોકને નીમજી કંઈ આવે ભાવે;	હાંહારે.	૧૧
બહુ લોકને એમજી દરસન નવ થાયે;	હાંહારે.	
તે દીવસ અપવાસ કરે તે અનન આયે.	હાંહારે.	૧૨

ઝિયો મીમજ સખીને જે દરસને આવે;	હાંહારે.
માજી ચાંતા રાખીને પુરે આશાં ભાવે.	હાંહારે. ૧૩
શણગાર નાના શોબીતા રચનાછે સારી.	હાંહારે.
હીરા રત્ન ને હેમના માંહી સુનીંએ ભારી.	હાંહારે ૧૪
કંઠે અકાચળ આરંખીએ દિસંતો રૂડો;	હાંહારે. ૧૫
ખહે બાજુબંધ બેરખાં માંહી સોના સુડો.	હાંહારે ૧૫
હીરાં રત્નની કાંગણી માંહી સુનિયો ગળકે;	હાંહારે
ખરા મોતીના ગલચવા માંહી લિલમ લળકે,	હાંહારે ૧૬
કાને કળા કુત્ર શોભીતાં નાકેછે વાળી.	હાંહારે,
માનિની ખાંધી દામણી મહી મણીએ બાળી,	હાંહારે, ૧૭
આંમળીએ વેઠ વીંછીયો છલે ધુવરી પમકે;	હાંહારે
પાંચે કલાં કાંચીયો તોડા ઝાંઝર ઝમકે.	હાંહારે ૧૮
જગ મોતીનું કાપડું લેતા વટ ટીલડી ચોડી;	હાંહારે
પાંચ પટાને વ ધરે સાડો કસળી ચોઢી	હાંહારે ૧૯
પાંડળ બાંધ્યા ગોદણી મહી ધુવરી ઝાજી	હાંહારે
આયુધ શણગાર સરવે સજી બેઠાછે માજી.	હાંહારે. ૨૦
જેતો બે ધીની બજે જોઈ રવી શામ ચેખે;	હાંહારે.
તેજ જોઈ મધયા તણુંમાર મનડું લોભે.	હાંહારે. ૨૧
તેજ ન મજે ત્રણ લોકમાં રવી ઝંખો યાય;	હાંહારે.
અકળવરૂપ ખોંબ પ્રકાર્યધું બહુચરી માયે	હાંહારે. ૨૨
વીરક્ષેત્રમાં વાસો વસ્યાં રહું સુણજે કાને;	હાંહારે.
બહુ લાવે વધામણા મસ માનતા માને.	હાંહારે. ૨૩
દુઃખ કાપી સુખ આપેછો મા દીન દયાળી;	હાંહારે;
વીરક્ષેત્રની રક્ષા કરો મા બહુચર બાળી.	હાંહારે. ૨૪
શેવક પોતાનો જાણીને મા રાખો પાશ્વે;	હાંહારે.

(૧૪)

અરજ સાંભળી તેહની મા પૂરજો આશે.	હાંહારે ૨૫
દીન શેવકની વિનતી રૂઢીયામાં ધરજો,	હાંહારે,
ભીડ પડે ત્યાં બહુંચરી આવી સંકટ હરજો.	હાંહારે. ૨૬
ગરબો શીખી સાંભળી નીત પાઠ કરશે;	હાંહારે.
કોટીક પાપ પ્રવે થઈ તે સેજમાં તરશે.	હાંહારે. ૨૭
રણછોડ દાસ તો વીનવે બેઠ કરજોડી,	હાંહારે.
આશ પૂરો મુજ દાસને બુદ્ધિ છે થોડી.	હાંહારે. ૨૮
ભુજ ચુક હોય માહરી તે માફ કરજો,	હાંહારે.
વીનતી મુશી આ દાસની તે કાને ધરજો.	હાંહારે. ૨૯
વાસ તે વીરક્ષેત્રમાં પરા રાતમાં રહુધુ,	હાંહારે.
રાત દીવસ મા રક્ષા કરો, કરજોડી કહુધુ.	હાંહારે. ૩૦

અંબાજનો ગરબો.

(ગોરમાના ગરમાને રાગ.)

હુનો ગણપત લાગુ પાપ કે ગઈ ગરબો આરામુરી તણિરે લોલ. ૧

આરામુરમાં બેડી માતકે મહીમા અતી ધણિરે લોલ. ૧

માને પારે આવે લોક કે દુર બહુ દેશથીરે લોલ,

આવે બાળ જ્ઞેખતને વર્ધકે અતી ધણે હેતથીરે લોલ. ૨

માજી દીવસમાં ત્રણ રૂપ કે ધરે અતી શાભતારે લોલ,

જ્ઞેખત બાળ અને વળી વરંધકે, આયુધ આપ્તાંરે, લોલ. ૩

માને છત્ર સોનાનું છાજે કે, રતનની જીલ્લ છે લોલ;

ફરતી હીરાની છે કોર કે છત્ર અમુલ્ય છે રે લોલ. ૪

કથરી ઉપર બેડી માતકે રાહુ આયુધ ધરીરે લોલ,

કોડી મુરજ ગ્રાંખા યાચ કે લેલાવટે આડ કરીરે લોલ. ૫

માને શોભીતાં શશુગાર કે શોભા શી કહુરે લોલ.

- માનો શેષ ન પામી પાર કે હુતે શું બહારે લોલ. ૫
- માને કંઠે એકાવળ હાર કે શામે અતી ધણીરે લોલ, ૬
- માને બાંહે બાળુબંધ કે ચુગે શોના તણીરે લોલ ૭
- હીરા રતનતણી કંગણીઓ કે ચુનીઓ મહી અતી ધણીરે લોલ ૮
- માને કાને કળકુલ કે નાકે વાળી શામતીરે લોલ, ૯
- માને શેષો પુર્વે અનુપ કે હામણી આપતીરે લોલ. ૧૦
- માને હશે આંગળીએ વેઠ કે ધુંગરી ધમધમરે લોલ, ૧૧
- માને કલાં કાંપી કે ઝાંઝર ઝમઝમરે લોલ. ૧૨
- માને ચણીઓ ચોળીને ચીર કે આઢી સુંદરીરે લોલ, ૧૩
- માના એક વચે સહુ નાર કે ફરે બહુ કુદડીરે લોલ. ૧૪
- માને ધીની બજે છે જોત કે જોઈ રવી થાભીઓરે લોલ, ૧૫
- માણુ તેજ જોઈ મન માંહે હુતો લોભીઓરે લોલ. ૧૬
- માના દરશણથી દુઃખ જથ કે પાપ સહુ બગેરે લોલ, ૧૭
- શું કહું મંડપની શાભાવ કે મુખથી અમી ઝરેરે લોલ. ૧૮
- માને માન સરોવર સાર કે માંહી અમરત બરચુંરે લોલ, ૧૯
- તેમાં જે કોઈ જઈને નાહે કે તેહનું કામ સરચુંરે લોલ. ૨૦
- શું કહું સ્થાનકની સોબાય કે કામ મીના તણુંરે લોલ, ૨૧
- માનો પુત્રમે સંગ ભરય કે શું વરણવ કરેરે લોલ. ૨૨
- ફરતી બંગલાને બેઠકો કે અતી ધણી આપતીરે લોલ, ૨૩
- માને સનમુખ છે એક વાવ્ય કે સુંદરી શામતીરે લોલ. ૨૪
- ત્યાંથી આલ્યા ઉત્તર માંહે કે સુંદરી બાગછીરે લોલ, ૨૫
- શું કહું આરાસુરની સોબાય કે રચના અથાગછીરે લોલ. ૨૬
- માને સુરીજન મુનીજન શેવે કે પ્રહાસ્યાન ધરેરે લોલ, ૨૭
- માને નીચદીન સનમુખ ઉમાકે સુતી કરેરે લોલ. ૨૮

આનો ગરબો ને કાપ ગાય કે નીત્ય પાઠે કરેરે લોલ.

કોટીક પાપ પ્રણય થાય કે તે સહેજે તરેરે લોલ. ૧૯

માજી સેવક જાણી તારો કે કરેણા કીજીએરે લોલ,

માજી દીન સેવકના વીનતી કે ઉરમાં લીજીએરે લોલ. ૨૦

માજી ગુરુ ગાઉ નીશીન કે બુદ્ધી આપજેરે લોલ,

સુખી રણજોડાસની વીનતી કે શરણે રાખજેરે લોલ. ૨૧

સીતાજીની કાંચળીનો ગરબો.

(પરમશરીને પાએપડી હો અહુચરી કહું કળીજીગના કર્મ. એરાગ)

કે કંઈ કોપમાં બોલીયાં હો અહુચરી, રામ લક્ષ્મણ વનજાય.

પેહલું તે વન રામ બોલીયું હો અહુચરી, બીજું તે વન આસ્થાજાય. ૧

જીજી તે વન મહી વાળીયા હો અહુચરી. સીતાએ રોખ્યા પ્રદી;

અમરને ડમરો રોપી મો હો અહુચરી રોખ્યાછે દાંત્ર મ દ્રાક્ષી; ૨

રાજા રાવણનો મરગલો હો અહુચરી, વનફળ ચરીચરી જાય;

ચરતાં સીતાએ બાળીયા હો અહુચરી; કાંચલડી શીવડાય. ૩

સાવ સોનાનો કાંચલો હો અહુચરી, ચામડામાં સો સાર;

નહી કાપતા નટમમાં હો અહુચરી નહી મામને મોથાળ; ૪

નહી મર્ચરમા અંધવો હો અહુચરી, કોને ચડાવું પહાડ;

સીતા મરીકેના પાતળો હો અહુચરી, રાણુ લડાવે બાડ; ૫

સીતાના બોલ રામ સાંભળ્યા હો અહુચરી, ધનુષ્ય લીધું હાય;

પેહલું તે બાણ રામ ફેંકીયું હો અહુચરી જ્યં પાણું દરિયાસાય. ૬

બીજું તે બાણ અગ માર્યા હો, અહુચરી ધાળે હો લક્ષ્મણવીર

સીતા કહે જવ દીવર હો અહુચરી, હણ્યા તમારાવીર; ૭

બેલી સીતા ન ધેલુ બોલીયે હો અહુચરી, રામ હણ્યા દેમ જાય;

આગે આપીછે શ્રી રામની હો અહુચરી, ભીક્ષા આપી નવ જાય. ૮

કાચલુ આળ્યો જોગી વેચ્યો હો અહુચરી ભીક્ષા દો શીતામાય,

આંહો આપીછે શ્રી રામની હો અહુચરી, ભીક્ષા આપી નવજય. ૬
 એક પગ મુઝે આણુમાં હો અહુચરી, ખાળે તે આણ્યો ખાહાર
 આપે કરીને રાવણુ ચાલીયો હો અહુચરી હરી છે શીતા નાર. ૧૦
 અગ માશીને રામ લાવીયા હો અહુચરી, નાખ્યો મડીની ખાહાર,
 સુનાં મદીર દીસે માળિયા હો અહુચરી, ક્યાં ગઈ સિતાનાર. ૧૧
 રામ રૂવે લક્ષ્મણુ રીઝવે હો અહુચરી; ઘેલા ના રાસો રામ;
 સિતા સરખી પરણાવશું હો અહુચરી સિતા ધરાવીશુ નામ. ૧૨
 જળજળ કમળના નીપજે હો અહુચરી, વનવન અગર ના હોય
 ઘેર ઘેર સિતા ના નીપજે હો અહુચરી, અંધવ વિચારી જોય. ૧૩
 રામ તે પાનખીડાં ફેરવ્યા હો અહુચરી, કોઈછે બળીયો જોય;
 ખીડું જીતે હનુંવો જીતી હો અહુચરી, લાવુ શીતાની શોધ. ૧૪
 કામ થકી ઉપડ્યો થેકડો હો અહુચરી, ગયો લંકામાઝાર;
 જોયાં ચોરાશી ચઢેટકાં હો અહુચરી, જોઈ તે આવન બજાર. ૧૫
 જોયાં મદીર જોયાં માળીયાં હો અહુચરી, જોયું રાવણનું રાજ;
 કંઈ શિતા દીઠાં નહી હો અહુચરી, ગયો પાણીયારીને ઘાટ. ૧૬
 ખાઈ પાણીઆરી તને ચીનવું હો અહુચરી, ક્યાં છે શીતા માય;
 અશોક વાડીને ઝાડવે હો અહુચરી. ત્યાં શે નવતું જય. ૧૭
 ત્યાં થકી હનુમંત યેકીયો હો અહુચરી. આસો પાલવને ડાર
 પડતી મેહેલી પત્રીત્રી હો અહુચરી, લીધી તે શીતાનાર. ૧૮
 મુદ્રીકા મારા રામની હો અહુચરી, ક્યાંથી લાવ્યો હનુમાન;
 ટોણે જોવા તને માકલ્યો હો અહુચરી, કોણે આલ્યાં એધાણ. ૧૯
 રામ તે જોવા માકલ્યો હો અહુચરી, લક્ષ્મણે આલ્યા એધાણ;
 બાળ લેવા હું આવીયો હો અહુચરી, પંચવટીથી પ્રમાણ. ૨૦
 તરશે તે હૃદયમાઈ સાવળ હો અહુચરી, તાહાડાં તે તીર પીળ
 જુજ્યો તે હૃદયમાઈ સાવળ હો અહુચરી, પડ્યાં જવનદૂળખા. ૨૧

(૧૮)

ઝાઝાને ઝાઝકે હો બહુચરી, ખજેરને ખાય;
 માળી આળ્યો માથુ કુટતો હો બહુચરી; રાવણ પાથે જાપ. ૨૨
 રાવણુ બળયા ખાલીયા હો બહુચરી; મારો બળીને ખાણુ;
 મારજો લોઢેને લાકડે હો બહુચરી, મારજો એરણને ધાણુ. ૨૩
 કુંભ કરણે બાથા ભીડીયો હો બહુચરી, મારધુ બળીને ખાણુ,
 ધંદળ તે બાથા ભીડીયા હો બહુચરી, કું હું વાણુ એનો ધાણુ ૨૪
 નહી મરૂ લોઢેને લાકડે હો બહુચરી, નહી મરૂ એરણને ધાણુ;
 સાચુ તે ભોમભાષ સારજા હો બહુચરી, સેણે તને તું પ્રાણુ ૨૫
 બધી લંકાના ગોદડાં હો બહુચરી, શેષ ધાણીનું તેલ;
 મરૂ તે પુછડે ખાંધજો હો બહુચરી, અગ્ની તેમાં મેજ. ૨૬
 મોહિત પાંદરનું તે થકી હો બહુચરી, ચેતજો મનમાં જડ;
 ત્યાં થકી ઉપડ્યો થકડે હો બહુચરી, જઈ ખેડો લંકાંગડ. ૨૭
 બાળ્યાં ચોરાશી ચઢેટડાં હો બહુચરી, બાળ્યાં છે બાપન બાપર.
 રાખ્યાં ચીનીયણુ બાજડાં હો બહુચરી, આસોપાલવનું ડાળર.
 લંકાં બજો અતુંલેની હો બહુચરી હનુમાનને હસવું થાય;
 જુના તે ઘડને ગાંધે હો બહુચરી, નાગર નરશંકર ગાય. ૨૮

ગરબી.

સુણીઓ મનમોહન અલભેલડા વ્રજરાજ લાડીજી રૂથણે રાજ.
 હકીલા હક નવ છાંડે છેલડા વ્રજરાજ. લાડીજી. ૧૬.
 પ્રમુજ માને ના કહ્યું માનની વરજરાજ. લાડીજી.
 અતિસેં આજ થઈ છે ગુમાનની વરજરાજ. લાડીજી.
 હરી હું સમજવીને થાકી, નથી મેં રાખી તે કાંઈ બાકી.
 મતીયુ તાકી થઈ નાદાનની વરજરાજ. લાડીજી. ૧
 તનમાં સોસે છે કાંઈ ધારીને વરજરાજ લા.
 રેહી છે સાંખી એ મન મારીને વરજરાજ લા.

(૧૬)

મુજ શું ખોલાવી નવ ખોલે, મનકું ડોલાવ્યું નવ ડોલે;
 દીનનો ભેદ ન ખોલે વિચારીને વરજરાજ લા૦ ૧
 નથી કાંઈ કહેતી સમજાણ પાડીને વરજરાજ લા૦
 નથી કાંઈ જોતી આંખ ઉઘાડીને વરજરાજ લા૦
 એઠી નીચી નજરે બાળી, શ્રેમણ કાયા કરીત નીલાળી;
 રહી છે બાળી વેસ બગાડીને વરજરાજ લા૦ ૩
 હરિ હું હારી હાવા શું કરું વરજરાજ લા૦
 મુજને કહો તે માથે હું ધરું વરજરાજ લા૦
 આપ પધારો તો કાંઈ મુકે, રચીયા રાજી થઈ રહે મુકે;
 પ્રમુ છોટમના કહું છું હું ખરું વરજરાજ લા૦ ૪

ગરબી.

ઉપરનો રાગ.

શીરને સમજાવો છો સાનમાં ધનસ્યામ વારી જાણે રાજનેજરાજ,
 લજવાતા શું કોહો છો કાનમાં ધનસ્યામ વારી જાણે, રાજનેજ.
 રાજ. ૧૬૩.

મુજને જાણે છે મહાગામના ધનસ્યામ વારી,
 સમજે થઈ છે મારી નામના ધનસ્યામ વારી;
 તો પછી શા માટે લાગ્યું, હાંવાં જોમ કરું તેમ છાગ્યું,
 નથી મારે અવર-પુરૂષ કંઈ કામના ધનસ્યામ વારી. ૧
 દીનનો ડર મેં દૂર ખસેડીએ ધનસ્યામ,
 નીલિજતાનો પટ તન હોદીએ, ધનસ્યામ વારી;
 મારું મન તમ સાથે માન્યું, વાળા વણ થઈ છું તે નથી જાનું;
 તમથી સાચો સ્નેહ મેં જોડીએ ધનસ્યામ વારી. ૨
 દુરીજનીયાંએ અવળાં તાકીયાં ધનસ્યામ વારી,
 હાવાં કહારવાને થાકીયાં ધનસ્યામ વારી.

(૨૦)

વાલા મેં મનનું ધાસ્તું કીધું, માથે જગત વગોણું લીધું,
કથું નવ આત્મું ત્યારે થાકીયાં ધનસ્યામ વારી. ૩

આવા શા માટે અજગા થાવ છો ધનસ્યામ વારી,
હસી મારા શીદ સંતાવ, જાવ છો ધનસ્યામ વારી;
વાત્રા મારી દીલ ખોલી હસી ખોલો, મનમાં ડગમગ થઈ નવડોલો
પ્રભુ છોટમના શીદ લગ્નવહો ધનસ્યામ, વારી જાઉં રાજનેશ્વરાજ;

ગરબી.

મંદીર આવો આજ કાનુડા,
હસીને ખોલાવો આજ કાનુડા;
લઈએ લાહાવો આજ કાનુડા,

મારા મનમાં લાવો લાલ તેમ તમે મન લાવે મંદીર,
ધણા દીવસનો દાવો આજ લાગ મળ્યો છે હાવો;

મંદીર ૨૬.

સુણો ધનસ્યામ પુરણ કામ,

અમે અજગા જનના તમે સદન વીરામ, સદન વીરામ;

હું છું દાસી તમારે નામ, ઠરાવાનો આ કામ. મંદીર.

રજની આમ ચારે જયામ, રાખીશ મને ધામ. મંદીર. ૧

તનમાં તાપ વીરહ કોર,

ફટક ફટક ફડફડતી કાળજ કોર, કાળજ કોર;

સુણે અજમેલા નંદ કીશોર, મારા સીતના ચોર. મંદીર.

જીવડાની દોર, હાથ તમારે માફ જોર. મંદીર. ૨

જીવ અકળાય ધડી ન સેહેવાય,

રાત દીવસ તન બીકતું મન અમુઝાય, મન અમુઝાય;

સમજ પડે નહોં આશું ધાય, મુખડે નવ કેહેવાય; મંદીર.

સીતડું ચક્રોળાય જાય, ધરમાં આવા ધાય. મંદીર. ૩

લખી લખી પાપ લાગું લાલ,
 હલટ મુલટ નવ કરીએ ધરીએ વાહાલ, ધરીએ વાહાલ;
 છોટમઘસ તણા પ્રતીપાળ, ગુણ નીધી ગીરીધરલાલ. મંદીર.
 આજ લગણનું જીવું આજ, દેડી કરીએ ન્યાજ. મંદીર ૪
અરબી.

વચન દીધાંતાં મારા વાલારે,
 નંદન હેલ રાજ રચીયા રૂપાળા, ટેક. ૧
 વચન દીધાંતાં વાલા મળવાને આલે;
 રંગ ભેર રમવાને કાલેરે. નંદના હેલ. ૧
 હું શું જાણું જે હશે વચનના કાચા;
 મુશ્વતી હતી સાચા સાચારે. નંદના હેલ. ૨
 સસરે સાસુને પીડો જેઠ જેઠાણી;
 ડરવાળાં દીયેર દેરાણીરે, નંદના હેલ. ૩
 જગથી છેતરી મહુને માકલ્યાં કામરે,
 રહી એકલડી મુંજ ઠામરે, નંદના હેલ. ૪
 વાટડી જોતીને જોતી આરી અટારી;
 પીડાગી પ્રીત વીસારીરે. નંદના હેલ. ૫
 ધરથી આંગણીએ ને આગણીએથી ધરમાં,
 ભરને સામગરી પદરમાં, નંદના હેલ. ૬
 એણીરે પેરે મને લગન લગાડી;
 તરફડતી રજની જગાડીરે; નંદના હેલ. ૭
 જાએને જીવણ જીઠા ગ્રામ્યુ શું કહીએ;
 દીનનું દરદ કાંઈ લહીએરે; નંદના હેલ. ૮
 દીન દયાજે દીલ દયા દીલ લાવી,
 જુજ ભરી કંઠે લગાવીરે; નંદના હેલ. ૯

(૨૨)

કહેરે પ્રીતમજી પ્રીયા મળું કાલે;
વશ કીધો વનીતા તેં વહાલે.
પ્રીતમે પુરી પ્રીયાની ને આશ;
બલીહારી છોટમદાસરે.

નંદના છલ. ૧૦

નંદના છલ. ૧૧

ગરબી.

મધુર વેણ વાગીરે મધ્ય રાતમાં;
નાદ વ્યાપ્યો બંસી બટ ઘાટમાં.
હારે વૃજ બાળાઓ બાવરી બનાવી,
નાંખી ભુરકીને બાનથી ભુલાવી;
પ્રેમ રૂપી બાણ મદનનાં ચલાવી.
પટાભુષણ અવળાં અંગ ધરીયાં;
દોગ્ય અંજન અયોગ્ય હાથે કરીયાં;
માટ મહીના જળે જળનાં મહી ભરીયાં.
મુંઝ્યાં તાનેરાં બાળ ટળવળતાં,
જરા ખીંચી ના સ્વામીને છગતાં;
લાગ્યુ લગન એમ નાદને સાંભળતાં.
જ્યાં ઉભી મહાં છે વતમાળી,
ગ્રહી હરત થઇ મરત દીવી તાળી;
હરયા શ્યામ કામીની વિરૂપ બાળી;
કોને રોકી રાખી નીજ નાથે,
જ્યા ના પામી સખીએ સંગાથે.
તજી પ્રાણ મળી પેદેલી પ્રભુ સાથે.
એમ મગન થઇ માનુનીઓ માતી;
પુરણ પ્રેમ તણા રસે રંગ રાતી;
પ્રભુ છોટમ તણા ગુણ ગાતી.

મધુર વેણ ૨૬.

મધુર વેણ. ૧

મધુરી વેણ. ૨

મધુર વેણ. ૩

મધુર વેણ. ૪

મધુર વેણ. ૫

મધુર વેણ. ૬

ગરબી.

ઝાંખી ના જ્ઞેશોજી સોહાગીયા, મારા કાળજડામાંરે;
 મારા કાળજડામાં નેણાસર વાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૦ ૮૬.
 કુડીલ કપટથી ભરેલી તરી ચાંખડી. ઝીણી ઝાંખડીયેરે;
 ઝીણી ઝાંખડીએ જ્યોજન જરે જાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૧
 જોઈ જોઈ મધુરી મુરત મન જાહ્યુ. વેહતાપનારે;
 વેહતાપના અંગારા અંગે લાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૨
 વીકળ થઈધુ વાલા આંખ આણસારે, વણ મારેજી હો;
 વણ મારે મરજી વરણગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૩
 આજથી તમેને લીધા જાણી અલખેલા, તમા ચતુરાનારે,
 તમા ચતુરાના ચીતના ધરાકીયા હોરે, ઝાંખીનાં ૪
 હાવાં તો વળી છે હદ નાથ હોર આતો, થાઓ થાઓગરે;
 થાઓ થાઓ મારા કુખડાના ભાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૫
 છોટમના માથે હાથ જોડી ખાંચે લાયું, માયુ માયુકરે;
 માયુ માયુકું થાઓગી કહાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૬

ગરબી.

સખી નંદનો ગુમસ્તી પ્રીતમ જીવડોરે લોલ;
 એતો મારા મનડાનો માંચો અલખેલો. નંદનો ૦ ૮૬.
 એનુ વદન દેખી મંદના હીડે લાજતોરે લોલ;
 અગક અગક ઢાગક મુગટ માથે રાજતો. નંદનો ૦ ૧
 મુરત માયુરીને મુંદીર મુરત શ્યામ છેરે લોલ;
 અપણ નેણ મધુર વણ પુરાણ કામ છે. નંદનો ૦ ૨
 જોમન જાળ જાહન માળે ગળે ઢાગડતીરે લોલ;
 કાંતે કુડગની જોડી અમુક લાગડતી. નંદનો ૦ ૩
 જોઈ વાંકું ને હસવું એનું મંદ છેરે લોલ;

(૨૪)

એની આંખડીની આંખડીમાં કંઈ છે.
 લટકે ચાલે ગતી હંસ તણી ચાલતોરે લોભ;
 મધુર વાંસળી વગાડી ગજબ માલતો.
 દોડા જ્યારનો હું બની એની બાવડીરે લોભ;
 કોણ જાણે વચીકરણ નિધા વાવરી
 ઘડી ગોઠતુ નથી તે મુને રાતમારે લોભ;
 અમુકાય જીવ ધાય કશું જાતમાં,
 કહું વાત એક સખી એરી આવનીરે લોભ;
 પ્રમુ છોટમનો ઘેર તેડી લાવની.

નંદનો ૦ ૪

નંદનો ૦ ૫

નંદનો ૦ ૬

નંદનો ૦ ૭

નંદનો ૦ ૮

ગરબી.

રાગ ઉપરનો.

હરી પેગડા ગણાશે પ્રણું લાજશે જીરાજ;
 રહી વેગળા મુને ના મોહન બાજશે.
 હું છું એકલી શાહેલી નથી સાથમાં જીરાજ;
 જુલી પડી તેથી આવી ચડી હાથમાં.
 નથી જાણના અજાણુ છેજી છેકમાં જીરાજ;
 ભારે રાખીએ પોતાનો રહી ટેકમાં.
 હજુ છુટી નથી ટેવ જોડરવઃદની જીરાજ;
 નથી લાજ કરી લોક અપવાદની.
 હું છું લાજની ભરેલી ત્રીયા જાતમાં જીરાજ;
 મારે માથે આવે આજ મેજવાતમાં,
 જીવે આમ પેલા લોક જીવે આપને જીરાજ;
 એજ લાગશે તમારાં મા બાપને.
 ક્રિક આમ થું પડ્યા છે મોટી જાતમાં જીરાજ;

ધેલડા ૦ ૧૬.

ધેલડા ૦ ૧

ધેલડા ૦ ૨

ધેલડા ૦ ૩

ધેલડા ૦ ૪

ધેલડા, ૫

(૨૫)

ઝીણી વાત એક કહીય હું એકાંતમાં.
મારા સમ છે મુને હવણાં જાવા દીજીએ જીરાજ.
વચન આવે ત્યારે મનનુ ધારણું કીજીએ,
હું છું આપની તમે છો હરી માહારા જીરાજ,
પ્રભુ છોટમ તણા છો ગુણ લાહરા.

ધેલડા. ૬

ધેલડા. ૭

ધેલડા. ૮

ગરબી.

જાઓ જાઓ જીવણ જીડડા શું થાઓછાંને,
મુને વચન આપી બીજે મદીર જાઓછાંને.
મારી સુંદર થેજે કુલડીયાં કરમાઈ ગયાંને;
હું તો દીવડાં જાળી ઉઘાડાં મદીર રહી ગયાંને.
મારા છુટા કેસ પમાં સુધી રહી ગયાંને.

જાઓ. ૦ ૧

જાઓ. ૦ ૧

કેઈ માનવના લાડ મરપુર થાયજે.

જાઓ. ૦ ૨

રાત દીવથ તારવાન મારા મનમાંજે,

નિંદ્રા આવે તુને દેખુછું રૂપનામાંજે.

જાઓ. ૦ ૩

સાસરેથી પીયર પીયરથી જાગે સાસરેજે;

ચેટક લાગ્યું હોય તેમ મિત્ર નવ ફરેજે

જાઓ. ૦ ૪

હવે હવે વળી હરજી શીધાવીએજે,

અમ્રા અખજાને ના તરસાવીએજે.

જાઓ. ૦ ૫

ગરબી.

(પ્રેમની પીડા કોને કહીએ આધવજી. એ રાગ)

સ્નેહ શીઃ કાધો આધવજી. ૧૬.

શી કહુ વાતો તમારા ગામની આધવજી

મુને જાણતો કરીને છેહ દીધોરે. સ્નેહશીઃ ૧

પ્રથમ જાણ્યું ને પ્રાંત પાળજી આધવજી,

તારે કુણુ સંગાયે કોલ લીધોરે. સ્નેહશીઃ ૨

(૨૬)

પ્રાણે અધીક પ્રીત કીમી આધવજી,
ત્યારે પ્રેમનો ખ્યાલો તે અન્ન પીધારે. સ્નેહશીદ ૩
આજ લગી વાઘા વાયદા આધવજી,
હવે યોગ અગ્ની અતિ ધીકયારે. સ્નેહશીદ ૪
ડાહ્યા સ્વામીને શું કહીયે આધવજી,
અંતો સોઝ્ય સંગાયે થયો શીધારે સ્નેહશીદ ૫

ગરબી.

મુને નેતાં કટરી જીતા મારજી,
મારે વિરહનું દુઃખના વધારશોરે; મુનેનેતાં ૧
ધારી શકું નહીં બીર હઠયામાં,
પાયે લાગુ જાડી નેણાં વારશોરે; મુનેનેતાં ૨
હું અમળાધું અધી અજાણ્ય,
આતે આતે હમારી પર આરશોરે; મુનેનેતાં ૩
જાર શોછે અંતો પ્રમુ છાટમના,
રસ દાવેતા લેઈએ જગારશોરે. મુનેનેતાં ૪

ગરબી.

(ના કરીએ રે નખણાશુ નેડો ના કરીએ. એ રાગ)

કાંઈ કીધુંરે નંદ તણે લાલે,
નંદ લાલે રૂપજો પેલે લટકાજોરે; કાંઈ.
મન લીધુંરે છપીલે છાગાજો;
મારૂં ચિત મળ્યું આંખડીને આજોરે; કાંઈ ૧
રાત દીવસ મુને કાંઈ નથી ગમતું,
કોણે જાણે કરમું શું કાન કાજોરે; કાંઈ. ૨
ફટક ફટક થાય કાળજીપુરે મારૂં,
હું તો ધીકવી રહું છું વ્રહે તાપ બાજોરે; કાંઈ. ૩

ઘેલી કર ના ધડી ગોડે શનમાં,
 તાલા વેલીની રેલી અંગા અંગ સાલેરે; કાંઈ ૩
 શુંરે કર હું હવા કાંઈ નવ સુન્ને,
 ધુન્ને તન અમુન્ને મારે જીવ આલેરે; કાંઈ ૪
 ખીજી વીતે છે તેતો કેતાં લાજી,
 હુંતો અબકાને જાગુ મારી નીંદ ટાજેરે; કાંઈ ૫
 આધી મળે ન ખીજી એ દુઃખડાનો કાંઈ,
 એવું કામણ કાધુ મારતી વાલેરે, કાંઈ ૬
 શાતા વળેજી મળે છાટમનો પ્રમુ,
 મુને રંગ રમાડે મારે વાલો વ્હાલારે કાંઈ ૭

ગરબી રાગ કલ્યાણ.

વીહારી વરજનારીનો વીહારી નેણાં મારી ગયોરે;
 મદ મશન થયો, હો ગુમાની બધો ગીરધારોરે; વીહારી,
 એ સખી આવડો છકેલો મળેતો નાતો લહોરે,
 પહેલું પુછ્યું તુ પણ કાંઈએ નાતો કહોરે,
 આજ જાણે વહોરે છેક હાથથી ગયો, એ મુરાગીરે, વીહારીર
 સખી કાણ જાણે એણેયું મનમાં ચલોરે,
 નકર નીરલજપણાતો ગુણ ક્યાંથી ગ્રહોરે.
 ના એ કોઈને બધો દહાડે દહાડે વચ્ચા. અંસીધારીર. વીં ૨
 રહી ચેતી તો એ ખીજી કંઈ ના કરી સકયોરે,
 નહીતો લાજ લેત આજ મારી એતો એવો કુચોરે,
 હતો એવો ટંગો ખાજ પેરે ચંગો, વનમારે. વીં ૩
 હો સખી મુણ્યા ન જાય ખોલ એવા અકયોરે,
 બુલ્યા ખાન સુધ સ્નાન જેમ કેશમાં છકયોરે;

(૨૮)

વીરહ તાપનો ધક્યો ધિરજધારી ના સક્યો, મદધારીરે. વી. ૪
 હો સખી નેણ બનકારો હુથી ના ગયો સહોરે,
 હિલીયારે લોભાધને હાજિ હાજિ કહોરે,
 જીવ ત્રાહ્યો ના રહ્યો વ્યાકુળ વ્યાકુળ થયો અર્ધ વારીરે. વી. ૫
 હો સખી બાપીયો અનંમ રોમ રોમ માં સંયોરે,
 છોટમ રયાંમ મં વયો મણી શીરનો કયો. બલીહારીરે. વી. ૬

ગરબી.

હો મુને વા'લા છે શ્રી પરજરાજ રાજ વીહારીરે;
 પેજો નંદજનો નંદ માહારાજ ગીરવરધારીરે. ૧
 એનું મુખડું છે કામનું ધામ વીરામ એધારે,
 અમો અબજાના પરીતાપ જાણ છે જોયારે. ૨
 એને માથે મનોહર પાંધરે વાંઘે અંબોડારે,
 હો કાટો ભાનનિ સમાન બાળ તેજ કહું કુંડળનો જોડારે. ૩
 કરે કંકણ કડાં ને બાજુ બંધ માળા માતીડાની હમયારે;
 અર્ધ નેપુર સુવર્ણ લટક ચાલ બાળ વેસ માણી રહિરે;
 હસીમંદ માહ ફંદનું બરણું જોઈ વાંકુ થું ગાતારે,
 અતુરાના ચિત્ત દારની ચોરે વાંસળી વાતારે. ૪
 એની આંખડી રૂપાળી આંખીયાણી બાળી નિહાળી થું યાચરે,
 મારા કાજળની માંહી કાંઈ યાચરે મુખે ના કહેવાચરે. ૫
 ધડી એક ના નીહાણું જો કદાસ તો જોદાસ બની રહું છુરે,
 વહી પલકનો વિરામ આઠજામ ખાંવરી સા યજીછુરે. ૬
 મારું મન ધન એ જીવન મુને રોમ રોમ વાચોરે,
 પ્રભુ છોટમનો શી જડુનાથ મેં તો નાથ કરી યાચોરે. ૭

(૨૯)

ગરબી રાગ ઉપરનો.

આપ અંબીકાજી આસ છે તિહારી મુને દ્યોની ઉગારીરે,
 માડો મુંકશો કદાપી ને વિસારી ગતી થી યાચે મારીરે. ૧
 હો તુતો વિચિત્રજીરે મંડાણ એ પ્રમાણ લહુ સાચુરે,
 તુંથી અન્યથા જાણાય નહી કોય ને જાણાય તે તો કઃચુરે. ૨
 માડો મુગથી પ્રપંચનું આ જકત છે આસકત તારી માયારે,
 મોહ જાનમાં બમાયા સહુ સમાયા તુતો છે અન્યારે.
 બિરદાળી તુ કપાણુકું દયાળી બાળી રંક સાંમુ જોનીરે.
 કરી સાલ્ય ગ્રહી બાંધ મારી માય મારાં દુઃખ સર્વ જોનીરે. ૪
 મુખકરણિ દુઃખહરણિ બળતરાણિ કપાકરણિ નજરહરણીરે,
 ધારણ ધરણિ રહુઅરણિ ગુણવરણી તુંછે અસરણ સરણીરે, ૫
 જકત કારણી સંહારણી છું માત બકત તારણી તુ હથરીરે,
 ત્રિપુરેશ્વરી શેગેશ્વરી મહેશ્વરી સદા તું સરવેશ્વરીરે. ૬
 સદા આદ્ય અંત મંલ્યમાં તુ તત્ત્વ સર્વ તત્ત્વ તારી જાંયારે,
 મહતત્ત્વનું મહત્ત્વ ને કહાવે તેતો સકળ તારી માયારે. ૭
 જય અંબ જગતંબ ના વીલખ કરો માયડી મહારાણીરે,
 દીન જાણી દયા આણી ધરીપાણી હો કદ્યાણી દ્યોની તાણીરે. ૮
 નીરાધારની આધાર કરો ત્યહાર મારી અંબીકા માડીરે,
 વીના દામા નો ગુલામ છોટમ દારા ગાય ગુણ દા'ડીરે. ૯

ગરબી.

(મને બુલી ગયે છે મારો છેલ્લો. એ રાગ)

સખી કેવો રૂપાગો મોહન લાલજીરે,
 મારો રાગવી તે રાગ રસ રૂપ; નંદલાલ. સખીકેવો. ૧
 કાઠી મદન મુખપર વારણીરે,
 વરજાણીલોછે વરજ મણી બુપ, નંદલાલ. સખીકેવો. ૨

- જોડી નધારે એની જકતમારે,
એની મુરતી મનોહારી છે અનુપ, નંદલાલ સખીકવો. ૩
- હલ છપી છે અતી ફાંડીરે,
એની વાંકડી લટકતી છે ચાલ, નંદલાલ સખીકવો. ૪
- ભાગ ચદ્ર ખીંચી શું વીચાળ છે રે;
હરે લટકે રહી માતીની માળ, નંદલાલ સખીકવો. ૫
- નેણાં અધીક ભર્યાં નેહયારે,
કરકું કેસરીયું તિલક તે સોહાગ, નંદલાલ સખીકવો. ૬
- વાળેથી અંધોડો તે અતી ઢળકતારે,
કચી બાંધીયોછ ભમર ઉપરે પાંચ નંદલાલ સખીકવો. ૭
- લજિત બાળવેશ વપુ શામછેરે,
જોતાં આવે મુને અધિકઅધિકજોહાલ, નંદલાલ સખીકવો. ૮
- મધુર હસે મજક મુખે મીઠોડોરે,
એવો દીકડો એ મદન શ્રી ગોપાલ, નંદલાલ સખીકવો. ૯
- ખાંહિતે બાળુગંધ બેરખારે,
રહ્યાં જીમી જોને કુંડળ એ કાન, નંદલાલ સખીકવો. ૧૦
- ચરણ સકુમાર ધરે કમકતારે,
કરે વાંસળીમાં વીવિધ વિત્રીધ ગાન, નંદલાલ સખીકવો. ૧૧
- પ્રચન અદુ જોહાલ તણી વેલડીરે,
સાહેલી હું સાચુ કહુંછું જાણ, નંદલાલ સખીકવો. ૧૨
- હરણો રહું નરખી નટ રૂપનેરે;
એવો છોટમનો જીવણ પ્રભુપ્રાણ, નંદલાલ સખીકવો. ૧૩

ગરબી

નંદલાલ નેડો લગાડી સીદ જાઓછો;

હારે નેહ કરી નમ્રા ક્યમ યાઓછો. નંદલાલ ૨૪

(૩૧)

વાટે મળે પણ વાંકું જીઆંછો,
હારે એવા હજ્યા મેલા થું હરી ધાઆંછો.
મેનમાને ત્યાં માહાલનાં ફરેછો,
હારે હરિ અમને વાયદે વહાવડા.
કાળજી કારી ક્યાં કારે ખસેછો,
કુખળના થાવા મન આહોછો.
રાશી તુલાના શ્વામી ચતુર પણ.
એમ કરે ગાંડા ગણાવછો.

નંદલાલ. ૧

નંદલાલ. ૨

નંદલાલ ૩

નંદલાલ, ૪

ગરબી.

હારે છેલ છોડરવાદી તુ છાડને,
પ્રાત કુખળ સંગ તુ ના લેડને,
કાલે કથું તું આવીશ તુજ માહાલે,
સજી ગણગાર એકી હું કોડ મરે.
કે તાતા તુજથી નથી કાઠં પ્યારી,
કાલે કંઈ વીરામ્યા દેઈ કાલનેરે.
હૃદ વળી હવે ના તરસાવો,
મળી આંગનો આંસ તોડનેરે,
રાશી તુલાના શ્વામી શીખાવો,
આરી કરા રંગ રેલનેરે.

છેલ ૨૬

છેલ ૧

છેલ ૨

છેલ ૩

છેલ ૪

ગરબી ૨ ૭.

(રાગ ખીલુ, હાપસંધી.)

અખીયાં મારી એ હાલ બનાઈ મરી જન,
દ્રોગના મારી હો નેનાં મારો,

(૩૨)

મેહાલ બનાઈ મેરી જાન;	અખીયાં ૨૬
ખીકલ બનાઈ ખીરહ દુઃખ પાઈ મેરી જાન,	
જીવરા ભયો દુઃખદાઈ મેરી જાન;	અખીયાં. ૧
તલસતહે જીયા ધન ખીમા મોરાવે,	
કારો કટારો લગાઈ મેરી જાન,	અખીયાં; ૨
મા મનકી કાઉ જાનત નાઈ વે.	
જાને છેલ કનાઈ મેરી જાન.	અખીયાં ૩
શુધ હું ખીસારી તન અપનેકી વે,	
છેકભઈમે પરાઈ મેરી જાન.	અખીયાં ૪
અખના રહું પ્રમુ છોટમકે ખીના.	
લેજીં બુલા પડ પાઉ મેરીજાન.	અખીયાં ૫

ગરબી ૩ જી

મેરે ખ્યારે છોગારે કહી મન લે,	
મેરે દીલ દીસહુકા દરદ પેજાન લેરે;	
મેરે કહું કયા કહાત લાગઉ	
ખીતા કહે સમજ કદર દાનલેરે;	મેરેખ્યારે. ૧
ધડી ધરમે તહી ચેત પડતહે,	
ગત હમાગી ખીસારી મરખાન લેરે;	મેરેખ્યારે. ૨
કયા તરસાવત છોટમ ક પીયા,	
મે કુ હીરદે લગાકે રસપાન લેરે;	મેરેખ્યારે. ૩

ગરબી ૪ થી

તેરે નેનોકી નોક અખીયાગી મેરે લાલ,
જોખન જોર હોય રહ્યો.
પડે હીરદા ખીચે આરી પારી મેરે લાલ,

જોખન જોર ઉઠાવ રહ્યા.

જમ્પશી નંગી તલવારી, જમ્પશી છુટી કરારી,
એથી ધાવ કરે કારી કારી મેરે લાલ; જોખન.
હેજી કરે ધાવ કારી કારી, ન જાત સહારી,
હે ભારી બનવરી મેરે લાલ. જોખન ૨૬.

જાનન નહી હમ અખલા ખીચારી.
ખીરહાકી ખીરમે કેહતહુ પુકારી,
હેજી તુને ડાચીહે મોહન કે કંદમે,
તાહારી મતવારી ગારધારી મેરે લાલ. જોખન, ૧
તન મન જાન માન છીનકે લીયારી,
તુમહે ન જાન હમુ હાલ ક્યા બયારી,
કછુ ના ખીચારી મનહુમે કા ધારી,
મુરારી મેરે લાલ. જોખન ૨

ખ લાલ દેખ લાલ હમરે નીહારી,
ભીતરકી બારી પેરછાં નસે ખીમારી,
હેજી મેરે દીલહુકી દેખ મે કરારી,
સે 'શંવારી દેદે રારી મેરે લાલ. જોખન ૩

જા તું હમારી ના જાન તુ જલારી,
દીલકે દીલદાર કરના બહારી,
હેજી ખાલમ અલખેલે ઉગારી, જોખન ૪
છોટમકે ખીયારી કરે યારી મેરેલાલ,

ગરબી ૫ મી.

માયે જાનેદે નંદકે કુમાર,
મતો ખાલપનકે ખીચ નાખુકી નાર; માયે જાનેદે. ૨૬.

(૩૪)

તેરે પધ્યાં પરે બિનતિ કંઈ બધ્યાં તુ ન ધાર,
તેરે જાદુ બરે નેનાં મપે ન ડાર, માયે જાનેદે ૧
મે કાન જાનત મદન ગુમાની,
જાગીલે માગી જીયા પ્યારે છેલાં ધાર; માયે જાનેદે ૨
માપે બરજોરી કંઈ ના કરોરી
મે હરકનિમાં મરે તનુ સકુમાર; માયે જાનેદે ૩
છોટમકે પીયા કહુ કરજોરી;
વારી ડારં વારી તેરી જેરીમ હજાર. માયે જાનેદે, ૪

ચુંદડીની-ઝરખી.

રશીયાજી મુકા હમારી ચુંદડી,
જાગાણા જાગુ જાજ બરવા કાજળે;
સખી કહેશે વાર ક્યાં લાગી આવડી;
માઠી માહન લોકડીઓની લાજળે. રશીયાજી. ૧
પેરોછો મુજને જાણી એકલી,
પાછળ આવે સંધ્યશેનો સાયળે;
મનસુખો મનને હું જાણી ગઈ,
એમ કરે નરવર નહીં આવે હાયળે, રશીયાજી. ૨
દુરિજન કંઈ કહેશે મારા કંથને,
રશીયા તેને રીસ ધણી છે મંતળે;
સારુડી મુજને બહુ સંતાપશે,
નણુદો મુજને કહેશે કઠણ વચનળે. રશીયાજી. ૩
એવી તે વિદ્યા કાણે શીખવી,
નીન હોને આવડો શો ઉપમાત જો;
મારખણે મારમ કંઈ આવી નહી,
છેલ તમારો ના ગઈ છાકરવાદળે. રશીયાજી. ૪

(૩૫)

આપણા મુઠા આડેમાં અલખેલડા,
 આજ કરો તે શાંખે બીજી નારજો;
 શાણા થઈ વળગો છે શા કારણે,
 હું નહીં રાખું તમારો કાંઈ બારજો. રશીયાળ. ૬
 ઘેર નંદી કહીશું તમારી માતને,
 મુંજ સાથે ના બોલો વાંકુ વેણજો;
 પાતળીયા પાલવ મુઠા માહરો,
 ઉર ઉપર શમાટે નચાવો નેણજો. રશીયાળ. ૬
 આજ પછી તમ સાથે બોલું નહી,
 હંગ તમારા જાણ્યા જાણ્યા રાખજો;
 શુ કરીએ સામજીયા સાચું કહું,
 તમ સાથે મુજ મનડું આતુર થાયજો. રશીયાળ, ૭
 રજારથ તો સકળ થશે મન રીઝવે,
 નવ જાણો કાંઈ પ્રીત કર્યાની રીતજો;
 શું સમજો આરી જાણો ગાવડી,
 મન ધણી કહણુ છે પરશું કરવી પ્રીતજો. રશીયાળ. ૭
 મન વિના કાંઈને ના બોલાવીએ,
 માણસ માંહી જાય પોતાનો તોલજો;
 આગળથી ચરચા જોઈએ તે તણી,
 ત્યાર પછી મન ગમતાં કહીએ વેણજો. રશીયાળ. ૮
 આતુરતા તમ કરતાં અમને ધણી,
 લાજ તજને મુંખડે ના કહેવાયજો;
 પ્રાણ ગયે પ્રીત કરી ના મુકીયે,
 મારગ વચે શેકેથી શું થાયજો. રશીયાળ. ૧૦
 વાજાળ વારડું તે કરીએ માણસ,

(૩૬)

કાણ વારની કહું છું જોડી હાથજોડી

મારગડો મુકીને અજગા રહેા,

કરજોડોને વીનતી કરે રધુનાથજો. રથોપાછ. ૧૧

અરબી.

મને જોભાન કરી મને ગુલતાન કરી વાંસળી વગાડી એ રાગ.

મારી કંચુકીતોડી, મારી મટુકી દેડી ક્યાં ગયોર પેલોકાનુડો ૨૬.

જળ ભરવા હું ગઈતી જીમના પાળે ઉભા આવી

આંખોને અણસારે મુને દૂર થકી બોલાવી. મારી. ૧

ધીમી મુંજને કરવા કાન્ને વાલે વણ વગાડી,

કાણ જાતે શી રીતે કાને માહતી લગાડી. મારી. ૨

નવ જાણું હું જેની આવો કાને કામણુ ગાળો,

બટકો બારે હાથ તણા છે આંખડીને આળો. મારી. ૩

મુજને શું ભુરકો નાખી કે કામણુ કુંવું કીધું,

નવ મુજને ધર કામ સમુજું ચીતકું ચોરા લીધું. મારી. ૪

સુનું લાગે શામળીયા વિણ દુખડાં કાને કહીએ,

ચીતમાં ચેટકે લાગ્યું જાણું જુવિર પાસે જઈએ. મારી. ૫

જોઈ રૂપ રથીઆનું જેની આનંદ હુંતો પામી,

સુખ થાય જો મજાએ મુજને ગોવરધનના સ્વામી. મારી. ૬

અરબી.

મુકો પાલવડો મારેરે મુકો હેડલો મારો શીદને શેડાહો

મુને મારગડે ૨૬.

નંદાથે મુડી આ રૂડી ચોળીની કસ પુટે,

હોડી દો માહનજી મુજને મહીનુ જોરસ કુટે. મુકો. ૧

વાર થયે વિડલ આ વજા નણુદી માથે નડશે,

સાસુ જીદું કરશે જઈને, સાસુ મારી બડશે. મુકાં ૩
 નેંઠ જીનમ મુંજ ઉપર કરતો નેકાણી પણ એવી,
 પરણ્યાની શી વાત કહું દેરાણી શે કના નેવી. મુકાં ૪
 ફરીજન દેખે દુર થકીતો વાત વીગતે ફાટે,
 શરમાવું પડશે શામળીઆ કહું છું એટલા માટે. મુકાં ૫
 વૃજ વિનતા સહુ હેરાં કરતી લેછે પુક હમારી,
 સાસુ કહે શી વાર આવડી જાણું વાત તમારી. મુકાં ૬
 મુકાદિ માહન આ વેળા કહું છું હું શીર નાસી,
 વળી મળીશું કોઈ દીવશે ગોવરધનના સ્વામી. મુકાં ૭

ગરબી.

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

વાલે ગારબી બજાવી હરીએ બંસી બજાવી ઘેલી કરી નાર ગોકુળની
 સુણી વાંસની વનમાળીની તાન લાગ્યું છે તનમાં,
 વરદ પ્રગટયો છે આંગ વિશે જાણે ક્યારે જાણે વનમાં. વાલે. ૧
 કામન સુજે વાત ન જુજે હરિ હરિ હુતા કરતો,
 ગોકુળીયું નવ ગોકે મુજને ઘેલી ઘેલી કરતો. વાલે. ૨
 મામુ એસુ માવડલોતો દેણી જુલી જાતી,
 કામ બતાવે મુજને સાસુ તો મનમાં અકળાતી. વાલે. ૩
 સહીયર નો શીખામણ હેતો મુજને કરવું લાગે,
 નેણકોને નાનાં બાબીના બોલ રૂદેમાં વાગે. વાલે. ૪
 પરણ્યાને પડતો મેલુને રડતો મુક્ર બાળો;
 કામકાજ સહુ પડતાં મુંકુ વન બોળુ ગોવાળા. વાલે. ૫
 પુકું જપ જશોદા માને ક્યાં છે અંતરજામી,
 મળશે તો જીવશે મુજથી ગોવરધનના સ્વામી. વાલે. ૬

(૩૮)

ગરબી

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

જોયા જુમતાને ધાટે મળ્યા મયુરાની વાટે; છેલ છબીસો આજ
છાગાજો.

પેહેર્યો છે જરકશીનો જાત્રો રૂંટો દેખો રેંટો

કાને કરમાં મારણીધારી માથે કસખી રેંટો.

જોયા. ૧

ગુલાબી ગુમુવતા વાગો પહેર્યો હરીએ આંગે.

જદુવગી ઉખા જુમતા ધાટે ગોવાળા સંગે.

જોયા ૨

કરે મારણી નાદ હરિવર વનમાં ઘેન સરાવે;

આંખોને આજુસારે નારી દુર થકી બોલાવે.

જોયા ૩

શી શામા હું કહું નટવરની પ્યારો મુજને લાગે,

હશી હેતથી બોલાવે તો ભવની ભાવટ ભાગે.

જોયા ૪

કેડે કર દધને વનમાળો ઘેરે રાગે ગતા,

ઝાહનને મં નીરખ્યા બેની મુખે બેન બજાતા.

જોયા ૫

શી સુખની હું વાત કહું મને હરથ રહેા છે જામો,

બાપ થકો બેટયા સાહેલી ગોવરધનના સ્વામી.

જોયા ૬

ગરબીયો રાસ લોલાની.

ગરબી

(ઠગમાં તે ઠરેરે જગમાં જે જન બોલે જુહુ. એ રાગ.)

વનમાં લેઈ જઈરે, મુજને જુલાવી કાનુડે. ટેક.

આંખ તણે આજુસારે મુજને. સાંન કરી સમજાવી,

મં જાણ્યુ આજ રજની રમવા, હેત કરી બોલાવી. વનમાં ૧

મંદીરથી હું બાહાર નીસરી, આની એની પાસે;

કરે ઝાલી મુજને સેઈ આધ્યો, જાણ્યું કંઈ લેઈ જાણે. વનમાં ૨

અધોર વનમાં ઉભી રાખી, કહું ખાવા કાંઈ ભાવું;

સામગ્રી બહુ ભાત ભાતની, જલદીથી લેઈ આવું;	વનમાં ૩
એ । કહી આ મારગ આદ્યો, બોલી વેણ રચાણું;	
વાટ જોનામાં રાત પડી ગઈ, ઉભી રસ્તો નિહાણું.	વનમાં ૪
ધન ગાળેને ધોર અંધારી, રાતે વીજળી અમકે.	
હું ગભરાણી કાંઈ ના સુજે. કાળજી મહારે ફટકે;	વનમાં ૫
દાદુર માર બપોળા બોલે. ઝરમર મેહલો વરસે;	
રણ વગડામાં હું એકલી; પીડ વીના જીવ તરસે;	વનમાં ૬
વહેની જવાળા થરીરે બાપી, તેથી થઈ હું પેલી;	
એક દુઃખમાં બીજી યથું બાઈ, વરસાદ કરી હેલી.	વનમાં ૭
માર પોહારે રાતે અથડાણી. ના રહી દુખની બાકી;	
મયારામના પ્રીતમ સાર, ફરી ફરી હું યાકી.	વનમાં ૮

ગરબી ૨ જ રાગ ઉપરના:

હુંતો એકલીરે, મુજને અધોર વનમાં મે'લી. ટેક.	
ગભરાણી મારગ ના સુજે, અકળાયે જીવ જાશે;	
અરે હવે તં આ શું કીયુ. પુટે વાતો યાશે.	હુંતો ૧
વેરણ મારી માવડી મુને, પેહેસેથી ના મારી;	
ઉછેરીને જા'દી કરી, ત્યારે સંગ થયો ગીરધારી.	હુંતો ૨
ત્યારે મુજને વનમાં લાગ્યો, આ સુખને હું પામી,	
કો'ની આગળ કર વારતા, દુઃખની ના રહી ખામી.	હુંતો ૩
શું કર હવે કો'ની પાસે, જઈ વીશાઝા આવું;	
રેણી નિરગમી રવિ પ્રગટ થાએ, મારગ ચાલી જાવું	હુંતો ૪
શું જાણુ એ કંઈ ગયો. મુને વન વગડામાં મેલી,	
મુજ સરખી રસ્તે મળી, કોઈ સુધડ નાર અલ્પમેલી;	હુંતો ૫
તે'ની પાસે ગયો હસે, એ કપડી કુંજ વિહારી;	
મયારામનો પ્રિતમ ખારો. થઈ ગયો વળીમારી;	હુંતો ૬

(૪૦)

ગરબી ૩ છ

મુજને દગો કર્યોરે, ખેમા નંદજીના છંપ્યે; ૨૬.
 માત તાતનુ કહ્યું ન માન્યું, ન કર્યું કાંઈનુ વાર્યું;
 અધાર વનમાં તેડી લાવી, કર્યુ પોતાનુ ધાર્યું; મુજને. ૧
 મારાથી છળભેદ કરીને, ક્યાં ગયો શુ જાણ્યું;
 રાત દીવસ વનમાં આયઃયું, ખીરજ કેષ પેર આણ્યું, મુજને. ૨
 અરે વીથંભર આ શું કીયુ, કેષ નારે બરમાળાં;
 વહાલપણામાં વેર કરીને, ગયો તે પાછો નાળ્યો; મુજને. ૩
 તેનો શ્રામ ધણેરો મુજને, મનમાં સમજી રહ્યોએ;
 સુખદુઃખ કરમ ભોંગવું તે કોની આગળ કહીએ. મુજને ૪
 શાને કાલે વેરી થાને, આ વૃજમાય બમાવી;
 રસ્તે દુખ પામુ ધણુ, એને દયા કાંઈ ના આવી; મુજને ૫
 એવો નિરદય થઈ ગયો, એને શીખામણ કાણુ આપે;
 શોક સમુદ્રમાં હું પડી, માર કાળજીકું કાં કાપે. મુજને. ૬
 હે પરમેશ્વર કહ્યું તુજને, માહારે તે શું કરવુ.
 અકળામણુ આવે ધણી, આ જીવ્યાથી બહું મરવું. મુજને. ૭
 એક વિચાર મનમાંય કર, જઈ વંદાવનતી વાટે.
 મયારામનો પ્રીતમ મળશે, જમુનાજીને ઘાટે. મુજને. ૮

ગરબી ૪ થી

કાનો ક્યાં ગયોરે, અહીંયાં કોણુ અમારુ બેસી; ૨૬.
 ખીક ધણેરી લાગે મુજને, નીંદ્રા નાવે જાયુ,
 ગિરીવરધારી કુંજ વિહારી, ચરણે એને લાયુ કાનો. ૧
 શ્રી નારાયણુ શ્રી પુરંજીતમ, વારે મારી ધાલ્યો;
 આ વનમાં અંધારી રાતે, સહાય આવીને ધાલ્યો. કાનો. ૨
 ફેદન કરતાં રવિ પ્રગટ થયોને લાગી તાલા વેલી;

ઘેર જતાં ધરનાં સહ પુછે, ગમતી કહાં એકેલી. કાનો ૩
 કસુંબે રંગેલી તાહાચી, સાડી ચરણા ચોળી;
 વરસાદે ભીજાવને આવી, કાને રંગમાં રાળી. કાનો ૪
 તે સારું હું ઘેર જઈ ક્યમ, એકે દશા નવ સુળે;
 કાની આગળ કડું વારતા, ધરીર ધરધર ધરૂં; કાનો ૫
 એવામાં એક નારી દીંગી, મહી વચવાને જતી,
 હિભી રહે બાઈ મારા સમ વુંજને, હીડે છે મદમાતી. કા. ૬
 કરળેડી વુંજને પુછું, ખમર હાથ તો કહેને;
 નંદજીના કુંવરની મુને, બાળ્યા ખતારી દેને. કાનો ૭
 હા બાઈ એ હમણા દીંગતો કદમ ખંડીની પાસે;
 મયારામનો પ્રિતમ વુંજને, જલદી ભિગો થાયે. કાનો ૮

અરબી.

હુતો પેલી થધરે, પેલા કાનુડાની સંગે; ટક.
 સમંવર મારી શું કહું વુંજને, દીલડાં કેરી વાતે;
 સાન કરી મુજને તેડી ગયો, મંદરમાં મધરાતે. હુતો ૧
 શું જાણું એણે શુ કીધું. શું મુંજને ખવડાવું;
 શું ચેટક લગાડવું મુંજને, તેમાં આત બરમાવું. હુતો ૨
 તે દાહાડાનું મનડું ફટકવું, કો આગળ જઈ કહીયે;
 અહરનીસાં સમરણ કડું એનું, એ વિના ક્યમ રહી. હુતો ૩
 પ્રથમથી સહુ વાતો કરતાં, છે કાનુડો કપટી;
 મુજને ભાળવી ભૂરકી નાખી, તેમાં ગઈ હું બપટી. હુતો ૪
 નાત જાત મરજાદ તજને, કાઈની ખીક ન આણી;
 કામકાજ ધર ધંધા ભુલી બાજમમાં લોબાણી. હુતો ૫
 એની મારી વાત સાળળી, કાઈ દયા મન લાગે,
 હરેક રીતે એને સમજાવી, મંદોર તેડી લાગે. હુતો ૬

તો એના સંગે રમીને, કુખડાં મારા વામુ; હુંતો ૭
 એટક મારા ભવનું દુર થઈ; સુખ સાગરને પામું. હુંતો ૮
 તુજને મોકલું એ નહીં આવે, એના નહીં વિશ્વાસ; હુંતો ૯
 મયારામના પ્રિતમ નિતા, હું ધણી થઉં ઉદાસ. હુંતો ૧૦

ગરબી ૬ ઠી

સહચર શું કહુંરે. પેલા કાનુડા કપરીને; ૧૮૬.
 કાલ સવારે મંદીરે આવી, મુજને બહુ ભરમાવી; સહચર ૦ ૧
 વાતની વાતે ચટકો લાગ્યો, તરત ગયો રીસાવી. સહચર ૦ ૨
 આતે હવે એને શું કહીએ, નથી કરતા મન તોલે,
 જાણે પ્રિત વિસારી દીધો, મુને લીધી વણ મોસ. સં ૨
 એ થયો એવી નયિ યાતિ, રાખું છું મરજદ; સં ૩
 મારે અંતરે રનેહબાવ છે નથી છુટતો નાદ, સં ૪
 મારે મન એ પ્રાણ અમારો, એને મન કંઈ નાવે; સં ૫
 પરનારીને મંદોર ભટકે, શાને માન ધટાવે. સં ૬
 કંઈ પમંગે પોઢ્યા પછી હું મધરાતે નિત જાતી, સં ૭
 મારમમાં કંઈ ખીક ન આણું, હું કંઈ કરતી છાતી. સં ૮
 રંજ રમી હું એને રીઝવી, ભાર થયે ધેર આવું; સં ૯
 અરસપરસ ધરનાં સોજાણે કટલી વાત છુપાવું. સં ૧૦
 સાસુ સસરા જેઠ જેઠાણી, સઉકો મુજને વારે; સં ૧૧
 વૌવારે તમો ખહાર ન જાસો, નણદી મણાં મારે. સં ૧૨
 કંઈ વચન એ સઉનાં સહીને, એ સંગે રહી મળતી; સં ૧૩
 મયારામના પ્રિતમની હું, ખુશામત નિત કરતી. સં ૧૪

ગરબી ૭ મી

એને ના ખરે, મુજને કાનુંડે તરછાડી; ૧૮૭.
 હુ ખાધ તુજને વાત કહું તે, જોને મન વિચારી;

વિભિચારીનો સંગ કર્યાથી, થઈ જન્મેતિ મારી. એને ૧
 જ્યારે એને ગરજ હતી ત્યારે, વનમાં તેડી જાતો;
 અહારનિસાં રંગ મારી સાથે, માણી મુખીયો થતો. એને ૨
 સાત પાંચ દસ બાર મળીને, એને ડોઢ બરમાવે;
 તે સાડ મારગમાં જાતાં, બોલું તો ના બોલાવે. એને ૩
 નગણા સાથે નેહ કદાપી, ડોટી જન્મ ના કરીએ;
 તરણથી હળવાં થઈ જઈએ, લોકમાં લાજ મરીએ. એને ૪
 પેહલેથી મા આડે આડે, કરે પોતાનું કાનું;
 એવા સાથે પ્રિત કરીને, પાછળથી પશ્તાવું. એને ૫
 આવડું વેર તે સાને કાળે, રાખે મારી સાથે,
 શો બિગાડ કર્યો એ એનો, કરે જન્મેતી હાથે. એને ૬
 રીસે બજતી તુંજને કહું બાધ, કપટાને શું કહીએ;
 બુબ તરસ આ વનમાં વેડી, નિત એ સંગે જઈએ. એને ૭
 વન મન ધન હું એને શોધી, સરણ રહીશું નારી;
 મયારામના પ્રિતમ સાથે, સધળી વાતે હારી. એને ૮

ગરબી ૮ મી

મુજને દગો કરીરે, પેલો ક્યાં મયો કાનુંડો. ૧૬૦
 પેહલેથી મુજને હેત દેખાડી, કપટે કરતો વાતો,
 મુજ સરખી અલબેલી મુકી, પર મંદિરમાં જાતો. મુજને. ૧
 આહું અવળું બાલ્યપહેરું, કંઈ નથી કાવતો લાગ;
 તહારા સમજે દેખુ વાટમાં, ઉતારી લઉં પામ. મુજને. ૨
 શી એમાં એની તે શાબા, કરતો નથી વિચાર;
 દુરિજન વિરજના સાક જાણશે, હાંસી કરશે વિરજનાર. મુજને. ૩
 જ્યારે મારે મંદિર આવે, કરનેડી રહું ઉભી;
 કેઈ શોક્યે એને બરમાવ્યો, સા વાંકે મુને દુભી. મુજને. ૪

એના મનનું હારદ સમજી, વળતો ઉતર આપુ;
 શા માટે નધણા યમ જેટા, તનમન એને સોંપ્યું; મુજને. ૧
 માટે જમ કહેલો કાનાને, યમ રહેલો હુંથીઆર;
 થોક લાગની ગરજ હોય તો, મળજો એકજવાર, મુજને. ૬
 મારા મનમાં એવું આવે, એના ઉપર મરીએ;
 નહીંતો જોગ ધારણ કરીને, વંદાવનમાં ફરીએ. મુજને. ૭
 બહેની માગી વાત સાંભળી; કાપ દયા મન લાવો;
 હરેક હરે એને સમજાવી, મંદીરમાં તેડી લાવો. મુજને. ૮
 એને શીખામણ રૂપ સમજાવે. તેની યમ રહું દાસી;
 મયારામના પ્રિતમની આ; વિરજમાં થાસે હાંસી. મુજને. ૯

ગરબી ૯ મી.

બાલો કયાં ગયોરે, મારો સુખડ રનેહી. રેક.
 આર ધડી પહેસા અહીં આવી, મુજને દેખા દીવી,
 કોઈ ઠગણી એને લેઈને, આ રશતે ગમ સીધી. વાસો. ૧
 મારી નજરે એતો આવ્યો, વંદાવનની વાટે,
 હું પણ એની પુંઠળ ગમતી, જુમનાજીને ધ.ટ. વાસો. ૨
 ખંચખટના ચોકમાં જોયું; જોયું કુંજ ગલનમાં;
 જ એને નજરે ના દોઢો પાછી આવી ધરમાં. વાસો. ૩
 બાળપણની પ્રિત એ સાથે, શી રીતે રહું અગમી;
 તન મન ધન એને સોંપ્યું છે, તેથી રહી હું વળગી. વાસો. ૪
 અંદમાગા અંદાવણી તમને. વાત કહું સાંભળજો;
 લજિતાને જમ એટલું કહેજો; જમ કાનાને મળજો. વાસો. ૫
 ને રીતે સમજે તે રીતે, સમજાવીને લાવો;
 હિતારો ગુણ હું નહિ વિચરૂ, ઝટપટ વહેલાં આવો. વાસો. ૬

(૪૫)

એકલું કહેતાં નહિ આવે તો, શું છે એનું કામ;

જાતે જઈ કર ગાલી લાવું, વળતી મારે ધામ.

વાણી ૦ ૧

શુ કર વચને બંધાણી, મારે એની આશ;

મયારામના પ્રિતમની હુ, વણ મુલે બીધી દાસ.

વાણી ૦ ૨

ગરબી ૧૦ મી.

(રામકાજી વંદાવનમાં શ્રી કલ્પને શોધે છે તેવામાં

એક સખી મળી તે કહે છે.)

તુ ક્યાં જુલો પડીરે, ચાલ કું બતલાવું કાનુડો. ૧૦

તુ અબગા નિરબળ થઈ બેઠી, શોકાતુર શામાટે;

પ્રિત કરી તો કરી જાણીએ, રાખીયે શીર શાટે. ૧૦ ક્યાં ૧

ચેહલેથી વીચાર ન કરીયો, પાછળથી પશ્ચાત્તુ;

શું સુખ લેવા આવી વનમાં, હાથે આપ ગમાયું. ૧૦ ક્યાં ૨

એની કેવી પ્રિત કરી તે, રસ્તે મુકી ચાલ્યો;

તુ જને તો તરછોડાં નાખી, કેઈ સંગે જે મ્હાલ્યો. ૧૦ ક્યાં ૩

નગણા સાથે નેહ કર્યાથી, એવું ફળ તુ પામી;

લેકીકમાં હશારત તારું, સીર બેઠી બદલામી. ૧૦ ક્યાં ૪

માટે નાદ છોડી ધર જનને, એમાં નથી કંઈ સારું;

કાનુડાને સંગ કર્યાથી, માન પટે બાઈ તારું. ૧૦ ક્યાં ૫

શીખામણ તું માનજો મારી, કારણ તારું સરથે;

કાનુડાને ગરજ હશે તો, આવિ તુ જને મળશે. ૧૦ ક્યાં ૬

તુ તો એની વાંથે ફરે છે, એને મન કંઈ નાથે;

લાજ મુકી આ વનમાં ફરવું, સાને લોક હસાવે. ૧૦ ક્યાં ૭

કપટીનો વિશ્વાસ કરીને, તેં તો લીધો દહાવો;

મયારામના પ્રિતમ સાથે, અબગાનો શો દાવો. ૧૦ ક્યાં ૮

(૪૬)

ગરબી ૧૧ મી

(રાધીકાજી સખી પ્રતે કેહુ છે)

બાઈ હું શું કહુંરે, મારો પ્રાણજીવણ કાનુડો; ટેક,
 પેલા ભવની પ્રિત બંધાણી, આ જન્મ ક્યમ છુટે;
 તન મન ધન મેં એને માંત્રું, હવે પિત ક્યમ ટુટે. બાઈકું ૧

આર પોહાર નિંદ્રા નવ આવે, દીવશે અન્ન ન આવે;
 ધેત્રી થઈ વનમાંય ફરું, એ કપટી ચીત બમાવે. બાઈકું ૨

અંતરમાં વહાલો બણો બાઈ, મુખથી શું કેહેવાય;
 એક ઘડી દીઠા મુજને, કોટિ કલ્પ સમ થાય. બાઈકું ૩

ધરનાં મુજને નિત્યે વારે, તેનું કહું નથી કરતી;
 અધાર વનમાં જાતે એકલી, વાંસે વાંસે ફરતો. બાઈકું ૪

એના પ્રેમ આગળ બીજનો, પ્રેમ નથી મેં દીઠો;
 માટે બાઈ ગુને ઘણું કહું શું, પ્રેમ વચનથી મીઠો. બાઈકું ૫

એ મારા છે અંતરજામી, હું છું એની દાસી;
 વિધાતાએ સખ બખ્યાયી, પડી મળામાં ફાંસી. બાઈકું ૬

તે હવે ક્યમ કાઠી નીસરે, કરીએ કોટિ ઊપાય;
 પ્રેમ કટારી વાગી કાળજે, કાહાડયાથી જીવ જાય. બાઈકું ૭

તે'તા મુજને સારા માટે, શીખામણ કંઈ દીધી;
 મમારામના પ્રિતમે મારિ, સુદ્ધ બુદ્ધ હરિને લીધી. બાઈકું ૮

ગરબી ૧૨ મી

(રાધીકાજી શ્રીકૃષ્ણને શોધે છે ને રાસ લીલાનું
 સુખ સંભારે છે ને છેવટે રાધાનો કૃષ્ણને
 સમાગમ થાય છે)

વનમાં બુલી પડીરે, પેલા ક્યાં ગયો કાનુડો. ટેક.
 જરમર જરમર મેહલો વરશે, પુરણ કરી છે એલું;

(૪૦)

અધાર વનમાં મુજને મેલી ત્યાં કોણ અમારું બેસી. વનમાં. ૧
 ગોકુળ ગામની ગોવાલણી, સભી મહી વેચવાને ચાલી;
 મારગ મળીયા માવજી, ત્યાં રોકી રાધે પ્યારી. વનમાં. ૨
 મારગ મળીયા માવજી, મને રોવા સરખી કીધી;
 માથાપરની મટકી મારી, હુલારીને લીધી. વનમાં. ૩
 જરસોદાજી લાજ તમારો, આડા અવળી ચાલે;
 સોજ સેહેસ્ર ગોપીમાં કાનજી, એ મન માને ત્યાં મા'લે. વનમાં. ૪
 આગળ પાછળ મેહેલ તમારા, વચમાં અમારી મેડી;
 અગાશીમાં અમ્મેજ રમતાં, શાન કરી શીદ તેડી. વનમાં. ૫
 માર મુગટને કાને કુડજ, હરખે વાગે તાળી;
 આમળ પાછળ ગોપી નાચે, મધ નાચે વનમાળી; વનમાં. ૬
 ભમરી ખાતાં ભુદરજીએ, એવી માયા કીધી;
 હરીતા અંતર ધ્યાન થયા, એક સખી સંગાતે લીધી. વનમાં. ૭
 પુરુષોત્તમને પગલે પગલે, જોતી જોતી જાગે;
 નારાયણના દરશન લીન હું, યાકુળ વ્યાકુળ થાઉં; વનમાં. ૮
 જોવામાં એક અખળા દીડી, તેને પુછી વાત;
 રાધા કહે અભિમાન આવ્યું. ત્યારે તજ્યો અમારો સાથ, વનમાં. ૯
 ઝાડે ઝાડે જોતી ચાલું, જમને ઝાલુ હાય;
 તમાલ જાણી ત્રીકમજીએ, ત્રેમ ભીડી ખાથ. વનમાં. ૧૦
 વંદ્રાવનની કુંજગલનમાં, મળીયા રાધે પ્યારી;
 મયારામના પ્રીતમ મળતાં, વેળા અમારી વારી. વનમાં. ૧૧

ગરખી ૧૩ મી]

[રાધાને કૃષ્ણનો સમાગમ થયા પછી રાધા શ્રી

કૃષ્ણને કહે છે]

પ્રાણમ ક્રમાં ગયાતા સાચુ ખોલો મારા સમ.

૨૬

(૪૮)

હેતરપંડી કરી મુજ સાથે, મેં અવશ્યુ શા કીલો;
 સાચુ બોલો કુજ વીહારી, કેઈ શરે લાવા લીધો. વા ૦ ૧
 તમારે રનેહ બધાણી, શીદ માયા ઉતારી;
 મુજ સરખીઅલખેલી મુકી, કાણુ મળી પુતારી. વા ૦ ૨
 હું બરેસો પુરણ રાખી, તમ સાલે લોભાણી;
 આ વરીજનાં નર નારીમાં હું, ઘેર ઘેર ગવાણી; વા ૦ ૩
 વેણુ વગાડી ગાહ પમાડ્યાં, સરદ પુનમની રાતે;
 હેત દેખાડી વાલમ અમને રાસ રમાડ્યાં ખાંતે. વા ૦ ૪
 એવું મુખ આપી દુખ, દીધું શા માટે મારારી;
 હું અખળા નિરખળ યજ કહુછું કેમ દીધિ વીસારી. વા ૦ ૫
 વાટ તમારી જોતાં જીવણ, ચોદીશે જોઉં ન્યાળી;
 ખાર વન ચોલીસ ઉપવનમાં, દીઠા નહી વનમાળી. વા ૦ ૬
 જેવું હેત તમારું હૃદય, તેવું મારું જાણી;
 હું દાસી વેચાણ તમારી, કાંઈ દયા મન આણી. વા ૦ ૭
 એમ કહી કંઠે કર નાંખ્યો, શીદ કરો છો દાસાં;
 મયારામના પ્રિતમની કું, યજ રહ્યા છું દાસી. વા ૦ ૮

ગરબી ૧૪ મી.

(શ્રીકૃષ્ણ રાધાનો હાથ જાલીને કહે છે)

તુ પ્રાણુ યજી ખારી છુરે, કીલતીની કુમારી. ૧૬.
 સાચો પ્રેમ વિનતાનો જોઈ, પ્રગટ થયા ગીરધારી;
 કર જાનીં આતુર યજ કહે છે, હરખે કુંજ વિહારી. તુ પ્રાણુ ૧
 ત્રણ લોકને ચોદ ભોવનમાં, તુજ સમાન નહીં નારી,
 તારા પ્રેમથી હું લોભાણી, જોને મન વિચારી. તુ પ્રાણુ ૨
 માટે તારે વશ થયો છું તુજ વીના નવ માલે;
 તારું મુંખ દીઠા વિના, મુને શોક શરીર પુરજાણે. તુ પ્રાણુ ૩
 અહર નીશાં તુજને સંભારે, કાણુ જપ નથી વળતા;

સાર સમ આધને કહું છું ચાહ્યો કું નથી મળતો. તુ પ્રાણ ૪

પુઠે દુરીજન લોક વિજના, નીંદા કરે નરનારી;

તે સાર કું પ્રગટ પ્રિતડી, કરતો નથી વિસ્તારી. તુ પ્રાણ ૫

તો પ્રાણ સંકટ વાત કરે છે, તેથી મન અતુરાગી;

કામ કેધ લોભાદીક આદિ, તેથી સદા કું ત્યાગી. તુ પ્રાણ ૬

તહારી વાંસે ફરેછું, નથી અળગો ક્ષાયુવાર,

મોટે માનુંનિ તહારે વચ્ચું, તુ પ્રાણ તણિ આધાર. તુ પ્રાણ ૭

એવાં વચન સુણીને રીજ્યાં, બરખુ ભાન ફુલારી,

મયારામના પ્રિતમ સાથે, લોટપોટ થઇ નારી. તુ પ્રાણ ૮

ગરબી ૧૫ મી રાગ ઉપરનો

ગીરધર લાલછરે, મારી ગાવલડી સંભારે,

સાંજ પડે સંભારી લાવે, આડે રહી દોવરાવે,

કુધ ભાતમાં શાકર ભેળું, વાળું કરવા આવે. ગીર. ૧

જાણીને પેહાર વહેલા ઉઠો, શરે વલોણુ સાવા.

ખી તાવણીમાં લોટ શેકાવું, ખાંડ વેળીને ખાવા, ગીર. ૨

ધરમાં નથી કાઈ નાનું મોઢું, કોઈની ખીક ન ધરીયે,

એક રાત વાસો આવોતો, બોલા ચાલી કરીયે. ગીર, ૩

જોવાળીયાને ગરવ શોછે, જે ત્યાં તેડે જઈએ,

નરસંધ્યાનો સ્વામી મળે તો, સઉ વાતે સુખીયાં થઈએ. ગીર ૪

ગરબી ૧૬ મી ઉંદરની રાગ ઉપરનો

ઉંદર કેર કરેછેરે, દુઃખડાં કોને કહેવા જઈયે,

અમને નીત્ય નડછેરે, ધરમાં કેમ કરીને રહીયે. ૨૩

દર મધ્યથી દોડી આવે ખીછાના પર ખેસે,

કુપ્પી કુપ્પી આંમજ મારે, ના અખર તેની રેછે. ઉંદર ૧

માર પહેરની રજની મોઢે, એક ધડી નવ જ પે;

- જીદ્રામાંથી જાણુ ઝાઝા, તવ કાયા મારી ક'પે. બિંદર ૨
- પોથી પુસ્તક કાપી નાખ્યાં, ખાકી ન રાખ્યુ એક,
 ઝાલી ઝાલી થાકી ગયો, પણ પાર ન આંચો છેક. બિંદર ૩
- મોતી પોતી કાપી ખાધી, દોરી કાપી આખી,
 અમોઝીયુ અંગરખુ કાપ્યુ, તેના સુરજ સાખી. બિંદર ૪
- જળ પીવાનું મોટી ગયાને, તેલ દોળી દીધું.
 ખરશીમાં ખાકી રહ્યું તે, સરવે મળીને પીધું. બિંદર ૫
- ચુંચું ચુંચું ચિસો પાડે, લીડી ઝાઝી પાડે,
 ઠંઠાળીને હાંકુ તારે, દોઢયો ઝાઝી કા'ડે, બિંદર ૬
- ગણપતીની ચોથ કરીયે, તે કરતાં નથી ચુક્યા,
 લથ લથતા લાડું કરી, બિંદર મામાને ચુક્યા. બિંદર ૭
- દીવો જો બળતો રાખ્યો, દીવટ તાણી જાય;
 એમ કરતાં જો બાંધી ગયાતો, લંકાં જેવુ થાય. બિંદર ૮
- જો દીવસના ગામ ગયાતા; તે દીવસના ધરમાં પડીયા.
 કાઠી પેટી કાપી ખાધી, એ રીત મુને નડીયા. બિંદર ૯
- પાંજરાં મુંકી મુંકી થાક્યો, તોયે આલ્યા નવ ખુટે;
 ખાવાનુ ઉઘાડી નાખી, જાણે ગોળનુ ગાડું હુંટે. બિંદર ૧૦
- એ પશુને શું કરીયે, મુને રીસ ગઈ છે વાપી,
 માળા મારી ફેરવવાની, ગઉમુખી સધાં કાપી. બિંદર ૧૧
- નિવ નિવ દુઃખડાં અમને દેહે, ક્યા જઈએ ધરમલી નાશી,
 અકલ પિતાંબર એમ કહે, એને મળજો વાઘની માસી. બિં. ૧૨

ગરબી ૧ લી.

જવાહિ મુને સારે રોકાછો વાટમાં,
 હોરે હાથ લેવા સરખા નથી માટમાં, જવા. ટેક.
 આજ તો અમારે પ્રજા કામનો દિન છે,

(૫૧)

હારે મારે એકલાં જવું નાતમાં. જવા. ૧

મારે સમ મારી ગાગર નાદી,

હારે જળ ભરવા જીમનાજીના ઘાટમાં. જવા ૨

સમજી મધ્યરે ઉભી જીમનાની તીરે

હારે તેને વચન આપ્યાં છે હાથમાં. જવા. ૩

માતીના નાથને સંગે સેધને,

હારે મારે જવું સહયરોના સાથમાં જવા. ૪

અરબી ૨ જી રાગ ઉપરને.

હું વાત કહું ઉમાં રહેને અલખેલી.

હારે દાંણ રીતનાં ઘટે તે જાઓ મેલી. હું વાત ૧

ક્યાંથી આવોછો આજ રમઝન કરતાં,

હારે આજ ક્યાંછે સંગની સાહેલી. હું વાત ૨

ધુંધટ તાણીને શું જોરમાં જાઓછો,

હારે નથી દેતાં જવાળ મન મેલી. હું વાત ૩

ધ્યાન ધરીને શું ધ્યાનમાં જાઓછો,

હારે આજ ખોણી કરવી છે મારે પહેલી. હું વાત ૪

માતીના નાથને તું છે પ્યારી,

હારે ઘણે દહાડે યહજી આજ ભેળી; હું વાત ૫

અરબી ૩ જી

જમીપર જળનાં દાણ કોણ લેછે;

હારે નથી જાણુ લેવા વજો રહે. જમીપર ૧

નયારે સાંભળ્યુ પ્રયત્ની ઉપર;

હારે લેવા વાજો અહી કોણ રહે છે જમીપર. ૨

નીતરે નવા નવા આજા કરોછો;

હારે એરી કોણ શીખામણુ રહે. જમીપર. ૩

(૫૧)

વચન કાઢોછો પ્રભુ વઢવા સરીખાં;

હારે કોણ વસ્તો તમારીમાં રે'છે.

જમીપર. ૩

માતીના નાથને એમ કહીને;

હારે ગોપી રસ્તો ગોકુળનો લેછે.

જમીપર. ૪

રખી ૪ થી

છખીલી દાણની રીત કોને કાહાડી;

હારે દાણ આપો લાડકડી લાડી.

છખીલી, ૧૩

શ્રી જીમતાંજીના મા'દારે આરા,

હારે જળ ભરવાને આપો દા'ડી

છખીલી ૧

વંદાવનને મારગ જાતાં,

હારે હૂંતો લેખ્ય લાગત મા'રી.

છખીલી ૨

એવાં વચન પ્રભુ કોઈએ ન સાંખે;

હારે એતો સાંખે તે પરણી નારી.

છખીલી ૩

માતીના નાથને સરવસ સોંપ્યુ,

હારે ગોપી રાજ કરવા છે મારારી.

છખીલી ૪

ગરખી.

(ઓધવ આગ્યારે વરજમાં એ રાગ.)

વનમાં વાગેરે વાંસળી તેતો મારે મંદીરીયે સંભળાય.

વનમાં વાગેરે વાંસળી.

૧૩.

માહ સહું પુમીરે માનુની, જીવડો ચાકુળ વ્યાકુળ થાય. વન. ૧.

વેંગે ચાલીરે વીનતા. મેડેતો ધરમાં નવ રેહેવાય. વન. ૨

દેહનિ દશારે વિશરી, આંગે ગ્યાનુશણ અદલાય; વન. ૩

આવન આવનચિરે ભામનિ, ચાલી કામ કરી સહુ તાજ; વન ૪

શબર મધવરે મેલીયાં, લોપી લોકડીયાની લાજ; વન. ૫

વન મુકુ આચીરે ગોપીગો, નહંયણ નીરખ્યા શામ શરીર. વન ૬

ઈમનાથ રીજેર રંગમાં, સુંદર જુમનાંજીને તિર.

વન. ૦

ગરબી

મહી લુટે મહી લુંટે મોહન મહી લુંટે મહી લુટે. ૨૩.
 વળમા જુરી શાને કરોછો, હાર હર્ષયાનો દુટે, મોહન. ૧
 પીગતો હરી પેટ બરીને, તારે પીધે મહી નહી ખુટે. મોહન. ૨
 પ્રીતમના સ્વામીને શું કહીયે, તાણુ કરોતો પ્રીત દુટે. મોહન ૩

મુગટપર મેવારી મેવારી, મેવારી. મેવારી.

મુગટપર મેવારી મેવારી.

૨૪.

જળ જુમનાપર બંગલા બનાવા, ફરતી મેલાવી ખારી. મુગ. ૧
 જળ જુમનાના ઠંડા પાણી, બર ગઈ રાધે ખારી. મુગ. ૨
 જળ જુમનાકી ચીકણી મટુડીયાં, બસ ગઈ રાધે ખારી. મુગ, ૩
 મીરાંખાઈ કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમળપર વ.રી. મુગ. ૪

મોહન મહીવાલે, મહીવાલે. મહીવાલે મહીવાલે

મોહન મહીવાલે મહીવાલે

ઠારો ઠારો મટકીમાં દહીજમાયા સકર નાખકે ચખજને

મહીવાલે મહીવાલે ૧

આજ સખીએ જોવાં દોહીપાલેબરકર પીગનેમહીવાલે

મહીવાલે મહીવાલે ૨

માખણમે વાણી સકર ભેજે ઉંગલી બરકે ચખજનેમહીવાલે

મહીવાલે મહીવાલે ૩

આઠ પેહેરજી ચોસઠ પડીયાં, પાવ પલકમે જાને મહી વાલે.

મહી વાલે મહી વાલે ૪

મીરાંખાઈ કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, હમકુ દરસન દે જાને.

મહીવાલે મહીવાલે ૫

(૫૪)
ગરબીઆ

(કાનુડે વનમાં લુંડીએ, બેની પેલે કાનુડે વનમાં લુંડીએ રાગ.)
શારે યુનામે લુંડી વાલમ મને શારે યુનામે લુંડી,
નથી તમારી સંગે ચુકી વાલમ મને શારે યુનામે લુંડી. ૨૬.
સહામી તે મેડીએ હારે પરાવતાં, મોતી કુટપુને સેર કુટી. ૧
જળ જમુતાં જળ જરવા ગયાંતાં, હાથે યકી દોર છુટી વા. ૨
પંદ્રાવનને મારગ જતાં, જરકશી ચોળી તુટી. વા. ૩
પંદ્રાવનને ચોકે રમતાં. માતનમાળા તુટી. વા. ૪
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, પ્રીત તમારી નથી છુટી. વા. ૫

કહે મનડાં કેમ વારીએ આધવજી કહે મનડાં કેમ વારીએ, ૨૬.
જેરે દહાડાના મોહન ગયા મે'લી, દહાડી આંસુડાં દળીએ. આ. ૧
મોહન તો મથુરાં જઈ બેઠા, વશ કર્યા કુબળ નારીએ. આ. ૨
કુવા હોય તો ગાળીએ, સમુદ્ર કે પેરે ગાળીએ, આ. ૩
કાગળ હોય તો વાંચીએ, કરમ કેઈ પેરે વાંચીએ, આ. ૪
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, શરણે આપ્યાને તારીએ. આ. ૫

કાનુડે વનમાં લુંડી આ બેની પેલે કાનુડે વનમાં લુંડી ૨૬
આગળથી મારો પાલવડો આધ્યો, નાસતા પેરેહની લુંડી. આ. ૧
હાથ આલી મારી બાંહે મરોડી; તડતડ ચોળી તુટી. આ. ૨
વળમાંજીમી કરતાં મારી; માતનમાળા તુટી. આ. ૩
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, મહિની મટકી કુટી. આ. ૪

જીમકહાર શીદ તોડ્યો હોરાજી મારો જીમકહાર શીદ તોડ્યો, ૨૬
હારની પડીએ ત્રણ આળહોરાજી મારો જીમકહાર શીદ તોડ્યો. ૨૬
જળજીમના જળ જરવા ગયાંતાં, છટ મારો શીદ ફોડ્યો. હા. ૧
પંદ્રાવનને મારગ જતા, કાંડું આલીને હાર તોડ્યો. હા. ૨

(૫૫)

કંદાવનને ચોકે રમતાં, કુડાં વચન કાણી ખોલ્યા. હો. ૩
પ્રીત કરી પણુ કરતાં ન આવડી. નંદ આહીરનો છોરા. હો. ૪
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, આવ્યને નટવર ઓરા હો ૫

ગરબી.

ગમરી ઉતારરે વનમાળી મટુકી ઉતારરે વનમાળી,
ઉતાર ઉતાર ઉતાર જલદી ઉતારરે વનમાળી,
એરે શીરપર હો ગઈ ભારી. ગગ. ૬. ૨૬,
મુનેકી ગમરી રૂપાના હોણી, ભરમઈ રાધે પ્યારી. ગગ. ૧
જળ જીમનાંકી ચીકણી મટુકીયાં, લસ ગઈ રાધે પ્યારી. ગગ. ૨
એ પેહેરી કમુંબલ સાડી, તેરે મુગટકી છળ ન્યારી. ગગ. ૩
એ પેહેરી જરકસકી ચોળી, તેરી ચારલીકી છળ ન્યારી, ગગ. ૪
એ પેહેરી માતનકી માળા, તેરે યુંજ માળકી છળ ન્યારી. ગગ. ૫
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણકમળ પર વારી. ગગ. ૬

ગરબી

વીઠલ રહ્યારે વશી મારે મન વીઠલ રહ્યારે વશી. ૨૬.
કાનુડો કપટો છે મળો, કાળજરેરે ડશી. મારે ૧
આસડીયાં મલોનેરે અળગાં, શીદને પાવોરે ગશી; મારે ૨
ગોકુળ ગામના લોક હગારા, શીદને કરાવો દશી. મારે ૩
સોનુ તો સરખું છેરે સરવે મીનો ન જાણી કરી. મારે ૪
વલવના પ્રમુનેરે નીરખી, દુખડાં ગયાંરે ખશી. મારે ૫

ગરબી

(હુંતો દરવારને પુજવા નીસરીરે લાલ. એ રાગ.)

શામ સલુણા કુવર નંદનારે લાલ,

તે મને નાંખી કંદમરે લાલ; ૨૬.

હુંતો ઝળકીને જોવા નીસરીરે લાલ,

(૫૬)

આદવાનું અંખર વીસરીરે લોલ.

શામ. ૧

હુંતો ગાવડી તે દાવા નીસરીરે લોલ.

શેલો લીધો ને તામડી વીસરીરે લોલ.

શામ. ૨

હુંતો દરશન કરવાને નીસરીરે લોલ,

સાળુ પેહરચોને ચોળી વીસરીરે લોલ.

શામ. ૩

હુંતો જીમના તે જળને નીસરીરે લોલ;

ગાગેર લીધીને ધડો વીસરીરે લોલ.

શામ. ૪

જમતાં તે જીવણ સાંભરયારે લોલ,

કંઠે ના ઉતરે કોળીયારે લોલ.

શામ. ૫

વલવના રંગામી થી હરીરે લોલ,

તનમનથી હું તમને વરીરે લોલ.

શામ. ૬

ગરબીયો

હારે રશીયા મુને જાવા દીજે તારૂ દાણ થાય તે લીજેરે,

રશીયા મુને ટેક.

હારે હુંતો ગોકુળની ખીજનારી, હારે હુંતો મહી વચવાને
આલી; હારે મારગડે આજ ન કાજેરે. રશીયા. ૧

હારે હુંતો જીમનાણી છોરી. હારે મારે માથેછે મહાની
ગોળી; હારે દયા ખાટાં ગોરસ પીજેરે. રશીયા. ૨

હારે મારી સંગની સાહેલીઆ આલી, હારે મને રેડા રહ્યા
ગીરધારી; હારે મારગથી અલગા રહીજેરે. રશીયા. ૩

ખાધ મીરાં કહે હે પ્રમુગીરધરનાગર, તનમન અરપણ કીજેરે.

રશીયા. ૪

હારે મારો ચીર દયો વનમાળી, હારે હું છું અબજા નારીરે;

મારો ચીર ટેક.

(૫૭)

હારિ વાલો ચિર હરીને કદમ ચડી બેઠા, હારે હું છું જળમ
ઉઘાડીરે. મારો ચિર. ૧

હારે ચિરકે બદલે પીતાંબર લેજીગી, હારે જો જલસે હા જા-
ઉ ન્યારીરે. મારો ચિર. ૨

હારે પાહે પત્ર કરિ નીકશી રાધે, હારે કળ્યુ હસતદે તાલીરિ.
મારો ચિર. ૩

બાહ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, હારે તમે પુશ્ય હમા
નાચીરે; મારો ચિર. ૪

હારે બેની આપનો સ્યામ જોટો, ક્યા દોષ દેઉં કુળજાકારે;
બેની આપનો; ટેક.

આપે ગમ્યે કાગજ નહી ભીજ્યો, ક્યા કાગજકો ટોટારે,
બેની આપનો. ૧

ગોકુળ જલિ વાલો મયુરાં પધારયા, ત્યાં મારયો કંસરાય જોટારે;
બેના આપનો. ૨

બાહ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનામર, હારે માત્ર મહિ પીને યરા
બેનુની આપનો. ૩

હારે કુળજાને જાદુ ડારો, બસ કી । સ્યામ હમારોરે;
કુળજાને જાદુ. ટેક

જાદુકી પુડીયાં ભર ભર નારી, ક્યા કરે બહદ મિચારોરે;
કુળજાને. ૧

આજી તો ગંગાને પેલી તો જીમનાં, બીચમાં વેહે જળ
ઘાડોરે. કુળજાને ૨

પ્રથ ગોકુલ ઉચ મયુરાં નગરી, જાપ પીયો જળ ખારોરે;
કુળજાને ૩

કુમળસે વાલો રંગ રમતહે, હમકુ કર ગયો ન્યાસરે;

કુમળને. ૪

બાહ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, આપ્પર સ્વામ હમાસરે.

કુમળને, ૫

ગરબીઆ

(સમી કામણગારે કાન, કામણ કીધારે એ રાગ.)

મારા નેણા તણા શણગાર, રણછોડ છોગાળા

અખળાના પ્રાણ આધાર વીનતાના વાલા, ૧

તાર મેહની મનોહરે રૂપ, રણછોડ.

તમે અહિંદ મિલનના ભુપ. વીનતાના વાલા ૨

તમે ગોકુળ આગી ગાય, રણછોડ છોગાળા;

હુલસાવે જશોદા માય, વીનતાના વાલા. ૩

તમે રમતા ગોવાળાની સાથ. રણછોડ;

રૂપા પત્નીના લીધા બાત, વીનતાના વાલા. ૪

તમે ગોવરધન તોળ્યા હાથ. રણછોડ.

રાખ્યા ગોકુળીયાની સાથ, વીનતાના વાલા. ૫

તમે હંદ્રના મોડયાં માન; રણછોડ.

નંદ જશોદાના છવણ કાન, વીનતાના વાલા. ૬

તમે પંધારવા મથુરાં ગામ, રણછોડ;

મામા કંથનો ફેડયો કામ; વીનતાના વાલા. ૭

તમે કુમળનો કીધો સાથ, રણછોડ;

તેની જુગમાં ચાલી વાત, વીનતાના વાલા. ૮

વાલે પુરશે દ્વારકામાં વાસ, રણછોડ,

દેવકી જશોદાની ખેતી આશ; વીનતાના વાલા. ૯

માડણાની ભણી પ્રીત, રણછોડ,

તમા જાણો છો રચની રીત, વીનતાના વાલા. ૧૦
 તમે પધારયા ઝાઝારે ગામ; રણછોડ;
 મારે વાલે કરધો વિશ્વરામ, વિનતા વાલા. ૧૧
 દાસ વલ્લવ કહે કરજોડ, રણછોડ છોગાળા.
 મારા પુરો મનના કોડ, વિનતા વાલા. ૧૨

વંદાવન મારલી વાય, મારી બેનીરે;
 સહુ ગોકુળની ગોપીયો જાય, મનડું રહે નહીરે; ૧
 મારે કાનુડા સાથે પ્રિત, મારી બેહેનીરે.
 મારી નાણંદી બોલે વીપરીત, મનડું રહે નહીરે. ૨
 મેતો ધરમાં નવ રહેવાય, મારી બેનીરે;
 મારે મંદીરે આવા ધાય; મનડું રહે નહીરે. ૩
 વાલાશું રમીયે આજ મારી બેહેનીરે;
 મેતો મેલી કુળની લાજ, મનડું રહે નહીરે ૪
 મારી સાસુ મુકે આજ મારી બેહેનીરે;
 મારો પીકો દેછે ગાળ, મનડું રહે નહીરે, ૫
 પેલી યધ સહ વ્રજનાર, મારી બેહેનીરે.
 તે જુલી ગધ શણગાર, મનડું મેહેનીરે. ૬
 લાયુ વલ્લવના પ્રમુતે પાય, મારી બેહેનીરે.
 તમે કરજો હમારી સાથ, મનડું રહે નહીરે. ૭

સખી કામલુગાજો કાન કામલુ કીધારે,
 મને મારયાં માહનાં ખાણ મન હરી લીધારે. ૮
 હુતો પેલી યધ ધર માંધ, કામલુ કીધારે.
 કામલુ કંઈ કંઈ યાય, મન હરી લીધારે. ૯
 વાલો મધુરીથી મારલી વાય, કામલુ કીધારે.

જોવા જઈએ શી જલદવરાય મન હરી લીધારે. ૬

કાણે અવળાં પેહરયાં ચીર, કામલ કીધારે. ૪

સહુ ચાલી જમુના તીર, મન હરી લીધારે. ૫

કોણે પળેનાં પેહરયાં કાઠ, કામલ કીધારે. ૫

લાગી નેન કમળની ચોટ, મન હરી લીધારે. ૫

બાજુબંધ બાંધ્યા પાય, કામલ કીધારે. ૧

એમ અબળા ત્યાકુળ થાય, મન હરી લીધારે. ૧

કાણે હાથનાં બાંધ્યા બાલ, કામલ કીધારે; ૦

કોણે કાજળ કીધું ગાલ, મન હરી લીધારે. ૦

સામુડી દેઠે ગાળ, કામલ કીધારે, ૬

કાણે મુકયાં રાતાં બાળ, મન હરી લીધારે. ૬

ગોકુળની સહુ વૃજ નાર, કામલ કીધારે, ૬

ચાલી વંદાવન ચાલાર, મન હરી લીધારે. ૬

વાલો જલે રાસવીલાસ. કામલ કીધારે, ૧૦

વાલે હમને તેડ્યાં પાસ; મન હરી લીધારે. ૧૦

હુતો ગાળુ સુખમાં દન, કામલ કીધારે, ૧૧

મારે માથે જુગજુવન, મન હરી લીધારે. ૧૧

અબળાની પુરી આશ, કામલ કીધારે; ૧૨

બખીહારી વલબદાસ, મન હરી લીધારે, ૧૨

વાલો હલલો જુમવાંની તીર કાન ગોવાજોરે, ૧

વાલો હળધર કેરો વીર કામલગાજોરે. ૧

વાલો મધુરીથી ગારબી વાવ કામલ ગાજોરે. ૩

ગોકુળની ગોપી જામ કાન ગોવાજોરે.

સહુને હમડે હરખ ન માય કામણ ગાજોરે.

વાલે કીધા પુરણ કાજ કાંન ગોવાજોરે,

વલવનો રશીયો રાજ કામણ ગાજોરે.

એતો છેલ છબીલો કાંન કુડો લીધોરે,

હુતો ના લેઉ એનું નામ કુડો લીધોરે.

એનુ વારયાનુ નહો કામ

કુડો.

એને કાઠ શીખામણ દયો આજ કુડો લીધોરે.

માહારે મોટા કુળની બાજ કુડો લીધોરે.

મેતો કંઈયે નવ જવાય કુડો લીધોરે.

જ્યાં જઉ ત્યાં પુઠે થાય કુડો લીધોરે,

રશીયો વલવનો નાય કુડો લીધોરે.

મને ગમે તમારો સાથ કુડો લીધોરે.

સામળીયા જાણ સુજાણ મારે મન વશીયારે,

અખજાના જીવણ પ્રાણ હો રંગ રશીયારે.

તારી વરણાગી મે જોઈ મારે મન વશીયારે,

માદારે મનડુ રહ્યું છે મોહી હો રંગ રશીયારે

આજણ રંગમેર રમીયે રાસ મારે મન વશીયારે;

મારા મનમાં મોટી છે આશ હો રંગ,

મને અધુર તણા રસ પાત મારે મન

મારે રડો આજ્યો છે દાવ હો રંગ.

વલવના પ્રાણ આધાર મારેમન.

નાંખુ તન મન તમ પરવાર હો.

મારે આંગણીયે નંદલાલ મારની વાહરે.

મને કીધી છે બેહાલ મારલા વાહરે.

(૧૨)

વાલે માર્યાં સાચન આણુ મારલી વાહરે,	
વાલે હરયા હમારા પ્રાણુ મારલી વાહરે	૬
મારે કાળજી પડીયા છેદ મારલી;	
તેનો કોઈ ન જાણે બેદ મારલી.	૩
વખવનો સ્વામી કાંન મારલી,	
એની પુઠે હુ ફરતી રાંન મારલી,	૪
<hr/>	
વાલા ઉમલા જુમનાં ઘાટ ધેન ચરાવેરે,	
મહીધારી રોકી વાટ ધેન ધરાવેરે,	૧
આલ્યા તું તે કંધનો વાણી ધેન ચરાવેરે;	
મધુરાંથી આંધે નાથી ધેન ચરાવેરે.	૨
તુને કાણે દાણી ધાપ્યો ધેન ચરાવે;	
તને કોણે લેખ લખી આપ્યો ધેન ચરાવેરે.	૩
હમે કંસને કરીશું જાણુ ધેન ચરાવેરે	
તેની બીક કશી ના આણુ ધેન ચરાવેરે.	૪
તું મારગડે શાને છુટે ધેન ચરાવેરે;	
મારી મહ ની મટુકી પુટે ધેન ચરાવેરે,	૫
હમા નંદની લજ્યા રાખુ ધેન ચરાવેરે;	
તું જે જોલે તે સાંપુ ધેન ચરાવેરે.	૬
મંતા ગિરે તમારે દીકુ ધેન ચરાવેરે;	
તુને ગોરરા લાગે મીકું ધેન ચરાવેરે.	૭
મર મન માને તો આપુ ધેન ચરાવેરે	
તુને દયાર સાથે ચાંપુ ધેન ચરાવેરે.	૮
ત્યાં જોપીએ ગોરશ પાપ ધેન ચરાવેરે;	
જનવ બલીહારી જાય, ધેન ચરાવેરે.	૯

એલી ગોરથ વાળી નાર ઉભી રહેનેર,
 તારાં મહીડાં કેરાં દાણુ મુજને દેનેર
 દાહાડી ચોરી જતી દાણુ આજ હાય આવીર;
 સરવે લઈયું હમારે લાગ, મટુકી ઉતારીર.
 તમે કારે રહેને કાન, દાણુના રશીયારે;
 એકલડી જાણી આજ, આવો ધર્મીયારે.
 તમે ચેના માગે દાણુ પ્રીતમ ખરારે;
 વાલા નાગર નંદના નંદ રહેને ન્યારારે,

ધણે દાહાડે આવી હાય, દાણુની ચોરીર;
 મહી દાણુના માટ ઉતાર, અવને ઓરીર
 હઠ એલી મધ્યારડી મહી પાનેર;
 ધણે કાણુ રોકે પુને વાટ ચાલી જાનેર.
 આની આ વાટે મહી વેચવા જતાં વાહારે;
 દાણી ના દીઠે આજ, થયા લાહારે.
 પરનારી કીરી છેડ, ઝાઝી નવ કરીએર;
 વાલા નાગર નંદ કીયાર, કાઠધી ના ડરીએર.

એવી મરમ બરેલી વાણુ બોલી ગોપીર,
 હમ સાથે બોલી આજ લજ્યા લોપીર.
 એવી જુઠા બોધી નાર બોલ વિચારીર,
 મહીની મટુકી કુદર આજ ગોપી તારીર.
 તમે લજ્યા વાળાછો બહુ તે હું જાણુરે;
 હાંકી રાખુ તમારા હંગ મુખે ના આણુરે.
 આવા છેલ ના ધર્મ્યે કાંઈન વિચારે વાતેર,
 વાલા નાગર નંદના કરીયે નહી સાથેર.

(૧૪)

જાત કરેરે રહી વેગળા શુભ વાલારે,
 પેલા દેખે દુરોગ્ગન લોક આ શા આળારે. ૬
 હમ વહુ વારે વોહલા શુભ વાલારે.
 કંઈ ઉભલા કેમ રહેવાય આ શા આળારે. ૭
 મહી માગેતા આપીએ શું વાલારે,
 તમે શાને વળગો શામ આ શા આળારે. ૮
 તમે તક જુઓ તે આ નથી શુભ વાલારે,
 ફરી મળજો કાંઈ એકવાર આ શા આળારે. ૯
 રાજેના રમીયા નાથજી શુભ વાલારે,
 તમે વિચારો મન માંય આ શા આળારે. ૧૦

ગરબીઆ.

કાંદાંન કાળારે મારી ચુદડીના ચોર,
 જીવ્યા નંદનારે મારા કાળજીનો કોર; કાંદાંન ૨૬
 ચુદડી ચોરીને પ્રભુ કદમ ચડયારે,
 આહેલીના સંગમાં મારી નજરે પડયારે, કાંદાંન ૧
 અજબ તરેની ચુદડીને માંહી ઝાળે રંગ,
 વેગળ રહેા વરણાગીયા મારે શામ યાશે અંગ. કાંદાંન ૨
 લાખ ટકાની ચુદડીને છેડે ઝાઝા તાર,
 અઠસ્રજી લાડ લડાવે તેમાં શાને પાડ. કાંદાંન ૩
 ચુદડી આપો તો પ્રભુ પાવે લાયુરે,
 નરજીવ્યાના રવામી પાશે માન માયુરે. કાંદાંન ૪

કુણ બોલ્યારે નિકળ જળથી તું બાહાર,
 આપુ ચુદડીરે લેને રાધા આ નાર. ૨૬
 ચોરનાં વખાણુ કરે માલ નથી એમાં,
 નગ્ન થઈ જળમાં તાપો ડડ દીધો તેમાં. કુણ ૧

ચુંદડી તાગીનો કાંઈ ખપ નથી મારે,

સહુ શખી ખાહાર આપો રોને અત્યારે

કૃષ્ણ ૩

સહુ સખી ! વિચાર કર્યો જલુ હવે પેર,

કમળ દેર જલુ માની કરીએ એવી પેર.

કૃષ્ણ ૩

હાગી સહુ ખાહાર આપ્યા દેખને મેઠિ હાથ,

ચોર આપી આશા પુરી નરશંખાના નાથ.

કૃષ્ણ ૪

ગીરધારીની ગરબીયો.

ગીરધારીરે વાલમ વાત વીચારો, મન માહન આંખન મારો, અરંગ
મન ને હનરે મુકા મારગ માવા, કેમ રોકો જીમનાં જવા. ૨૬.
રશી ॥ જીરે પ્રિત તમારી જણી, મારી ભાગ્યે દહીની દાંણી.
કહું નિઠરે રહેજો અમથી અજગો, સીદ વાટે જોતા જગમો.

જુલ.

નવ પાલવડો મુજ તણિરે, જીવ્વીની રીતી નવ જાણિરે,

હું જાણું જલુવિર જાણિરે.

કહુ કથવરે મુજો કાવા દાવા, કેમ રોકો જીમનાં જવા.

નહી આપુરે દાણ દહીનુ આજે નથી લાવી તારે કાળે.

મુકો પાલવરે કાટે ચુંદડી મારી, હું સમજી વાતો તાર.

જુલ.

મુકો મહો મારાં ઢોળશે, મારી ચોર ચુંદડી ભીંજશે,

હરી દાંણ હસારત થાયેરે

પ્રજુ હમથુરે કંદ કરો કેમ ગાવા, કેમ રોકો જીમનાં જવા.

હરી જાણેરે સાથ સહીયરનો મારો, મં જાણ્યો તુને પુતારો

નહી સરથેરે અરથ હરિર હમથું, કહું છું માહન સાચુ તમથું.

(૬૧)

સુલ.

નવ કરે નયનનો ચાજેરે, હમો હંધું જહુવીર માજેરે,
સજવાશે કામણમાજો રે.

શામળીધારે શીખ કહુ સમજવા, કેમ રોકો જુમનાં જવા,
નવ નાખોરે છાતીએ હાથ હઠીલા, કહું વચન તો પડશે વીલા
મુખ પલકરે મુંખન કરવા કાળે, એ તી વાત જરા દરો આળે.

સુલ,

મુઠો હાર હંધેથી દુઠેરે, મારી ચાળીની કસ વધુઠેરે, વળી મહી
નું ગોરશ કુઠેરે.

ગોવરધનનારે સ્વામી બનો કેમ આવા, કેમ રોકો જુમનાં જવા.

ગરબી

રાગ ઉપર પ્રમાણ.

જાં જાશરે જીવણ તામી પ્રીતો,

નવ સમજો રનેહની રીતી.

વનમાળીરે વનમાં વાત જે કીધી,

મારી સાસુએ સમજી લીધી.

વળી નણંદીરે કાનો કહી બોલાવે,

મને મેંણાં દંધને ખીજાવે.

મારો પરણો મને દુખ દેશે રે,

વળી વચન વીસેકાક કહેછેરે,

તથા આંતર બળતું રહેરે

પણ તોડીરે નથી પ્રિયમ પુજ પ્રિતી,

નવ સમજો રનેહની રીતી.

શામળીઆરે હાક મને શોદ મારો,

ના સાન કરી સમજાવો.
 સહુ જાણે વાતો તારી મારી,
 કહે કેમ આવે ગીરવારી.
 કહે કેમ શામળીઓ ગવિરે,
 વળી સાન કરી બોલાવેરે,
 કહી સાન થકી સમજાવેરે.
 માટે કહુછું માહન મારી વંતી,
 નવ સમજે સ્નેહની રીતી;
 કહે સામુરે બહુજ રહેલે હમે,
 કેમ જાણે શામળીઓ સંગે
 બહુ કલેરે વાર લાગી કેમ વાટે
 મળ્યા માહન જીમનાં ધાટે.
 શાણે ચુકા ન ધામ નાગીરે,
 કેમ કુટી કંચુકી નાગીરે,
 વળ જાણુ છું સારી નહાગીરે.
 તમે જોડે પાવળીયાથુ પ્રિતી
 નવ સમજે સ્નેહની રીતી.
 માટે માહનરે આવશુ નહીં ખર મારે,
 હું આવીય જીમનાં આરે
 બેઠી સુગ્ધ કુખરે વાવ કરીશું વનમાં,
 કેા નવ જાણે જન ગોકુળમાં.
 નથી જીવે હું તથા પ્યારારે,
 નવ રહેશે મુજથી ન્યારારે
 છાણુ ખાણુ જીવન તમા મારારે.
 કહે જોવારધનરે કેા થકી હું નવ જીવે.
 નવ સમજે સ્નેહની રીતી.

અરબી

- રજીગણ રમવાને આવો રજની છે રૂપાળી,
 જ-પ્યોતો પરદેશ ગયો છે સાસુ ઘેર નથી મારી. ૧
- જેક દીવર જનતાને દોડ્યા નજીક સાસરે વળાવી,
 સાસરો મારો થું જાણેને વહુ તણી વાતો આવી. ૨
- જેક નથી ગોવિંદજી ધરમાં રૂડો લાગ આવશે આતો.
 માટે જોહન ધણ કરીને જોલા આ રમવા કાતો. ૩
- જુલી જાણે જુવરજીતો રજની નહીં જાણે મારી,
 લેડોના જોખ્યા કુડે કું વાટ જોઈશ તમારી. ૪
- કેરેલી મ ન જોડાણને હમણાં જઈને આવુંકું,
 માય એક જોગણી આતો તેને સેવવા જાણુંકું, ૫
- એમ કહીને અમજેતાજી પરવરેને મંદીર મારે,
 માખીને સાથે ન લાવો વાર ન કરશો લગારે. ૬
- મનજીને રામા આસી ધરમાં ગોવિંદજી આખ્યા,
 નાણે આનંદ પમાડી જોવરંધને મુણ ગાયા. ૭

કૃષ્ણ વિયોગના મહીના

લોચન મનનોરે ઝગડો લોચન મનનો, એ રામ.
 કમ્પ વીના મારી જેન જોખન હુતો શી રીતે ગાણુ.
 દુઃખ કમ પોકાર મારી જેન, જોખન હુતો શી રીતે ગાણુ. ૧૬૬
 કારતકે મે.રા કંથજી મુગી ગયા પરદેશ,
 આવે એકજામણુ જી'માં જાણે જોગણુ થઈ ફર દેશ; જો.
 જોહન મયુરાં જઈ રહ્યા મુકી ગે કુમ નાર,
 એ દુઃખથી મુજ નેનમાં જેની આલે આંસુની ધાર. જો.
 માગશીએ જોહન વીના નાવે ફિરેન.
 જન પક્ષમાં જોહન નવ મીઆય મ.ર : ન. જોખન.

વિયોગ દુખ વેઠાવના અંતર લાગે લાપ,

કમ વિના હો કામની મારી પણ એક જુગ જેવી જાય જે
પ્રોસે પાપી પ્રાણીઓ કંથે વીના કરમાય, બાણ લાગે.

વીયોગના તેથી શરીર મારૂ મુકાય. જો ૩.

શીતળ વાંચે વાવરા વૃહ પ્રગટે આદીન,

જીવ તલશે જોડા વીના જાણે જળ વીણું મુનુ મીન. જો ૩
માહે માહન માહરાં શ્રીદ કીધી આ પ્રિત;

તરંગાડી ત્રીકમ ગયા તપ ગાવા મમ મને ગીત. જો ૪

વસંત અવ્યયે હો સખી કુલ્યા કુલ અપાર,

મધુતન જેડેકે મોગરે કરે મધુંકર તે શું મુનર. જો ૪

કામણુ માથે હો સંખો હડે અંખીર શુકાલ,

કાગ રમે નર નારીઆ કંઈ ગોષી અને ગોવાલ જો
સખીઓ સહુ આનંદમાં જેથે સ્વામી સાથે.

જો ૫ જીવ મારો બધે ગયા મુકી મધુરામાં નાથ. જો ૫
અંતર આત મિતા કરે રાત દીવસ રૂંદન.

જાંબલમાં ફરે જોમણી તેવો વધરાગ આવે મુંજ મનજો
મંત્રુરે વાંચે વાવરા બોલે શુક મુનાદ.

પત્ર મળે સહ ગાડને રૂડા સંજળાવે દોઝીજ સાદ. જો ૬
વધરાગે વન વેડીમાં પાડી આંખે શાખ;

જરજોબનહું જામની મારૂ રદ્ય બળી વાવરાખ. જો ૬
તાપ પડે અવધી જેરે નદીએ ખુટયાં નર,

શાખી દાહાડ જાય છે કેમ કરી ધર ખીર. જો ૭

જેક જુલ્હીર આહારો શ્રીદ આપ્યો અવતાર,

અંદ્ર કીરણથી તન તપે જાણે દુખીઓ આ સહુ સંસાર જો

જુગજીવન જુગતિ કરી કીધાં તનથી તાજ,

(૭૦)

ટળાવળી રામા ફરે ઝોળે મધુવનમાં મહારાજ. જો ૮
 અસાડે નવ આવીના આગ્યો મેઘ મહાર,
 ધીરજ કમ ધરી શકુ મને ગેઠે નહી બરયાર. જોખન.
 ગાળે ઘન આકાશમાં મધુરો ટહુકે માર,
 અપમયા પીડે પીડે કરે મુણી ચીતકુ ન રહે મુજ ઠોર જોડ
 આવજો શીવ પુણ્યા પુણ ગોરયો ગાય,
 તે પુન ના પુ આ સમે મુકી ગયા અહી વ્રજરાય. જો
 નરી સરોવર નાર બરયાં આગ્યા સપરવા દીન,
 હરથે નારી હીડકે મદ બરયો છે સહકાને મન. જો ૧૦
 ભાદરવે ગરજીવના બામનીઆ બરપુર,
 છોડને છળીયા ગયા રૂડી પડી કમોદને કુર. જોખન
 રોતી રામા ગીસરી નદીએ નાહવા બાય,
 કાંચુ વીનાહો કામની મારો ચીતમાં ચેટક યાય. ૧૧
 આસો અની રળીઆમજો દીવાળીનો દન,
 કુચી નેકવન વાડીઆ નથી મધુર જોખન વન. જોખન
 હોઠે હોયે સદા સજતી સહુ શણુગાર,
 ગોવરધન કહે હો ચખી તણ ગયા બરયાર. જો ૧૨

ગરબી

પડવાની પાણુ પ્રિત ગ્રામગત જુલોરે. એ રાગ.
 પડવે પ્રાણુ જીવન મુજને મેલીરે,
 હરિ મયા મધુકં ગામ શુ સાહેલીરે, ૧
 બીજે બારે વાટ વાટજું જોલીરે,
 આયે જો કોઈ નરનાર પુછી લેતીરે. ૨
 ત્રીજે ત્રીકમ તરફડતાં શું મુકયારે;
 આ હરિહરિ કરતાં વદન અમારાં મુકયારે, ૩

આથે અનરુણ નાથ દરશન દેજેરે,
 આ દાશીની સંભાળ નીશ દીન લેજેરે,
 પાવમે પુરણ કામ રહયો છે વ્યાપીરે,
 હરિ વિયોગ કોમળ કાય નાખે કાપીરે.
 છઠીના લખીવા લેખ બહુ દુખ કાઠીરે
 અહી રડતી મુકી નાર ગયા મારાગીરે.
 સાતમના સંતાપ મુજને થાયરે,
 હરિ રૂદન કરતાં રાત વીતી જાયરે,
 આઠમે આપી વચન ગયા છે હૃદયરે,
 ગોકુળની સહુ નાર બની છે ધેલારિ.
 નાંમે નરહર નાથ શીદ સંતાપોરે,
 છાગાળા છત્રીજા છેલ દરશન આપોરે,
 દશમે બહુ વીચોગ દુખડાં થાયરે,
 વળી હરી વીના એક પણ જુગની જાયરે.
 એકાદશીનો આશ્વ લાગે પ્યારોરે,
 કરી દેખો ગયો ધનસ્યામ કામણગાજોરે.
 બારશે ત્રિજનારી ઘેલી ફરતીરે,
 મુજને લોકની લાજ હરીહરી કરતીરે.
 ત્રેશે ત્રીકમજ મળશે જ્યારેરે;
 કંકુ કાજળ કરી કેશ સમરૂ ત્યારેરે.
 અરેશે મારા આતમાં આંતા થાયરે;
 વળી હરી વિયોગે જીવ ફટકી જાયરે,
 પુનમે જો પુરણ શામ પ્રકાસેરે;
 મણુ પિંજ વિના અર્થ મુજને બસેરે.
 આ પંદર વીચી જો પ્રેમ યકી કાઠ ગાથેરે,

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

૧૨

૧૩

૧૪

૧૫

૧૬

(૭૨)

૧ ગોવરધનનો નાથ પરસન થાયરે.

ગરબીઆ

માહન મુકી દ્યો, મહીની મટુકી મારી,
ધેના શું યાવ છે મુણવંતા વીરવાયી.

છેડો નવ ઝાલો વિઠલજી હું વાર,

અમેતો અલખેના વાલમજી વહુઆર

જાણિ વાતલડી સાસુ મારી લડશે,

કહું શું કેશવજી નણદી મુજને નડશે.

પ્રીતન પાતળીયા પરણે મારો પાપી,

જાણને કહે કોઈ કાળજી કાઠે કાપી.

માટે માહનજી મુકો મુજને વાલા.

અજાણ્યા શું ધ.વછો નંદજીના લાલા.

કરગરી કહુંકુરે તમને અંતરજામી

મળશું કોઈ દહાડે ગોવરધનના સ્વામી.

જાને છેાગાળા જળની વાતો જાણી;

હુંતો પીજીરે નહીં એ રાધા રાણી,

કહુંકું સાચુરે કરશે નહીં કંઈ આજો;

નહીતો માહનરે આશો મુખથી ગાજો.

નાંખશે હાથરે હૃદય હૃદયે વાલા.

તાતો ત્રીકમરે તુંડે માહન મહા;

છેડો છેડોરે કાઠે સાણુ મારો,

તું કહેવાયોરે કાના કામણગાજો.

આધા રહેજોરે ચોળીની કસ વૂટે;

મસ્તાઈ કરતાં મહીની માગર કુટે,

માટે કહુંકુરે તમને હું શીર નામી,

મુકા મારગરે ગોવરધનના સ્વામી.

લાવણી ૧

તમે ગયા મુકાને મોહન મધુરામાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં;
 તમે પ્રિત કરીને તરછોડી મેલી.
 તે દુઃખથી આવે આંસુની હેલી;
 મુજ મંદીરે આવા ધાવ આ શામળીયા,
 તમે નારી મુકી નમ્રરા યયા,
 કેમ રહેવાશે તે વિચારે મનમાં.
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 ના ગોડે ધરમાં રજની નવ જાય,
 આ કસ્ટ વિના તો પણ જીવે યાય;
 સહુ ઉજડ સરખું બાસે ગોકુળીયુ,
 તમે વિના નાયજી તને થકિ દુઃખીયું;
 ત્રિપ વિધતા આવે વિચાર મુજ મનમાં;
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં;
 સહુ સખીયા બેળી યાય મંદીરે મારે.
 ત્યાં કરે વારતા કંથ તણી બારે;
 તે મુણી ચાલે આંખથી ચોંદારા.
 વળી વીઠલ ફરા વાગે બાલુકારા,
 હું ખની ખાવરી ફરતી ગોકુળમાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 આ વાત કોણને કહું મુજ દુઃખની,
 મુકાણુ તને લાલી ગઈ મુજને;
 નવ આવે મુજને બિજન બાણમાં,

નવ નિંદ્રા આવે સુતાં શય્યામાં;
 મહા મદન તણા ધા વાંગે મુજ તનમાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં
 મગનાને મોહન મન તલસે મારે;
 નિરસે જાયે આ જીવત અમારે,
 પ્રભુ પ્રિત થકી શું પાયા પ્રભુ દેમ પ્યાલા;
 કેમ તરછોડીને ગયા નંદલાલા,
 જાણે જોગણ થઈને જાણે જંગલમાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 કહો ક્યાં સુખી હું કામ દુખ વેદું
 તમ ગમે નાયજી કરમ પાપુ હેલું;
 પરથમથી તમને સાચા પરમાણ્યા.
 આ કામજીગણા કાન નતા જાણ્યા;
 સંભારો તમે જો વચન આપ્યું વનમાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 આવા કપડી કાન મેં જાણ્યા હવે તમને,
 મુકીને મથુરાં ગયા તમે હમને;
 હવે કાળા સંગે કદી નહીં જાણી;
 પતાક મોગરી જાંચુ નહીં જાણી;
 કાળી હું કાચળી નહીં પહેરે તનમાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 જોવાનો સંગ નહીં કરે હવે હું તો,
 આઈ સોગન શામળીયા વાહયો વૃંતો;
 રહુ કહે ગોપી ગોકુળની શીર નામી,
 વહેલા વજળે ગોવરધનના રસમી;

(૭૫)

મારા હોહલા દિવસ જાય બહુ દુઃખમાં;
નવ ગમે મુજને ગોવીંદ્ર ધરમાં

લાવણી ૨

હો નાથ ગાહો હાય કેમ ઝાલો છો,
શુ વાંકા વાંકા વીઠલ કેમ ચાલો છો—૨૬
મરે માથે મહીનું માટ ખેદી નહી યાદિ,
નહી આપુ દધીનું દાણ સમ હું ખાઉ;
માટે વીઠલ કહું છું વાત વેગળા રહેજો.
કંઈ કેહેવું હોય તે અળગા રહીને કેનો;
તમે મનના માન્યા માહન મન માલો છો;
શુ વાંકા વાંકા વીઠલ કેમ ચાલો છો. ૧
અણીયાળી તારી આંખ ભ્રમુદી તરી;
માહિત કરે છે વ્રજને વાંચળી તારી;
પણ હું નહી તેની સમજી લેજો વાલા,
નહી સરે અરથ અહી કાંઈ નંદના વાલા
જેના પોતે તેવા સહુને બાલો છો,
શુ વાંકા વાંકા વીઠલ કેમ ચાલો છો. ૨
મુકોને પાલન દ્રાટે મુંદડી મારી;
કુટથે મહીનું માટ ઘેજા ગીરધારી;
દોમળ આ મારો કર મરડાઈ જાય,
નંદાયે બજારી છંદ જનન બહું થાયે
ગોરથ માટ પર હાય કેમ ડાલોછો.
શુ વાંકા વાંકા વીઠલ કેમ ચાલો છો; ૩
કુટથે આળીની કથ વાગથે વાલા,
મરડાયે ખાંવડી મારી નંદના બાલા.

જને નીરસજને શીલાજ હુંતો લાગ્યું
કાઠું દેખે દુરીજન લોક તેથી ડરેકું,
સ્વામી ચોવરધનના પ્રિતે ડોલો છો,
થું વાંકા વાંકા લીઠજ કેમ આલો છો. ૪

લાયણી. ૩

કીરતાર કહે છે નાર વાત સાંભલજે,
આપીને દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૧
બહુ દાણી તારા જેવી નાર ઠેગારી,
આવી સમજવા આંખે કાળજાસારી,
જળી દીલડી કીચી લાલ માનપર ટપકી,
મલાએ મોહન માળ કાસી કંચુકી,
અંકખુ કહે તું કહું મોહર કરજે,
આપી દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૨

હું ફાક તોફ હાર ગલાનો તારો,
જીમતાના ઘાટ પર દાવો દાંણનો મારો;
તે કારણ નારી મહી તારાં લુપ્તિયું;
આ રૂપ રંગને જોખનનો રથ લઈયું;
તે પછી રાધિકા કરવું હોય તે કરજે.
આપીને દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૩
તાર મુખડુ જોધને મન હરખે છે માર,
હતીરે જગાણી નારી માટ ઉતાર;
મેશાને શીતળ છાંય સંગ છે સાથે,
મજાપ યથે આ વનમાં તારો મારો;
શુભ ચોખ આપે અંકખલ કાનપર ધરજે,
આપીને દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૪

(૭૭)

મુલાખી રંગનો સાણ કસખી કાર,
મુજ કરી સીદના સરખી ચીતડું ચાર
પાયે નેપર ને ચોખી રંગ ઘેરી છે,
અણીયાળી તારી આંખ આઝી જરી છે;
કહે ગોવરધનના નાથ વાત સાંભળજે,
આખીને દધીનું દાણુ પછી પરવરજે. ૪

લાવણી ૪

એકું સુણી રીચધી બોલી ખોજની બાળા
ચાલોને પાંધરા મુકી મનના ચાળા.
મારો જાય સાથ સહીયરનો મુકી દેજે,
નવ કરો આજ અલખેલા પાંસરા રે, જો;
કુરથે મહીનું માટ દધી પેરાથે,
મારી માહન નવરંગ સાડી આઝી જોજો;
મને ડર લાગે ફરીજનનો કાનજી કાળા,
ચાલોને પાંધરા મુકી મનના ચાળા.
જાણીને વાત આ નણુદલ મારી નડજે,
સામુની આગળ સાચાં જીવં કરજે;
મારી સામુ દેજે ગાળ આજ અદાવે;
પરણ્યાને કહીને મારે મુને ખવરાવે;
હું કહું એટલા મઠે મોરલીવાળા;
ચાલોને પાંધરા મુકી મનના ચાળા.
જળી જોર કર્યે જીગજીવન અહી નવ ચાલે,
કરોછો દોંગ પુત્યાનો કોઈ નવ આજે;
મં જાણુ તાર જોર દોર આઝીને,
કાદાડું છે મોટું નામ માશી મારુંને, ૫

ફરતા વનમાં તન ઓઢી કામળી કાળા,
 આંત્રને પાધરા મુકી મનના આળા,
 શું સમજે રસ ગેરસનેા લેવર કાના,
 જાનડીયા નંદના ખેસો છાના માના;
 હું તાંખી રહુકું બોલી બાલક બાણી,
 કે મળશે માથાની નાર કાનુંગ દાણી;
 કેહે ગોવરધનના નાથ આરતીવાળા,
 આંત્રને પાધરા મુકી મનના આળા

૪

લાવણી ૫

એ બાણી તારી વાત જાણીલી નારી,
 જાણુકે એ મીને દાણ બડી ધુતારી. — ૧૬૬.
 નાંચલ જો દેશે માળ સુગુ લહેનો,
 હું જાણે માઈ હો નાર એમ કરસેતો,
 હું શે હાર હમયાને આટ નંદાશે,
 જો કેહેને કામળગાળી મને શું થાશે;
 હું દાણ લીધા નિશુ નહી જવા રહી નારી,
 જાણુકે ચોરીને દાણ બડી ધુતારી.
 પ્રાણાની દેનારી નારી દેખી,
 ઓછીતું જાત આહોરની હમને પેખી;
 જાણી છેલતું બંધ મદની માતી,
 બાલક અપજા બાલ નથી લગવાતી;
 હું વાત જાણુકું સરવે આળજા તારી,
 જાણુકે ચોરીને દાણ બડી ધુતારી.
 શું છેટે છેટે નારી કેમ નાસેછે,
 આ નાનકડાને દેખી શું ત્રશેછે;

૧

૨

કહે કૃષ્ણ કામની આવ કરટ તુજ કાપુ,
 જે મુખમાંથી માગે તે લાવી આપું;
 અહીં જેસો રામા રંગ મર્યોછે બારી,
 જાવુંછે ચોરીને દાણ બડી પુતારી. ૩
 કાનાએ કામની જેમ તેમ સમજાવી,
 ઉતારી માટ ગોરમનુ પાસ બોલાવી;
 હળી મળી પ્રિતથી બેઠાં રંગ રમવાને,
 વળી નાંખ્યા ગળા પર હાથ દબી જમવાને;
 કહે ગોવરધનના નાથે રમાડી નારી,
 જાવુંછે ચોરીને દાણ બડી પુતારી. ૪

લાવણી ૬

આહન તમે મયુરોં ના જાશે એ રાગ.

કરે કલ્યાંત મિત્ર નારીરે કરે કલ્યાંત,
 અમને મુકી કેમ ગયા ગોકુળથી ગીરધારી,
 દુઃખથું કહુ હુ સાહેલીરે દુઃખથું કહુ હુ સાહેલી,
 ગયા શામળો તજ આંખમાં આંસુની હેલી. ૧
 નાથ તમ વીસવાસે વળગી નાથ હુ વીસવાસે વળગી
 દગોકરી દામિદર મુજને કેમ કરે અળગી.
 વિદાગી કેમ થાવ વહાલા પિયોગી.
 તુજવિણ મુજને ગમે નહી ગોકુળમાં નંદલાલા. ૨
 પ્રિતડી તમ સાથે કીવી પ્રિતડી તમ સાથે,
 તે માટે આહન અપકારતી મં માથે લીલી.
 હરિવિણ સહ સુનુજાગેરે હરીવીણ
 આવે હરદમયાદ પ્રભુના બણકારા. ૩

(૮૦)

વાટડી જોતી હું આંખીરે વાટડી જોતીહું.
ના દેખુ પ્રિતમને ઉઠે નીશસો નાખી.
પાંક શો પડ્યો આંતરજમીરે પાંક શો,
ટળવળતી મુઝીને ગયા ગોવરધનના સામી.

લાવણી ૭

હોડી કુમ ગયા પ્રાણપ્યારારે હોડી કુમ ગયા.
રનેહકરી પ્રથમથી પ્રિતમ દુર કરી દારા.
ધટે નહી આવી ગીરધારીરે ધટે નહી,
જળવીણ જેવું મરણ તેમ સહુ ટળવળતી નારી. ૧
ગાંડી થઈ દરતી ગોકુળમાંરે ગાંડી થઈ,
કામ કાંઈ નર કરે હવે હું મોવિંદજી ધરમાં.
ગોઠે નહી માતતાત મરીરે ગોઠે નહી માત,
સામુનણદ જેઠાણી પરણ્યો સરવ કથં વેરી, ૨
ગાવા નહી જાહે કદી ગરબેરે ગાવા નહી.
ગમે નહી શણગાર આખડીના આંજી શરમ.
હાસ્ય નહી કરે હવે હુતો હાસ્ય નહી કરે હવે,
ભુલી જાન દેહનું કાંઈ જે વસ્ત્રો કાન તુતો.
હોળી સળગાવી મુજ તનમાંરે હોળી,
પીયોગ દુખથી જીવાણ જાણે વસવું જંગલમાં.
નથી મુજ કાળજી હાથેરે નથી મુજ કાળજી હાથે,
આરજ મુણી અળગાની આવો ગોરધન નાથ. ૪

લાવણી ૮

(નાગર નટરે મીઝ જાઓ મનમાહત પીયારે. એ રાગ
ભુપર મજરે ભુપર જાગરે, અતિ એ આવે સ.યે. રેક

આ વરથા જન્મ તુજ જાશે, માયામાં ગોથાં બાશે;

પાંછળ પસ્તાવો થાશે, તું સમજરે.

અંતે.

જગજીવન તામ જપીશ, તો બવસાગરથી તરીશ;

તુજ મકરથી ઉગરીશ, આયુધ સજરે,

અંતે.

માટે માન મુરખ મત મેલી, હરી વીણ નહી કોઈ ખેલી;

નવી સખા અને સાહજી; શહસ્ત્ર અખજરે.

અંતે.

અ ક્રમણ નામ તરવાનું, ગોવરધન કહે કરવાનું;

તોળીયુ બુડી મરવાનું છે, અધવચરે.

અંતે.

દાણુ ત્રીતા.

ગરબી

રાધા-પાલવડો મેલો મોહનજી, મારગડે મને જાવડો;

આવતાં આપીશ દાણુ તમારે, મહી મારે વેચવાડો.

શ્રીકૃષ્ણ-વેચતા તને કોણુ ખાજેછે, સામળને રાધેખાશી

મહી ગોરસનું દાણુજ દેતી, વેહેલી થાને વિજનારી. ૨

રાધા-નારીને તું ન ખોલાવીશ, છાનો રહેને છોગાળા;

કડાણુ રાજછે કંસરાયનું, ગઢિ ચારંતા ગોવાળ. ૩

શ્રીકૃષ્ણ-હું ગોવાળીઓ તું ગોવાલણી, ફરી ગમે તો આવજે

કંસ શરીખા સો હીમાયતી, સાથે તેડી લાવજે. ૪

રાધા-તેડી લાવું દો મને જાવા, રોકી રહ્યા વિજનારી;

રઘુનાથના શ્વામી શામળીયા, પેદેલા દીસોછો ગીરધારી. ૫

શ્રીકૃષ્ણ-વેલોધુ પણ દાણુ નહી મુકે, દોકલડો એકે એછો;

ગીરધારીએ ગોકુળ વાણુ, ધંદ્ર કરતાં ક્રમણુ મોટો. ૬

રાધા-મોટાણું ત્યારે મથુરાં મેલી, અડધી રાતે શું આવ્યા;

પરધેર રહીને પેટ બરંતો, તને દાણી દાણી પ્રહાળ્યા. ૭

શ્રીકૃષ્ણ-યાંકા બોલી વાર કરેછે, કહેતો હાંવાનો હાર તોડું;
 દાણ દબીનું દર અમળા, નહીં તો માથાનું માટ ફોડું. ૮
 રાધા-હાર નહીં કુટે, માટ નહીં કુટે, નવાનગરમાં પુછાશે;
 રૂગનાથના સ્વામી સામળીયા, કહો ગોકુળ કેમ રહેવાશે ૯
 શ્રીકૃષ્ણ-ગોકુળ રહેકે જાઓ અત્યારે, દાણ દબીનું નહીં મેલુ,
 ચીર હરયાં તે ગયા વીસરી, કાનડીઓ કારણ પેલું. ૧૦
 રાધા-નંદ તણે ઘેર નવજન્મ ગાયો, નોતુંતે ધન કાન્યું છે;
 માતા તારી મહી વેચંતી, હમણાં રાજ્ય આપ્યું છે. ૧૧
 શ્રીકૃષ્ણ-હમણાં હમણાં કરતી રહેજે, મેહણાં દેતી મહીયારી;
 ધુતપણામાંધું ધુતારી, ડગપણામાંધું ડગારી. ૧૨
 રાધા--તું ડગાર તારી માને પાળેલો, તારી માનેમણદિવરાવે
 રૂગનાથના સ્વામી સામળીયા, આજુ તે શું કહેવરાવે. ૧૩
 શ્રીકૃષ્ણ-કહ્યા પ્રમાણે લેતો નથી, પણ તું માડું નથી રાખતી;
 અમોઘધર્મે રાજ મહારાજ, અમને નથી ઓળખતી. ૧૪
 રાધા-ઓળખું તું આવશે નાશી, મહા વનમાં તું છાનોડું
 જલદવકુળ મન્યે જન્મછે તારો, નંદતણે ઘેર નાનોડું. ૧૫
 કૃષ્ણ-માતા જશોદા મોયાં બળબાગી, તેના અમોઘધર્મ અધીકારી
 મહેરા મુનીવર મરમ ન જાણે, ગોકુળ વશીયે ગડચારી ૧
 રાધા-ગોચરી ગોપી ઘેર વળતાં, અમને તે તમ ઓધરયાં;
 રૂગનાથના સ્વામી સામળીયા, તમે જીત્યા અમે હારયાં. ૧૭

દાણુલીલા.

રાધા—તમે અજાણ્યા અમે જાણીયેરે,
 મારો પાલવડો નવ તાણીયેરે;
 તમે સમજી રહો મન માંહેરે,
 સામળીયા વાજા રહો વેળાએ, તમે વાહાયા રહો. ૧

શ્રીકૃષ્ણ—નાગી શું સમજાવે મુજ રે,

હુતો નહી જાવા દેણી પુજારે;

તારી મરડીને ગાખીશ બાંધરે;

મહીયાગી રાધા દ્યો દાણ શુરે. તમે રાધા. ૨

રાધા—અલ્યા બાંધય શું મરડે વીઠલ રે,

એના પુત્ર સરખા બાણ દીઠારે,

કપરછે કંસનું રાજરે,

સામળીયા વાલા રહે વેગળારે. ૩

કૃષ્ણ—નાગી કમ યજ્ઞ શું થાયછે,

એવા કંઈ આવેન કમ જાવરે,

તારા ધરના દિનાગીય હારે,

મહીયાગી રાધા દ્યો દાણરે ૪

રાધા—અલ્યા હાર હર્ષવાનો દુઃશરે,

માગી મહેની મટુકી દુઃશરે;

ધેર સામુડી દેશે ગાળરે;

સામળીયા વાલા રહે વેગળારે. ૫

કૃષ્ણ—નાગી ગાળને આળ તે નહી ચડે,

જેઠેનું લેણુ હોય તે લડે,

એમા દાણ મલ્યા કમ જાવરે. મહીયાગી. ૬

રાધા—અલ્યા દાણી તે કંમનો કાઢી રે,

મટુકાંથી ગોકુળમાં આસરે,

ચાગી નંદ તણે ધેર આવરે. સામળીયા. ૭

કૃષ્ણ—નાગી ગામ ચરયામાં શી લાગછે,

એના પોતે પોતાનું કાજરે,

તેનાં જીવણીયા નર હેવરે, મહીયાગી. ૮

રાધા—અહ્યા મેળાં માણસને લાગે ઘણારે,
 સુગો વડાં હોય જ્યાં જો જણારે,
 તુંને નીરલજને નહીં લાજરે, સામળીયા. ૯

કાણુ—નારી લાજો તે કાજ નવ મરેરે,
 અહીયાં જીક તે તું કોની ધરેરે;
 આવ મળીએ આપણ જણુ બેયરે, મહીયારી ૧૦

રાધા—એવું નીરલજમાં બોલો સામળારે,
 તારા કરના હિતરીય આંખળારે,
 મુકા મુકાને અમરો હાથરે. સામળીયા. ૧૧

કાણુ—નારી હાથ ન મેલુ તાહયરોરે,
 અહીયાં અમલ થાયછે માલ્યરોરે;
 મોટે દાણના દોકડા મેલરે, મહીયારી. ૧૨

રાધા—અહ્યા નંદ આવાનો તું છોકરોરે,
 તારી પાસ નથી પમથો રોકડોરે,
 આવરો કેમ મરછર હોયરે; સામળીયા. ૧૩

કાણુ—નારી બ્રહ્માણની તું છોકરીરે,
 તારી પાથે નથી પમ રોડીરે;
 આવડુ કેમ અભીમાન હોયરે. મહીયારી ૧૪

રાધા—હુંતો વીનલી કરજી ક્યારગીરે,
 વ્યામો રૂગનાથ હારી તમ થકારે;
 મહીનું તે દાણ ના હોયરે. સામળીયા. ૧૫

દાણલીલા.

શ્રીકાણુ—ઉમોને અલખેલડી રાધે, સાંભળને મહું વાત;
 વદ્રાવતને મારગ બતાં, કોણુછે તારી સાથ.
 ઉમોને શ્રીજીની નારીરે હુણું પરણીએ કુવારીરે.

આંજણીના આંગળી કાળીરે, બાજુબંધ બેરખાંતાળીરે,

રાધા—સાચાગા તારે ઘેર બેસી રહે, તારે શી પડપુછ.

મારગ મુકી રહે વેગળો તરે જાડે નથી મુછ.

આડ્યો જત પાધરી પાડેરે, સાંજુ નંદરાયને માડેરે.

તુને ક્યાનો કાનુંડો દાણીરે, પાઉ તને પાંદડે પાણીરે;

કૃષ્ણ—શીંછે તારી જતડી કીણુછે તારે ગામ,

કોણુછે તારા માત પીતા શુંછે તારે નામ.

ઉત્તી ૩

રાધા—આહીરની અન્ન જતડા ગોકુળ મારે ગામ;

બાજુમાણની હું બેટડી રાણી રાધા છે મરે નામ. આ ૪

કૃષ્ણ—મોતરી નોતીને જો જવ. શીખી, આવડુ મોલી આજ;

વંદાવનમાં ગાત્ર ફરે, તુ નફરને સી લાજ.

ઉત્તી ૫

રાધા—જાજ વાળાછા તે જાણુ હાંકી રાખ્યા અપ,

વંદાવનનો મારગ રોકી નીત્યે તપાશો લાગ.

આ. ૬

કૃષ્ણ—ઝાઝા રાખે મેઢાં વગાં ઝાઝી રાખે ગાય,

છાશ પીને આડી ધઈબરવાડની જતવ કેલવાય.

ઉ. ૬

રાધા—ગોકુળથી આવી ગોવાલણી મથુરાંધી આ યો કાન,

મારગમાં એકઠાં થયાં તુતે સેનાં માગેછે દાણ.

આ ૮

કૃષ્ણ—ગોકુળની ગોવાલણી મથુરાંને મારગ જાય,

આડો કાન ફરી વળ્યો તારો પ્રોતે પાલન સાય.

ઉ. ૯

રાધા—હમો બેટી બાજુમાણની રાધા મારે નામ;

દાણુ લેવાની ગરજ હોયતો, આવજો ગોકુળગામ.

આ ૧૦

કૃષ્ણ—નંદાવાનો હું નાનડિયો, કાનજી નામ પ્રમાણ,

દાણુ લીધાવના જવા દેઉતો નંદાવાની આણ.

ઉ. ૧૧

રાધા—આણુતો માણુ કંસની, બીજી ન માનું કેય,

ના નંદમારે નેસડે વસે, તારો નંદતેકાણુજ હોય.

આ ૧૨

કૃષ્ણ—કંસ તારોતે કોણુછે. મે વશ કીના મહુ દમ,

વિચારીને બોલતો, તારી સુખ ગઈ કે સાન. ઉભી. ૧૩

રાધા—સુખ ગઈ નથી માહરી, તારી ગઈ જન્મ હોય,

સાંભળ છત્રવા ન દતા. તારે મન વિચારીને જોય. ચા. ૧૪

કાણુ—મનમાંહે તું શુ નિચારે, રાધા દાણુ લેવાનો સહી.

તારી માને શું કહીયે, તને વેચવા મોકલી મણી. ઉ. ૧૫

રાધા—આપારે ગોપીના વાલા. સાંભળ કહુ તે વેણુ,

તારી માને શુ કહીયે, તારી પાસે ચરાયે ધન. ચા. ૧૬

કાણુ—મણાં ટુણાં કરતી રેજે, મહિયારી મદ માતી,

છાશ પીને તુ કંકે બરાણી, રંગે થઈછે રાતી. ઉ. ૧૭

રાધા—કાનજી કાળા ના કર ચાળા, મોરલીયો વાળા,

અડધી રાતે શુ નાઠા, તમા બરીને ઉચાળા. ચા. ૧૮

કાણુ--દાણુના દોઢા લેકડા આજી ના કર માત,

તારે મારે ઝગડો થયો ફોડીય મહિનાં માટ. ઉ. ૧૯

રાધા--દાણુના દોઢા આપીય રોકડા આજી ન થાયે આજ,

દાણુ લીંધામાં શુ સમજે, તુ નાનુ સરખુ બાળ. ચા. ૨૦

કાણુ--મહિયારી તું મદની માતી હુ નાનું સરખું બાળ,

બાળપણું તુ જને દેખાડું. યાવા દે સધ્યાકાળ. ઉભી. ૨૧

રાધા--મહિયાકાળે તુ શુ બતાવે સાંભળ કાળા કાન,

મકો વેચીને આવતાં હુ આપીય તાહારે દાણુ. ચા. ૨૨

કાણુ--તું રંગીલી રૂપની રૂંડી હું છાંયીલા કાન,

મહિ અપેકે ન અપે તું આપની મહારાં દાણુ. ઉ. ૨૩

રાધા--મહિનાં દાણુ ના હોય માહન મનમાં સમજે પેર.

મહિ પીરનો અપ હોયતો હરી આવજો માહરે પેર. ૨૪

કાણુ--કપારની મણાં દેધને કીધાં અદકાં પેર,

હેત કરી તુ આપવા ગાયે, હવે લાગેતે કડવાં જેર. ૨૫

શાધા--કોહોતો હરી ઘેરથી લાવું કોહોતો પાઉં યાંય;
 હિમાના સ્વામી સામળા તમા મનમાં ન લાવશે કાંય;
 આવો આવો નંદના છપ્પારે, તમે ગોકુળના મહીયારે.
 વાતનો વિચારીને કહીયેરે મારગથી અગળા રહિયેરે. ૨૬

દાણુ લીલા.

ગોપી--અહ્યા કાંહાંનજી તું ક્યારે ઘેસો યથાન્ને,
 તુનો શેનું માગેછે દાણન્ને;
 મહિની મટ્ટી મારી પુદ્યેન્ને,
 ગોરસની યાશે દાણન્ને, ઘેલુ શું બાલે ગોવાળીયાન્ને. ૧
 અહ્યા ન જાણીશ કોઈ બાપડીન્ને,
 કોઈ મળશે માયા કેરી નારન્ને;
 મારગ મુકીને રહેને વેગજોન્ને,
 મારા કંસને યાશે જાણન્ને. ઘેલુ શું બાલે. ૨

કૃષ્ણ--નારો કંસ કમ્પથી નર શું કરેન્ને,
 મારી સંગેછે સઘજો સાથન્ને;
 અલી દહોડી તે દાણુ ચોરી જતીન્ને,
 ધણે દહોડે આવી મારે હાથજા, આછી તું જાત
 આહીરનીન્ને. ૩

ગોપી--અહ્યા હાથની તે હાથ રખે રાખતોન્ને,
 હાથે ચોરી જાણેછે ગાવજો;
 પાલવ મુકીને રહે વેગજોન્ને,
 મારી વિજમાં યાશે જાણન્ને. ઘેલુ શું બાલે. ૪

કૃષ્ણ--અલી વિજમાં વરીને વેર વાળશુંન્ને,

રખે રાખતી હધયામાં હામજી;

નંદજીના નામ પ્રતાપયાજી,

હુતો છેક તારા કસનો હામજી,

આછી. ૫

ગોપી--અલ્યા કંસે કરયું તે કેમ વિસરજી,

બાઈં હણ્યા પોતાના ત્યાંયજી;

નારીને છુટયો લાડકાજી,

આવી ઉછરયોછે વરજ માંયજી.

ધેલુંશું ખાલ. ૬

કૃષ્ણ--યજી વિજમાં વરીને વેર વાળયુંજી,

તુતો જીતે અમારાં કામજી;

અવજીનો બાર ઉતારવાજી.

ધરયું નંદકુંવર ઘેર નામજી,

આછી. ૭

ગોપી--અલ્યા રાણું કહેતામાં દુખ લાગયજી,

પેટ માટે આરેછે ગાયજી;

તુ આવડો મોટારે અમાં થયોજી;

તુંને કાઈંએ ન આપી કંન્યાયજી.

ધેલુંશું ખાલ. ૮

કૃષ્ણ--અલી આહીરની કન્યા અમે શું કરજી,

અમે સદા કહેવાયા અહમઆરજી;

રખે પડાયો પાડતીજી,

તુતો ધામણીની આઠનારજી.

આછી. ૯

ગોપી--અલ્યા લાખ ટકાની માગી લાખડીજી,

હીરા જડીત્ર મારેછે હારજી;

આછી પટાળી મારે પેરજી,

તુતો કામણીનો આઠનારજી.

ધેલુંશું ખાલ. ૧૦

કૃષ્ણ--જેનો અહમ આંણો તાણી થાજી,

(૮૯)

એનો શંકર શરિયા વાણનારને;

તેરે આઠણુ મારે કામળેને,

તેનો શેષ ન પામે પારને.

આઠી. ૧૧

ગોપી--અલ્યા શેષ સરખું તન તાલ્લેને,

અન્ના અંપક વરણી નારને;

અલ્યા કાચા કતકને વેર વલ્લુને,

તું તો પશુ તણે પીડારને.

ધેલુશું ખાલે. ૧૨

કરન--તું શાને નિસરી મહી વેચવાને,

અલી બેરી રહેજે ઘર માંયને;

દાનત ધણીએ તારા બાપનેને,

તું શાને આપ આહીં આંચને.

આઠી. ૧૩

ગોપી--આ વાટે સદા મહી વેચતાંને,

બધ પુછા જસોદા માયને;

જાંબી મુઠી સવા લાખનીને,

ઉઘાડીએતો પત બાયને,

ધેલુશું ખાલે ૧૪

કરન--અલી ધણી ઇચ્છાએ મહી આખવાને,

મીઠી મેળવણીનો સ્વાદને;

દીકું પડશે તો પાછું આપીશુંને,

તું શાને કરે વિવાદને.

આઠી ૧૫

ગોપી--અલ્યા ગોરસં તણું કાણુ ગાળુને,

જેટલું પીએ એટલું પાતને;

વચને વેર વાદણું વાણુંને,

કદી મન મળાવો થાતને.

ધેલુશું ખાલે. ૧૬

કુણુ--અમે દાણને ગળે શું ફલીએને,

(૬૦)

તું તો ધણી દીસેછે ચીસાળજી;
હસીને તાળી લે હાથમાળે,
તું પ્રિત ધરીને રસ આપજી.

આછી. ૧૭

ગોપી-અલ્યા માગ્યા મુકતાફળ પામીએજી.

હડ કરે કંઈ નહી એકજી;
લાજ નહીં તું ને લાડકાજી,
મન આણને કંઈ વીવડજી.

ધેલુશુંબાલ. ૧૮

કળણ-અલી વીવેક ધણીએ મન માહરેજી,
જવા નહી દડ નીરધારજી;
આપ્યા વીના કેમ છુટીશજી,
તારા મનથું તું વિચારજી.

આછી. ૧૯

ગોપી-તારા મનનો વિચારમં જાણીયોજી;
હઠથાને કરોછો હાંપજી;
મનનાં મન મળી ગયુંજી,
જેમ સાકર ભેળી દુધમાંપજી.

ધેલુશુંબાલ. ૨૦

કળણ-મીઠાં વચન તારાં માનુનીજી,
સાકર સરખા તારા બાલજી;
પ્રિતનો બાંધ્યો તુજ પાસ છુંજી,
આ આપુ તમાને કાલજી.

આછી. ૨૧

ગોપી ર.૬ બાળીને રસ વાધીયોજી,
ગોવાલણી લાગી પાયજી;
નંદજીના કુંવર કપાળને જી,
હિનટ તો અંગન માવ જી.
જે કાંઈ ગાય શીખેને સાંભળે જી,
તે ક્ષી ન આવે ગર્ભ વાસજી;

ધેલુશુંબાલ.

દાણ લીધા દીના નાથજી જી,
ગુણ ગાય રતનીદા દાસજી.

ધ્રુવશું બોલે. ૨૩

અભીમન્યુનો ચકાવો

સરન રાખીને વિનવુંરે' ગણપત લાગુ પાયરે;

અભીમન્યુ નગરીમાં દહીનનો વાસો, તેનાતે મસ્તક હોદારે,
દહીન કાળે કરને કળ્યારે માંડયો,

દહીનોમાંથી દહી તાણી નાઠાં, ગયાં વન મિત્રારે;
વનમાં જઈ અંધલોચન જમ્યા.

સેના કામઠડીને રૂપાના બાલા, અંધલોચન રંખા નીસરયારે;
જઈ રહ્યા જઈ રહ્યા વગડારે વચે,

વનરે વગડામાં એક પાંખી જનાવર;

તેરે જનાવર અંધલોચન મારયા, ડોસીતે મણાં બોલારે;
બહુજી બગીચો, બહુ બળવતો.

એવોછે તો તારા બાપનું વેર લેને,

તાંથી અંધલોચને ઝાજો લાગી, આવી રહ્યા ધર આંગણરે.

મદુરી મા મારો બાપ કેણે માર્યો,

ગેલો બારે વરણે દીકરા બાપ કેમ સાંભળ્યો;

ડોસીતે મણાં બોલીડે,

તારેતે બાપ કાળા કળ્યાએ માર્યો.

અમેને કોડો અંધલોચન ચાલ્યા, જઈ રહ્યા વગડા વચેરે;

વનરે વગડાનાં બીજાં વૃક્ષરે વાદયાં,

ડાળાં ડાળાં પડયાં મુકયા થડીયાં ઉપાડયા, લાકડાની બાંધી

બારીરે.

(૬૨)

ત્યાંથી અઘંતોચન સુતારી ઘેર આવ્યો.
બાહરે સુતારી તું મારો વીરો, પેટી ઘડી મને આજરે.
બાહરે ખાતાને એકજ ડોડો,
ત્યાંથી અઘંતોચન લવારી ઘેર આવ્યો,
ભાંઈરે લવારી તું મારો વીરો. આ મને પેટી જડીઆજરે;
છત્રીસ તાળાને બ્રહ્મ સ કુંસીઆ,
ત્યાંથી અઘંતોચન ચિતારો ઘેર આવ્યો;
બાહરે ચિતારાતું મારો વીરો, પેટી ચીતરી આલ સાગીરે.
ત્યાંથી અઘંતોચન દરજીય ઘેર આવ્યો,
બાહરે દરજીય તું મારો વીરો, આની મને ગાદી સીવીઆજરે.
પેટા ઉપાડી અઘંતોચન ચાલ્યા;
જઈ રહ્યા વગડારે વચેરે, વગડાની છાએ પેટી મુકીરે.
બ્રહ્મ ગુને વેશ કાળે. કમલુજી આવ્યા,
ક્યાં જાઓએ મારારે જજમાન, કમલુ વેર વાગવા બહારે
કહો મોરજી કાળા કમલુ કેવરે હશે,
તુજ સરખાને તારારે જેવા, દેહીનુ પ્રમાણુ આજરે.
હ્યો મારો મોરજી દેહીનુ પ્રમાણુ,
ત્યાંથી અઘંતોચ પેટીમાં સમાણા. કાળાકમલુ તાળાં અડકા યારે
ગેર મારો મોર મને બહાર કાઢો,
કમલુ તારો મોરને તું કોનો જજમાન; હુંજી કાળે કમલુરે;
પેટા હતીતે આકાશ ઉડાડી,
આકાશના દેવતા જગાડ્યાં આ જુદાં કેણે માડ્યારે.
અઘંતોચનને કાળા કમલુએ માંડ્યાં.
પેટા હતીતે પાતાળે પછડી, પાતાળના મંથ નાગ રોહ્યારે;
આવુ તે જુદાં કેણે માંડ્યુ.
અઘંતોચનને કાળા કમલુએ માંડ્યુ, તેનો થયો ખલડાટરે;

ત્યાંથી અમલોચન મરતુંક પામ્યા,
 ખમે પેટાને કાળે કળણ આલ્યા, જહરલા દારકા ગામરે.
 પેટા હતીને સુમદ્રાને આપી,
 જ્વેજેરે બેનાયા પેટીરે ઉઘાડતા, સાચવી રાખજો પાસેરે.
 નણદ મોજાઈ બે માથારે જુગે;
 નણદલ તમારા ભાઈ શુ લાવ્યા તે મુજને દેખાડોરે;
 પેટા હતીને સુમદ્રાએ ઉઘાડી,
 ભાંડું કલુ મુમદ્રાએ ન માન્યું, સાસમાં વાસ સમઈ ગયારે.
 પેટાએ માસ અજે વજેગયો,
 ખીજને માસે સમયરને સંભળાવ્યું, ત્રીજનો મરમ ન જાણ્યોરે;
 એથે માથે માતાને સંભળાવ્યું
 એપાંચ માસે જાધોને ગાંપડી, છડે તે કઢીયલ દુધરે.
 સાતમેને માસે એજો ભરાયો,
 એજો ભરાયીને મધયર વળાવ્યાં,
 આડમાનો મરમ ન જાણ્યોરે,
 નવમેને માસે અભિમન્યુ જન્મયા,
 સોનાની સળીએ તાજ વધેરયા પાણી સાટે દુધડે નવરાવ્યારે.
 ચીર ફાડીને બજોતીયાં કીધાં,
 મદવનારે પાણું બંધાવ્યાં, એખા સાટે આતીડે વધાવ્યારે.
 સાત પાંચ વરસના અભિમન્યુ થયા.
 લઈ પાટીને ભણવારે ગયા, ભણી ગણી નવચંદ થયારે.
 ખોતાના કાકા સગમ્યોરે લાવ્યા,
 એતરા અભિમન્યુ તારીરે નારી, વધરાટની કુમારીરે,
 લીલાને પીળા વાંસ વઢાવો, નવ રંગી ચોરી આતરાવોરે,
 ત્યાંથી અભિમન્યુ પરણવાને આલ્યા. સારા તે શુકન થાયરે.
 ત્યાંથી અભિમન્યુ સરોવરીએ આવ્યા, મુકાં સરોવર લીલા થયારે.

ત્યાંથી અભિમુન્ય ભાગે જો આળ્યા, ભાગે જો ભિજો વગડાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચઢતામાં આળ્યા, ચઢતામાં ચમર દગાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય જનનીયાસે આળ્યા, કાકીજી કલુવા કરાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય તોગજી આળ્યા, સાસુજી પુખ્ત આ યોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય માલરામાં આળ્યા, મામાજી કન્યા પધરાવોરે,
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચોરીમાં આળ્યા, મામાજી દો કન્યા દાનરે.
 પેદેલુને મંગળ હરતુ ને ફરતુ, દાદાજી દો કન્યા દાનરે.
 દાદાએ આલ્યા ધોડીલાંના દાન.
 ખીનુને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, વીરાજી દો કન્યા દાનરે.
 માતાએ આલ્યા ગાયડીઓના દાન,
 ત્રીજુને મંગળ ચોરીમાં વરત્યુ. વીરાજી દો કન્યા દાનરે.
 વીરાજીએ આલ્યા વેલડીંગાના દાન.
 ચોથુને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, બાબીજી દો કન્યા દાનરે,
 બાબીએ આલ્યા જોડડીઓનાં દાન,
 ત્યાંથી અભિમુન્ય પરશને ઉઠ્યા માતાને પાએ લાગ્યારે,
 પોતાની માએ આસીસરે આલી,
 ધણું જીવો દીકરા ધણે આવરદા, આતરા તારી નાગરે.
 જોજો અભિમુન્ય તારીરે ગોરી; ગોરીછે ગુણવંતીરે.
 હમારા તે કુળમાં એવીરે રીતા; વર કન્યા ન હોયરે.
 પેદેસરા પકોરના શમણારે સાચ્યાં.
 આરે શમણાંમાં કોરા કાંકણ નાંધ,
 એરે શમણા દીકરી આળપપાળ, તારાં શમણાં પડે મુકે લાકડેરે.
 બીજેલા પકોરના શમણારે સાચ્યાં,
 આરે શમણામાં કારાં ધરચોળાં પેદેરમા.

(૯૫)

એરે શમણાં દીકરી આળખં પાળ, શમણાં પડો રાંક રેડીયેર;
ત્રીજેલા પહેરનાં શમણારે લાગ્યા.

આરે શમણામાં રાયકો આણિરે આવે,

એરે શમણા દીકરી આળખં પાળ, શમણુ પડો સમુદ્ર પેટ મારે.
ચોથેલા પહેરનાં શમણારે લાગ્યા,

બાગુડો અમેમુન્ય જુએ ચહેડે આંતરાને આણી આબ્યારે.
આંતરાના બપતી બિચી હવેલી,

સોના કચોલાં ને રેપાના હોરા, આંતરા માંચેનાં મુથેડે,

હીરડી ત્રીડી સાંઢે રતનો રખારી, વેગ આવતો દોઢારે.

મારીરે માં તમે પોઢેલાં જાગે, મા મારા આણિનાં આબ્યારે.

ધણુરે છવો દીકરી એ શું બોલ્યા,

બાગુએથી રહી રાણી આંતરાએ પુછ્યું.

ક્યાંથી આવ્યા ત્રીરા ક્યાં તમે જાણો.

બાગુડો અમેમુન્ય જુએ ચહેડે, આંતરાને આણિ આબ્યારે.

બાગુએથી આંતરાએ પડતારે મુક્યાં, ના રહી મુધને શાનરે.

આંતરાને દાદે સોનીડા જગાડ્યા. વાળીએ કાઢ અજ સાગીરે.

સાગી સાગી કાઢે તંદાએલી નીસરે;

દાદે સોનીડાને મારવા લીધો,

આ મારા દાદા શીદને મારોછો, આંતરાના કરમનો વાંકરે;

આંતરાને દાદે દાશીડા જગાડ્યા, મુઠડી કાઢે અજ સાગીરે.

સાગી સાગી કાઢે ને નુકશાન નીસરે;

દાદે ડોશીડાને મારવા લીધો,

આ મારા દાદા શીદને મારોછો, આંતરાના કરમનો વાંકરે,

આંતરાને દાદે મરડીયા જગાડ્યા, મુઠડીલા કાઢે અજ સાગીરે;

સારા સારા કાઢે નંદાયલા નીસરે,
 દાદે મરડીઆને મારવા લીધો.
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો, આતરાના કરમનો વાંકરે.
 આતરાને દાદે માળીડા જગાડ્યા,
 અન્નરા કાઢે મોઘા મુલતારે;
 ખીલેલા કાઢે ને કરમાએલા નીસરે,
 દાદે માળીડાને મારવાને લીધો.
 આ પારા દાદા શીદને મારેછો, આતરાના કરમનો વાંકરે;
 આતરાને દાદે મામીડા જગાડ્યા;
 માજડીઆને કાઢે માધાં મુલતારે.
 રાતી રાતી કાઢેને કાળી કાળી નીસરે,
 દાદે મામીડાને મારવા લીધો,
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો, આતરાના કરમનો વાંકરે;
 આતરાને દાદે શરદંયા જગાડ્યા, સાર સાર કકુ કાઢેરે,
 કકુ કાઢેને કાજળ નીસરે,
 દાદે સરપટાને મારવા લીધો,
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો આતરાના કરમનો વાંકરે.
 દાદે સાસરવાથે આતરા વળાવ્યાં, રાયકો તેડીને જાયરે.

વળામણાં.

કે મને મારીને રથડા ખેડરે,	ખાખા રાજરે;
કે મને પુધે તે સાથે તેડરે,	ખાખા રાજરે;
કે મને પુધે જોયાના રસ કોડરે,	ખાખા રાજરે;
કે આપણે સરખા સરખી જોડરે,	ખાખા રાજરે;

કે બાવ હું ધાંડે લીધી આરે,	બાળા રાજરે;
કે કરે કોરવનો સંહારે;	બાળા રાજરે;
કે છોડી યુધ વજો બેરે;	બાળા રાજરે;
કે તમને આપુ મારા બાપનું રાજરે,	બાળા રાજરે;
કે નારી કેય સમુજા કાઢે,	બાળા રાજરે;
કે રથ ઉપર દેહ પછાડે;	બાળા રાજરે;
કે રથ હાંમેતો રામજીની આંણરે,	બાળા રાજરે;
કે રથ ખેડોતો કાકુ મારા પ્રાણરે,	બાળા રાજરે;
કે મારા જમડામાં રથડા રોડવારે,	બાળા રાજરે;
કે મારા સસરા જાણાં બોલ્યારે,	બાળા રાજરે;
કે વહુ આવતડી બમરાણીરે,	બાળા રાજરે;
કે મેલો નથી દીઠી પગની પાનારે,	આતરા રાણીરે;
કે તારું રૂપ દેખી જુલે ન મડતરે,	આતરા રાણીરે;
કે મેલો નથી દીઠી નાકની દાંડીરે,	આતરા રાણીરે;
કે મામા ફેલનો જાળે પહંચરે,	આતરા રાણીરે;
કે મને પાટા બાંધીને પરણાવ્યોરે,	આતરા રાણીરે;
કે મને સમરથ સાસરી દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને સાસરી જોયાનો રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે મારા કાંઠાજુ હોરા છોડાવરે,	બાળા રાજરે;
કે મને મમરથ સસરા દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને પુષ્ટ તાણ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે મને દીવર દીવરો દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને રૂાળી રમ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે મને નાનીચી નણ્ણી દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને ઢોંભલે રમ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;

કે મને સમરથ સાનુડી દેખાડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને પાથિ પડ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને જોડની જોડાણી દેખાડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને જોડે હીંડ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને વાકુલી દેરાણી દેખાડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને વાદ લીધાના રસ કોડરે,	બાળા રાજારે;
કે મારૂં માથુ વાહીને દડો ખેલરે,	બાળા રાજારે;
કે તારી ફેડની કટાર મને આલરે,	બાળા રાજારે;
કે મારી જમણી કુખ ધરો સુરરે,	બાળા રાજારે;
કે તારી જમણી કુખના ધરેસરે,	આતરા રાણીરે;
કે તારી કુખે મોતીગર દીકરોરે,	આતરા રાણીરે;
કે સરી દેશે રામનું નામરે,	આતરા રાણીરે;
કે સરી રાખશે બાપનું નામરે,	આતરા રાણીરે;
કે તેથી સરથે તમારૂં કામરે,	આતરા રાણીરે;
કે તારી ઢાલડીના આંડે મને રાખરે,	બાળા રાજારે;
કે તાર! આવતાં ઝીલેશ બાણરે,	બાળા રાજારે;
કે ઝાલી ઝાલી ઘોડજીયાની વાગરે,	બાળા રાજારે;
કે મેલો મેલો ઘોડજીયાની વાગરે,	આતરા રાણીરે;
કે મારા ચડ્યા થા ભાઈબંધ દેખરે,	આતરા રાણીરે;
કે મને ધાવતાં બાળ વછોડ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેના પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;

(૬૬)

કે મેનો દીવે દીવો કાઢોરે,	બાળા રાગ્નરે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વીત લાયારે,	બાળા રાગ્નરે;
કે હુંતો પથરે પાનીઓ ધોતારે,	બાળા રાગ્નરે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વીત લાગીયારે,	બાળા રાગ્નરે;
કે મેનો વેતી નીકે દીધો પાગરે,	બાળા રાગ્નરે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વીત લામયારે,	બાળા રાગ્નરે;

સાખીયો.

આપા રહેા વ્રજરાજ, વાર્ણું વાલમ તમને;
 ફળેતી આપણુ ખેતી થાય, માટે જાવોની હમને, ૧૬.
 સમે સમે રથ આખીયે, હો સમજુ મહારાજ;
 અણુ વિચારથી ચાલીએ, એમા નટવરે નવ રહે જાજ. વા. ૧
 પામાઝો વરણાગીઆ, શુ કેરુ અબળા નાર;
 સાસરીયા કોરે ગણું એથી નથી નીસરાતુ ખહાર વાર્ણું ૨
 છાકરવાદી નવ કાળએ, વીચારીએ મન માંલ;
 શડ તજે રશીયા તમે, હવડે આવી ચડશે કોઇ સાંહ. વા. ૩
 પ્રાંત રીત શીખ્યા નથી, ચારી જાણે ગાય;
 ચતુર નભાયો નેહને, એતો કહણુ ધણિરી વીધાય. વાર્ણું ૪
 હરી જટના હરી લો વચન, હું સમજુ મધ સહુ પેરે;
 સમી સંધ્યાએ આવજો, મારી સર્ધવર કુરે ધર. વાર્ણું ૫
 મગીઓ માહન મધુંપુરે, સર્ધવરે કર્ય કામણુ મુજને;
 મુને જરયા ન દીધુ નીર, શી કહું વાત આજની તુંજને. ૧૬.
 રૂપ રસીક ધણું છેજનું ચંચળ નેન રસાજ;
 સીત મારુ ચતુરાધ યજી, આવી ઓચીતી કીનીઆજ. સર્ધ ૬
 મરકતડું કરી પુછીજી, શુંછે તમારું નામ;

કાલે મળજો માનવી, મારે તમ સંગાયે છે ઠામ. સપ. ૨
 કચી હસવુ મયા વન બણી, વાંચતડીએ હાથ;
 બાકુગ બની બનમાં કડે, એમને મળવા યારે નીરાશ. સપ. ૩
 શું તેને બધું આજમે માટે મને દેખાડ;
 નીકર જીવ મારો જશે તારે જીવાડવી હોય તે જીવાડ. સપ.
 હરીમટનો હડી વચી રહે, ઉડે રૂંદે બરધે;
 મોવોંજી ઠંપી ગયો, એના સરખેનહી કો ચતુર. સપ. ૪
 સામ્યો.

આસી રંગ રમીલી સેજ મારા સ્વામીજી નીંદાકરો નીંદાકરો,
 માંડે જોખન બાજે વેશ મારા સ્વામીજી નીંદાકરો નીંદાકરો,
 મારા છુટા છે શીરના કુચ મારા સ્વામીજી,
 નમો દયા બાયો જનતોશ મારા સ્વામીજી. ૮૬
 પ્રીતમ તારી પ્રીતડી નેસો ટંકણપાર,
 વાદળ ઝમ્કડે વીજળી જેવી રણ ઝમ્કડે તલવાર. માસ ૧
 મજનન એસો કીજીએ જ્યાંમે ગુણ બનીય,
 ભીડ પડે બામે નહીં દેવજ અપનો સીય. ૨
 મજનન ગુજમાં ગુણ ધણા, અવગુણ નહીં બગાર;
 તે કારણ ગુ સાંબળે, મને હાડમાં હસવાર, મારા ૩
 રનેહી રનેહ સતામીને સુખ હથી લે સાર,
 વાહાલાં વેગી જ્યાં યયાં હવે માલ. તે કાણ કરનાર; મા. ૪
 સુખ સાટે સેખત કરી, નીવડી કુખ દેનાર;
 કય દેહ વશ બેઠોયે જ્યમ સાધન જીવ હરનાર. મા, ૫
 તમા મએ માર ગયુ આ તતગુ બાત,
 જાણુ આધી શું કહું રનેહી વણુ સમયાન, મા, ૬
 મોતડે મોતવન એકનુ મરમરે કનુ નીત્ય;

બાળા છેક મચેરડા થઈએ તહી ત્યાં પ્રિતઃ મારા ૭

રેણ વરસની સુંદરી પીયું ગયા પરેથ;

તે અખળા સંતાપે ધણુ જેનું જીવન બાજેવેશ; મા ૮

સજન તેરે કારણે શુભો સખ શરીર,

પાપી નેન શુભત નહી તેમાં જરબર આવે નીર; મા ૯

પાંખી હુતો ઉઠ અણું હડી ન રાખુ ખીર;

જીવજીવ સજન સાંબરે વીધુતથું વગે તીર. મારા ૧૦

સજન તુમ મત જલ્હીયો, તુમ ખીજરે આપ ચેત,

દાને બનકી બાકડી તેતો સીલમતહે દેન રેત; મારા ૧૧

હવે તમારા જીવનાં દરમનની રાખુ આય;

મારે મળવા આવજો દીલમાં રાખી હલાસ; મારા ૧૨

તારી મારી પ્રીતતે તું જાણે કે હું,

અવર અમર્યાં એ થકી કહેજે કે થયુ સુંધ; મારા ૧૩

બારે મારા મનની મનમાં સમજ રહું,

જાંવ કુશાની કુપમાં જેમ સમાવજે સહુ; મારા ૧૪

હેતું મુખી પ્રીતમ આશીશ દીધું આશીશન,

આનંદ રસ ત્યાં ઉછરે પેઠ્યાં જે કે પત્રમ; મારા ૧૫

બાળા ચરીત્રનો મરખો.

જાંચુ મલુપલીને પાવ, મરખો માવાનું મત ધરે;

સમરે સારદાજી માવ, વાણી વીખણી ઉચરે,

વાણુદત વણી નાર, જેનું નામ છે દેવકાર;

ખુબ વાંચી મારાર, આજ અબા યેવા ચકાર.

જેનો ચીરો છે કંસ, મરુરાં પૂરીનો રાજામાર;

કાહાડતે બમનીનોવંચ, મરખ મનમાં ન લાજમાર.

એણે મારવા ખટખાજ હમએ હીસાથી તવ કરાર;

(૧૦૨)

મમે આવી પોતે કાળ, ઘંટ પાપે પુરે બરયોરે.
કેવડી બન્ને બગવાન, સુધ લેજે વઈકુંડ ધણીરે;
ચીનતી સુણજે એ કાન, અમને આશા જે તમતણીરે.
જુવો વીઆધાર, દીન જાણી દયા કરીરે;
ધરયે અપ્રેમા અવતા, પુર પ્રગટયા ત્યાં શ્રી હરીરે.
જાણે કાઠી ઉગ્યા સુરય, એવું તેજ ત્રીકમ તણીરે;
તેને લાગીને પાપ, દયાન ધરીએ પરીબ્રજનુરે.
એમ એ દયા વાસુદેવ, રમે વાત તેતો જાણીશરે.
કર થઈને તતખેવ, કંસ નિસ્થેરે તે મારશેરે;
લેઈ ચાલ્યા માહારાજ, વેગે આન્યા ગોકુળ ગામમાંરે;
ત્યાંતો મલ્યા માહારાજ, વીજળી લીધાંછે સાયમાંરે.
જુમનાંજીએ દીધો માગ, શેષતાગે છાયા કરીરે;
મલ્યા હતા રખવાળ, શેષક સરવે આયુધ ધરીરે;
તે સર્જ પામીયુ નીદ્રાય, વાણે વાત જાણુ પડીરે;
બાળ પ્રગટયું ધરમાંય કંસ આજ્યો પોડે ચડીરે,
કહ્યું દેખડોને બાળ, મન મારવા નિષ્ઠે કર્યુરે;
જાણે મેલું તતકાળ, જેવું મારવાનુ મન ધર્યુરે.
વીજળી ઉડી આકાશ, ધીરધીર તોણે ધણીરે;
વાણી ભેલી પ્રકાશ તારો વેગે ગોકુળ બાણીરે.
આમો થયો કંસરાય, વીણે મોઢે તે જોઈ રહ્યોરે;
પછી વીચારયું મન માંય, કોક કતરું પેદા થયારે.
દેવકીજીને વાસુદેવ, કાળપ્રદેમાં તે નાંખીયારે;
પાપી ચાલ્યો તતખેવ, પોડે પાપર માંડીયારે.
માતા જણાવેને ત્યાં, નવ નવા રમ થાયછેરે;
તરુઆ તોરણુ બધાય, માનની મંગળ ગાયછેરે.

કહેછે નંદજી તાત, મારા બાગ્યના ઉદે થયારે;
 હરખે આવે આંસુપાત, પ્રમુજીએ કીધી છારે.
 દુધડે વરસ્યાછે મેધ, સાકર કેરા કરા પડ્યારે;
 આગના ચાનદના આધ, કંકુ કેરા પડા પળ્યારે.
 પુત્ર પામી સગત, વાળ વાળે વીવીધનારે;
 ધન્ય નંદજી તાત, બામણાં લેઉ એ માતનારે.
 આઘા આહ્લણને બાટ, પુન્યદાન કીધા ધણારે;
 ગોકુળ થયુછે ગેધાટ, આંખામાને દો વધામણારે.
 જ્ઞાતીએ ભરાવી છે યાગ, ગાગરખેડીઆં ચડાવીયારે;
 માને મહિમા અકળ, પુલ્લ વીધવીધ લાવોયારે.
 પુત્ર લીધોછે ઉત્સંગ, માને ચરણે નમાવીયારે;
 માજી થયાં છે પ્રસન્ન, આગે ખેસાડી રમાડીએયારે;
 યથે પ્રથવીનો ભુષ, પ્રજા સધળી તે પાળશેરે,
 કોઇ કારણુ એ રૂંપ, શોક મરવેના રાળશેરે.
 સંગે સધળી ધ્રોવનાર, મીઠાં ગોલે મુકંદજીરે;
 ખિટાણુ કરેછે અપાર, જીને નિરખેછે નંદજીરે
 બાળચરીત્ર અપાર, એક જીવ્યાએ શુ કહુરે,
 પાંમર પામે નહી પાર, અકલ ગત્ય એની નવ લહુરે.
 પેરવાં પીતાંબર સાર, કરચડી મુંદર લાકડીરે;
 ગળે યુજ્યાનો હાર, પારે ચડવાને પાવડીરે.
 શીર નાખીછે મુલ, આંધે નાખીછે કામળીરે.
 વાલો કરેછે કલોલ, કાન્તી દીશેછે શામળીરે.
 ગહઆરે મોવાળ, લીલા રચી વંદાવનમારે;
 વાણ વાપરશે રસાળ, પડશે રાધકાના તનમારે.
 મહીનાં લેખનેન્દાણુ, રાજ રમતા રીજ્યા ધણુરે;

રાધકા કેરો તે પ્રાણ, વાસે મલે નહીં કાઢીરે.
 ગોપી-પામી આનંદ, વાળાછના વીહારમારે;
 અથો ગોકુળઅંદ, વાલો વરસ અગીવારમારે.
 નયણે અપળ અંકાર, સુંદર વદન છે શોભતુરે;
 કહેતા થાયે વિસ્તાર, વેદપુરાણમાં આપતુરે;
 પછી મારયો કંસરાખ, કેશ ગ્રહી પછાડીયારે.
 યથો મધુરાનો રાય, માત તાન ઢોડાવીયારે.
 આનંદ આજીવ થાય, સરવ સતને તેડીયારે;
 ક્રન નાવાને જાય, હાથી ઘેઠા રથ જોડીયારે.
 ખાલ્યા દેવકીજી માત, મેંતો માન્યાંજી નોતડારે;
 એવે આવી નવરાત, રૂથી ગોરને તેડાવતારે.
 અંખા તેડ્યાંજી પેર, જ્યો પહોંચે મનની રણારે;
 પુન કીધી બહુ પેર, પાયે લાગ્યા લગી લજારે.
 મોઠા કીધાંજી હોમ, પાઠ વાંચ્યાંજી અંખા માતનારે;
 પારણીનીંજી નામ, જામ વીર્વાધ જાતનારે.
 ખતી સુંદર શોભામ્ય, ગરબો ગાયે મરવે સુદરીરે;
 શોકજ વસ્ત્ર અપાય, જોવા બેઠા ત્યાં થી હરીરે.
 ખાલ્યા દેવકીના કેડા, નુન વાત કશી નથીરે;
 ઉમો કરેજી કરજોડી, હાસ હસપત વાનતોરે.
 કોડ પુરમાં વનમાળી, ફૂલ ટાળ્યાં ફરથીરે;
 મીરા કેરો ત્રાસ ટાળી, સુખો મોકલ્યો હેતુરથીરે.
 ધરબો મોજે સુણે માય, પુને પ્રપુછની પાવડીરે;
 રીત ત્રીપુવનનો રથ; આશા પુરે અંખામાડીરે.

(૧૦૫)

સાખી.

પ્રભુ તમે તે બોવન તળીયાં, પ્રભુ તમે તળગો સંસાર;
પ્રભુ તમેએ વનમાં તેડીયાં, પ્રભુ તમે કરોછો તુચ્છકાર;
શી નંદના નંદલાલા નંદલાલા, ૨

તારી હેલઈ જોઈ હતો જાકારે શી નંદના;

મને વહાલું નથી તમે પાખારે.

શી નંદના ૧

હમે લોપીને કુળ કરી જાગરે, શી નંદના

પ્રભુ આપ્યાં તમારે કનરે,

શી નંદના. ૨

મને આલો આનંદરસ ધનરે શી નંદના,

હમે થરાણ આપ્યા કીહારીરે શી નંદના,

એ મારલી સુણીને બાહારીરે.

શી નંદના. ૪

સાખી.

વચન સુખી વિરજ નારનાં, યજ્ઞયજ્ઞ રમીયા રાસ,

રમણુમ વાગે ધુધરી, વિરજ સુદગીની પુત્રી વાસે આશરે;

શી ગીરીવરધારી ગીરધારી

૩

વચન સુદગીની સંગે વાસો ડોસરે શી ગીરી,

મુખે જોજો તે ચન્દ્ર બોસરે,

શી ગીરી. ૧

મુખે માય ને લેછે તાળીરે, શી ગીરી.

એક એકની વચે હાથ ખાલીરે,

શી ગીરી. ૨

કોઈની થોડી તે વેણા ગુણેરે શી ગીરી,

કોઈ સખીનો અંધર રસ છુટરે,

શી ગીરી. ૩

ત્યાંતાં રમણુમનાંજી વહેછે મંબીરે શી ગીરી;

જીવે તેનું મન યાચે સ્થીરે;

શી ગીરી ૪

સહુ દેવતા ત્યાં જોવાને આવેરે શી ગીરી,

લે તો પુરુષ થકી વધાવેરે,

શી ગીરી. ૫

ત્યાંતો અદ્રરહયો છે કરેજોડી શી ગીરી.

શું વરણવું જુધિ થોડીરે,

શી ગીરી; ૬

પ્રભુ ખુબે જારણી ધરીછેરે શી ગીરી,

ખટ મહીનાની રજની કરીછેરે,

શી ગીરી; ૭

સહુ રાસ રમીને આન્યાં ધરેરે શી ગીરી,

તેની કોમલ ન જાણી પેરેરે.

શી ગીરી ૮

ધન્ય ધન્ય આ વરીજની બામીરે શી ગીરી,

જુવે તેજુ તો મન રહે લોભીરે.

શી ગીરી ૯

ધન્ય ધન્ય આ વરિજની નારીરે શી ગીરી,

રાસ કીડા કરે શ્રી મારારી,

શી ગીરી ૧૦

જે ગાય શીખે આ રાસરે શી ગીરી,

તેહની શ્રી કૃણુ પુરે આશરે.

શી ગીરી ૧૧

શ્રી કૃણુના દસ અવતારનો ગરબો;

મારા કૃણુજીરે લોલ કૃણુજીતે કંઠ કેરુ જુમણુરે લોલ;

હરી હમ્યા કેરો હાર મારા વાલારે કૃણુજી વગાડે રૂડી વાંસ
જીરે લોલ, -૨૬

મારા કૃણુજીરે લોલ પેહેલેને રૂપે કાંનજીરે લોલ,

ધરયો મરજ તણો અવતાર મારા વાલારે, મરજે સમુદ્રગોળીયોરેલો

મારયો સંજાતેસુર દહન મારા વાલારે.

કૃણુજી. ૧

મારા કૃણુજીરે લોલ ખીજીતે રૂપે કાંનજીરે લોલ,

ધરયો મરજ તણો અવતાર મારા વાલારે,

કરજે સમુદ્ર મથન કરયોરે લોલ મેરનો રવઈંદા મારા વાલારે.

મમુદ્રની ગોળી કરીરે લોલ ધુમે તે ગોળીનો નાથ મારા વાલારે;

શ્રેયના ગનાં નેત્રાં કરયારે લોલ કહાડયાં તે ચઝીક રતન મારા વા-

લારે. કૃણુજી.

(૧૦૭)

મારા કસણુજીરે લોલ, ત્રીજીને રૂપે કાંનજીરે લોલ,
ધરણો વસાહ તણો અવતાર મારા વાલારે
પ્રથવી તે દા'ડ ઉપર ધરીરે લોલ, બેઠા તે અંધ પતાળ મારા
વાલારે કસણુજી ૩

મારા કસણુજીરે લોલ; ચોથેને રૂપે કાંનજીરે લોલ
ધરણો નરસિંહ તણો અવતાર, મારા વાલારે,
સ્થંભ ક્રોડીને પ્રગટ થયારે લોલ મારણ હીરણ તે કરપ દર્ધત
મારા વાલારે, ઉગારણો પ્રેલેલાદ બકતનેરે લોલ,
હેવા ભગત વછળ તો નાથ મારા વાલારે. કસણુજી હરી ૪
મારા કસણુજીરે લોલ પાંચમેને રૂપે કાંનજીરે લોલ;
ધરણો વામણ તણો અવતાર મારા વાલારે, ત્રણ ડગલાં પ્રથવી
ભરીરે લોલ, બળી આંધો પાતળ મારા વાલારે.

કસણુજી. હરી ૫

મારા કસણુજીરે લોલ છઠેને રૂપે કાંનજીરે લોલ;
ધરણો કુરશુરામનો અવતાર મારા વાલારે, કુરશી તે લીંબી હાથ-
માંરે લોલ, હેલાં કાત્રીચીનાં શીથ મારા વાલારે, જનુનાં હાથે
હણીરે લોલ, વાલ્યાં પીતાનાં ઘેર મારા વાલારે,

કસણુજી, હરી. ૬

મારા કસણુજીરે લોલ સાતમેને રૂપે કાંનજીરે લોલ,
ધરણો રામચંદ્રનો અવતાર મારા વાલારે, સીતા લઈ વન ની-
સરયારે લોલ; શેતુ બાંધ્યોછે પહાણુ માહારા વાહાલારે, રણમાંતે
રાવાણુ રાણીયારે લોલ, આખ્યાં પીલીશણુ રાજ મારા વાલારે.

કસણુજી, હરી. ૭

મારા કસણુજીરે લોલ આઠમેને રૂપે કાહાનજીરે લોલ, ધરણો કસણુ
તણો અવતાર મારા વાલારે, મધુરામાં હરી પ્રગટીયારે લોલ, ગો

કુળ પ્રાપ્ત છે વાસ મારા વાહારે, મારદા તે મામા કુસનેરે લોભ
ગોપી લગત્યાં લાડ મારા વાહારે, માલ પીત કોડાવીનારે લોભ
આપ્યું ઉશ્મનેને રાજ મારા વાહારે. કર્મજી ૬૨, ૮

મારા કર્મજીરે લોભ નવખને રૂપે કાનજીરે લોભ, ધરયા ખુપ ત
જિા અવતારે મારા વાહારે, જામ માળા કરમાં પડારે લોભ, લી
ધું તે મુંડીવરત મારા વાહારે. કર્મજી ૬૩, ૯

મારા કર્મજીરે લોભ દસખને રૂપે કાનજીરે લોભ, ધરયા કલંકા
અવતાર, મારા વાહારે, ત્રાંચ પમલે પેડો હોડે રે લોભ; પ્રયવી
મેા રસાતાળ મારા વાહારે. કર્મજી ૬૪, ૧૦

મારા કર્મજીરે લોભ, ગામ થીજીને સાંભજેરે લોભ, પામે તે વ
હકુંડ વાસ મારા વાહારે. ખેડેતા તે તરસઈ વીનવરે લોભ રાખી
ભરણુ કમળની પામ મારા વાહારે. કર્મજી ૬૫, ૧૧

જઈરામાં અવાતા ગીતનો સંમહ.

અલેશ ખેસાડતી વખત આવણું ગીત ૧ લું.

અલેશ દુદાળા, ને અલેશ પુળખા,

અલેશની કોટે પુધર માળરે મારા અલેશ દુદાળા.

કીચા ભાઈએ ગોરીને પ્રાકલ્યારે.

જાએ જોડી અલેશ વધાવા વાજાંત્ર વાગીયારે.

કુતમ ૬ ભાઈ ગોરીને પ્રાકલ્યારે,

જાએ જોડી અલેશ વધાવા કાજ વાજાંત્ર વાગીયારે.

કુંજ ન જાણું એમના ઓરડારે,

ના જાણું એમના અલેશ વાજાંત્ર વાગીયારે.

સામાને ઓરડા ચીતારે.

કુમમંજા ખેડા અલેશ વાજાંત્ર વાગીયારે.

માંડવો બાંધતી વખત આવતું ગીત ૨ જી.

મારે માંડવો જાગરે છાયો ને નેને આછાડીઆરે,
 મારે માંડવે કોના થાળ આછા રંગે માંડવોરે;
 મારે માંડવે કોણ કોણ આલ્યું કોણ કોણ આવશેરે,
 હુંતો જોઉં મારા કીઆ બાંધતી વાટ જોને આવે રંગ રહેશેરે;
 મારે માંડવે મોતીલાલ આલ્યા હીરાલાલ આવશેરે.
 હુંતો જોઉં મારા માણેકલાલનીવાટ, જોને આવે રંગ રહેશેરે
 મારે માંડવે કંઈ વધુ આલ્યા કંઈ વધુ આવશેરે,
 હુંતો જોઉં મારી કંઈ વધુની વાટ, જોને આવે રંગ રહેશેરે;
 મારે માંડવે રતી વધું આલ્યાં જીવશેર વધુ આવશેરે.
 હુંતો જોઉં મારી ઇચ્છા વધુની વાટ, જોને આવે રંગ રહેશેરે;
 ઇત્યાદી.

ગીત ૩ જી.

જોઆ માંડવ જાગરે રચાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 માંડવ ઉપર જાજમા પથરાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જાજમ ઉપર જાજમીયા ઢાળાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જાજમ ઉપર જાજમો ઢાળાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જાજ ઉપર પડવાળીના પાસા મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 રમશે રમશે રાજપીપજાના રાજા મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 સામાં રમશે નાનાબાઈ દેસાઈ મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 હાથો હાથો રાજપીપજાના રાજા મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જીત્યા જીત્યા નાનાબાઈ દેસાઈ મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જીત્યા ઉપર નોખતો વમડાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 હાથો ઉપર મધિમાં જુડાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે.

(૧૧૦)

ગીત ૪ થું.

હું તમને પુકારે શ્ર કરન માંડવા સોળ રચાવોરે,
 પેલુને માંડવે પુતળી, ખીલે જીવંતને. છાડરે,
 તજને આદીત રણુણે, એથે રંનાદેતા માંડપરે,
 પચમે પગરણુ માંડીયુ, છોકેના જગીઆછે જાગરે.
 સાતમે સાજન તેડીયુ, આઠમે અમનીના હોમરે,
 ને.મે તે નવમડ તેડીયું, દશમે દસરથ દેવરે;
 એકાદશી અપાસ આગંદ, બારસ રંગ્યાછે બારેરે,
 તેરથે તેડારે આઠલાં, એદશે મજીક એળોરે,
 પુતમે વર કંન્યા પરણીયાં પડવેલાં કંન્યાના દાગરે,
 પેલુને મંગળ વરતયુ; હજુએ છુ બાપની બેઠારે;
 ખીજુને મંગળ વરતયું હજુએ છું કાકા બત્રીજીરે,
 ત્રીજુને મંગળ વરતીયું, હજુએ છું મામા બાણીજીરે.
 એથુને મંગળ વરતીયુ; હજુએ છુ વીરાની બેઠેતરે,
 પાંચમુને મંગળ વરતીયુ ગઈરે મછીવારી ગોતજરે,
 આલીછે બેટડી ઘાટડી, દીધાંછે કંન્યાનાં દાગરે.

પીડી એળતી વખત ગાવાનુ ગીત ૫ મું.

પીડી પીડી એળોરે પીતરાણી, પેત્રી પીડી ચડશે મારા જીવાવરને
 ઉતરતાને ચડશે પેલાં છાડીને, પાકા તેલ ચડશે મારા જીવાવરને
 કાચાં તેલ ચડશે પેલી છાડીને પડતી કેરીખાશે મારાજીવાવરે.
 ગોટલાને ચુસશે, પેત્રી છાડીરે.

ઊકરડી નાંતરતી વખત ગાવાનુ ગીત ૬ હું

ઊકરડી નાંતરતાં વનમાળીર,
 જડીઆંછે સોનનો ખુટો કે યુજરમાળીર,

(૧૧૧)

તેની ઘડવેશ ટાટડી વનમાળીરે,
શોવરાવેશ જમણે કાને કે ગુજરમાળીરે,
ઉકરડી નાંતરતાં વનમાળીરે,
જગડીઓછે સાદનો ખુટો કે ગુજરમાળીરે,
તેનો ઘડવેશ દીવડો વનમાળીરે,
શોવરાવેશ જમણે હાથે કે ગુજરમાળીરે.

ગીત ૭ મું.

શોરને કુંવા જળ બરથોરે, ઇંટેવજા સે પાળ;
આથમણી ડગમગેરે,
હું તમને પશ્ચ રતી વહરે, કેમરે કુનચ દબાઈ દુખગારે;
રાત રમે રાણા સે ગોરે, દહાડે દેવાઈઆની સાથ;
આથમણી ડગમગેરે.

ઉકરડી જમાડતી વખત ગાનાનુ ગીત ૮ મું

પાંચ વાનીનો સાડવો વનમાળીરે,
પી શોછે ઇંરછા વહને બાણે કે ગુજરમાળીરે,
જમતાં મનમુખબાઈ સાંભરયા વનમાળીરે,
ઘાંદા છે કાંચળી માંચ કે ગુજરમાળીરે,
બરી સખામાં પડી ગયો વનમાળીરે,
ગધિડી યઈ છે કુલ્લો કે ગુજરમાળીરે.

વીઝો પાપડ કરતી વખતે ગાવાનુ ગીત ૯ મું.

છરે આજ મેતો અડદા પરવત નોતરયા,
અડદા તમે તો મારે પાપડ વાસુવા નેમ;
મારે સજન મળાવો ને મળો.
છરે આજ મેતો આજા પરવત નોતરયા,

(૧૧૨)

ચોળા તમે તો મારે વડીલો મુકવા ભોગ;
 મારે સજન મેળાવો ભો મળ્યો,
 છરે આજમેતો ધંહુવા પરવત નોતરવા,
 ધંહુ તમે તો મારે કંસાર કરવા ભોગ,
 મારે સજન મેળાવો ભો મળ્યો.
 છરે આજમેતો મગ પરવત નોતરવા,
 મગ તમે તો મારે પીડી કરવા ભોગ;
 મારે સજન મેળાવો ભો મળ્યો.

વરધ લેવા જતાં ગાવાનું ગીત ૧૦ મું.

સોનાનો થંબ હીરે જડયોરે,
 થંબનું નામ ના જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 થંબનું નામ માતીલાલ વીવા ઘેર આપણેરે.
 ડોશીવાણીયા નામ ઝવેરબાઈ વીવા ઘેર આપણેરે,
 સોનાનો મજ હીરે જડયોરે,
 ડોશીવાણીયા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 માંખી સેખણે સેખાં બખેરે,
 સેખાવટીયા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 સેખાવટીયા હિમતબાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે,
 સાગ્રા માંખીએ બેઠા પુલ કરે,
 પુનવંતા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 પુનવંતા નવલખાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે,
 મોરડામાં બખમી વાસો વચેરે,
 બખમીનું નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 બખમીનું નામ મસી વહુ વીવા ઘેર આપણેરે,

ખમિને કાચળી સોઈ બલારે,
 નાણાંવરીયા નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 નાણાંવરીયા માણિકલાલ નામ વીવા ધેર આપણેરે,
 હાથમાં પાટીઆ સોઈ બલારે,
 નીચાળીયા નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 નીચાળીયા ભીખાભાઈ નામ વીવા ધેર આપણેરે,
 લાંબી પરસાળે બાળક રમરે,
 બાળકનું નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 બાળકનું સુરજ બેન નામ વીવા ધેર આપણેરે,
 અતાંબાના બેડે પાણી બરેરે,
 પાણીયારી નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 પાણીયારી પરસન વહુનું નામ વીવા ધેર આપણેરે.

વરધ લેઈને આવે ત્યારે ગાવાનું ગીત ૧૧ મું.

માએ પઠડા ને કેશરીઆ વાધા,
 કાને સોનાની લોળારે, કોઈ વરધે વધાવો,
 એટલે રણછોડરાય શીમાડે આવ્યા,
 શીમાડે છત્ર ઢળાવોરે, કોઈ વરધે વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય બાગોળે આવ્યા,
 બાગોળે બિરયા વગડાવોરે કોઈ વરધ વધાવો;
 એટલે રણછોડરાય ચઢેડે આવ્યા,
 ચઢેડે ચમર ઢળાવોરે, કોઈ વરધ વધાવો;
 એટલે રણછોડરાય જનનીયાસે આવ્યા,
 કુલબો ગાળીને હાથરે કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય ખડકીએ આવ્યા,
 ખડકીના ખખડપાંડે કમાડે કોઈ વરધ વધાવો,

(૧૧૪)

ઐઠલે રણછોડરાય તોરણે આળ્યા,

ધાંકણાં સામુને હાથરે કાઠં વરધ વધાવો.

ઐઠલે રણછોડરાય માયરામાં આળ્યા,

મામાજી કન્યા પધરાવોરે કાઠં વરધ વધાવો.

ગીત ૧૨ મું.

ગોતરડાં ઉતારોરે ગોરજી, વહુ માગેછે સવધાળ્યા ગોરજી,

વહુનો બાપ બવધાળ્યા ગોરજી, વહુ માગેછે શેકડો ગોરજી.

વહુનો બાપ બોકડો ગોરજી, વહુ માગેછે બાજરી ગોરજી.

જહુંનો બાપ વાધરી ગોરજી, વહુ માગેછે બદામ ગોરજી.

વહુનો બાપ હળમ ગોરજી, વહુ માગેછે આરશી ગોરજી,

વહુનો બાપ પારશી ગોરજી, ઇતીયાદી.

મહુ સાંતક વખત ગાવાનું ગીત ૧૩ મું.

જીરે સાંભી તેડેરે સાંઢો ચરે,

માડી જાયા માંડવડે આવ હુરે સંતોશજી બેનડી.

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી, મારી કોટ પ્રમાણે લાવ તુસીએ;

મારે તન મનીએ રતન જડાવ હુરે સંતોશજી બેનડી.

જીરે સાંભી તેડેરે સાંઢો ચરે,

માડી જાયા માંડવડે આવ હુરે સંતોશજી બેનડી.

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી મારા પગ પ્રમાણે લાવ સાંકળાં;

મારી કાંખીએ રતન જડાવ હુરે સંતોશજી બેનડી;

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી મારા હાથ પ્રમાણે લાવ મુડીલા;

મારી યુજરીએ રતન જડાવ હુરે સંતોશજી બેનડી.

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી મારા કાન પ્રમાણે લાવ અંગોદી;

મારી પાંદડીએ રતન જડાવ હુરે સંતોશજી બેનડી. ઇતીયાદી.

ગીત ૧૪ મું.

(૧૧૫)

ગ્રહ માંત્રી વૈજા ગોત્રી ત્રીસાવી બેઠા; સસરે મનાવેતા મનાઈ
આ ભાડણી આઠાં ધુંધટ વહુને વાલેરાં લાગે.
કેતા વહુવાર તમને તુશીએ બડાવું, તનમનીએ રતન જડાવું
એ ભાડણી આઠાં ધુંધટ વહુને વાલેરાં લાગે. ઈત્યાદી.

વર ઉઘલતી વખત ગાવાનું ગીત ૧૫ મું.

ભાડણી તે પાન આવે ને રસ ઢોળે,
ભાડણી તે વળી વળી પાછુ જીવે;
જાણે મારા ખાપ સાથે આવે;
જાણે મારા સસરનો રંગ રાખે,
ભાડણી તે પાન આવેને રસ ઢોળે,
ભાડણી તે વળી વળી પાછુ જીવે;
જાણે મારો માડી સાથે આવે;
જાણે મારી સાતુનો રંગ રાખે;
ભાડણી તે પાન આવેને રસ ઢોળે.
ભાડણી તે વળી વળી પાછુ જીવે;
જાણે મારા વીરા માથે આવે;
જાણે મારા સાળાનો રંગ રાખે. ઈત્યાદી
ગીત ૧૬ મું.

સોડી તારા મુખડે રતન જડયારે ખાઈ,
રતન જડયારે નંદલાલ શેરો અજબ બનીરે ખાઈ,
વર ખાપા તે વર ખાપા કોણ સરાય કહેવાયરે ખાઈ.
જાન સુઢાળી આગળ જાય સેરો અજબ બનીરે ખાઈ,
વરખાપા તે વરખાપા આત્મારેમ કહેવાયરે ખાઈ.
જાન સુઢાળી આગળ જાય શેરો અજબ બનીરે ખાઈ.

જોડી તારે મુખડે રત્ન જડ્યારે બાઈ.

રત્ન જડ્યારે નંદલક્ષ શેરયો અજબ બનીરે બાઈ,

વરમાડી તે વરમાડી કેઈ બાઈ કહેવાયરે બાઈ,

જન મુઢાળી આગળ જય શેરયો અજબ બનીરે બાઈ.

વરમાડી તે વરમાડી જીવકોર બાઈ કહેવાયરે બાઈ,

જન મુઢાળી આગળ જય શેરયો અજબ બનીરે બાઈ,
ઈત્યાદી.

ગીત ૧૭ મુ.

સલ્લદાનની વાડીમાં ઉતરયા વરરાજ,

નીશનો લેઈ ધોડે ચડીયા વરરાજ નોખતો વાજે,

ક્રીયા બાઈ તમારા બાપા વરરાજ.

આતમારામ બાઈ તમારા બાપા વરરાજ.

સલ્લદાનની વાડીમાં ઉતરયા વરરાજ,

નીશનો લેઈ ધોડે ચડીયા વરરાજ નોખતો વાજે.

કેઈ બાઈ તમારી માડી વરરાજ,

જીવકોર બાઈ તમારી માડી વરરાજ. ઈત્યાદી.

ગીત ૧૮ મુ.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે, બનો લંડાધવાણુ પુરાવે છે

બનો ત્યાં ચક્રી સોના મગાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ ઘડાવે છે.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે; બનો મુરતધડ વાણુ પુરાવે છે,

બનો ત્યાં ચક્રી સોની તેડાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ ઘડાવે છે.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે, બનો ભરમધડ વાણુ પુરાવે છે.

બનો ત્યાં ચક્રી જડીયા તેડાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ જડાવે છે.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે, બનો અમદાવાદ વાણુ પુરાવે છે.

બનો ત્યાં ચક્રી પટવા તેડાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ મંદાવે છે.

(૧૧૭)

ખને ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવેલો, એની તગરીમાં ધુમ મચાવેલો.
ખનો કિંધતા લોક જગાડેલો; ધત્યાલો.

ગીત ૧૯ મુ.

એક લીલી તે લીલી લીવડી,
એક લીલુડાં જડીત્ર પજાણરે જગલીલડી,
મારા સોય ધોડાને ખસે હાથીઆ,
મારા હાથી દેખાને વેવાઈ ખીગણ,
મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગ લીલડો,
મારા કીઆ ખાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
મારા આતીઆઈએ સાનમાં સમજવીયા,
તમારી બલેરી રાખીયું લાજરે જગલીલડો;
એક લીલી તે લીલી લીવડી
એક લીલુડાં જડીત્ર પજાણરે જગલીલડો
મારા સોય ધોડાને ખસે હાથીઆ,
મારા ઘાડ દેખાને વેવાઈ ખીગણ,
મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગલીલડો,
મારા કીઆખાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
મારા ત્રવેરખાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
તમારી બલેરી રાખીયું લાજરે જગલીલડો.

ગીત ૨૦ મુ.

મારા નવલા વેવાઈ તને વીતવું, તારી શાંકડી કોરી વખાવરે,
મારું આટાંનું સાજન આવશે, તારા ઉકરડા દેખાને લાજશે,
તારાં છેઆ છોકરને મારશે, તારાં ઘઈડાં બુઢાંને દારશે;
જને નહતને તલી લાજરે, તને નીલજને સું કહીએરે.

ગીત ૨૧ મુ.

લીકુડી સોડીનો ચાખખારે, એનું ડાળ નમી નમી જાય;
 ડાળ નમે એનો જગ નમે, એનું નમીએલુ સાજન લોકે;
 નવલો વેવઈ લખી કાગળ માકલરે,
 કુ કેમ આવું એકલોરે; માફ બહુદળ કંઈ ન સમાય,
 મારા સોપધોડાને બધે હાથીઆરે મારી વેલોના સંગે નહી પાર
 મારા હાથી છાડાવુ હાટ શેરીએરે મારા ધોડાને ગાયની ગમાં
 મારા માફા છોડાવું મેદાનમારે, મારી વેલોનું દળ ન સમાય
 મારી જાનંત ઉતારું જાનંત મીડીએરે મારી જાનંતરડી પડીરે પરચાળ
 જાનંત જામે ખાળાં લાડવારે તારી જાનંતરડી જામેરે કંચાર,
 તારા હાથીને હારનો ખીચડોરે, ધોડાને ચણાની દાલ.

ગીત ૨૨ મું.

કુંવર હોયો દેઈ મોડે ચડીયા, એમના વેરીને ધાસકા પડીયા.
 રહી દુધના મોરસ ખાટાં, એમના વેરીના હૃદયારે કાટયાં.
 રહી દુધના મોરસ બગીયાં, એમના વાલાનાં હૃદયારે ઠગીયાં.

ગીત ૨૩ મું.

વરનો બહુરે હાશીલો વરનો બહુરે ખાંતીલો;
 એની મરઘા નયણી જીવે વટરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ.
 વરનો સોનીડાની સેરી વચે સંચરયો,
 વરને ઉતરીએ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ
 વરનો માળીડાની શેરી વચે સંચરયો,
 વરને ખુપ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ
 વરનો ગાંધીડાની શેરી વચે સંચરયો,
 વરને શીફળ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ
 વરનો ડોશીડાની સેરી વચે સંચરયો.
 વરને સરળદ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ

(૧૧૯)

વરતો તંજોળીડાની શેરી જર્યે સંચર્યો.

વરને પાન વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ્મ ધીમ્મ
હત્યાદી.

સામઠંધુરે આવે તારે ગાવાનુ ગીત ૨૪ મું.

રથ માફા સાણગારયારે આપા,

અજળ જનવાલિ વરના આપા સામઠંધુરે આપ્યું.

રથ માફા સાણગારયારે ગાડી,

અજળ જનવાલિ વરની માડી સામઠંધુરે આપ્યું.

રથ માફા સાણગારયારે હીરા,

અજળ જનવાલિ વરના વીરા સામઠંધુરે આપ્યું, હત્યાદી

જાન આવે તારે ગાવાનુ ગીત ૨૫ મું

જીંચી ચકુરે ઊંચે રડી, જોડે જાનોની વાટો,

જાન તે કમ જેઠે આવશે હોઠે અનીલ યુલાલ.

કોણ ધોરને કોણ હાથીએ કોણે તેજ પલાળી.

દીવર ધોરને જોડે હાથીએ સસરે તેજ પલાળી.

વરરાજા પોઢયા પાલખી ઉપર ચમર ઢળાવો.

ગીત ૨૬ મું,

અમરેર વેવઠંધો જામે આનરે, વેવઠંધોના પેટડીઆમાં દુખિરે

અમરવાદી વઘડડીઆ તેડાવો, વેવઠંધોને આશડીઆં પવડાવો,

કડવો લોમડો, માંડીચડીઆનુ. ધમા પાડું; માંહી ધોઅકલું.

જુપાછને આમડીયાં પીવરાવો.

કલવો પીરસતો વખત ગાવાનુ ગીત ૨૭ મું.

નુતિ જમ જમરે જમઠંડા કલવો, તારી માડી નહી પીરસે કલવો

તારી સાસુએ પીરસો કલવો, તારી સાસુ હઈયાની ભાણી;

(૧૨૦)

તને ધીમો રાખ્યો ભોળી, તારી માડી તે હમવાની કપડી.
તને મીઠું નહીં મેલે ચપડી, તારી માડીને આવડે શા મચકો,
તને ભોળ ન આવે કદી લચકો.

પુંખતી વખત ગાવાનું ગીત ૨૮ મું.

બીકળે નકરમી નાર, વર ઉમો આહાર,
ઉમો કંઈ મૂડી ને ચાર. જાનમ્માના પગતરવાય;
જાનરડીનાં મુખ કરમાય.

ગીત ૨૯ મું.

મારી ઉમણુ વેવણુ જાગરે, તારા ધર પછવાડે થઈ રહ્યો છે સોજી.
મારા પગ સુગીને થવા યાંબલા પેલી વેવણુને લેઈ ગયા જાનમ્મા.
મારા પગ સુગીને થવા આરશી. પેલી વેવણુને લેઈ ગયા પારશી.

મંત્રાદી.

ગીત ૩૦ મું.

હજવે હજવે પાંખરે મોટા ઓહારે,
આખા વરને વાગ્યો સાડી ચોખારે,
રવઈએ ના પાંડેય વેવણુ,
રવઈએ તારે વસોવા જોઈશું.
સાંભલે ના પાંડેય વેવણુ,
સાંભલું તારે ખાંડવા જોઈશું.
તરાફ ના પાંડેય વેવણુ,
તરાફ તારે કાંતવા જોઈશું.
સળીએ ના પાંડેય વેવણુ,
સળીએ તારા આપાના પળીવા.
સંપડે ના પાંડેય વેવણુ,
સંપડ તારે દીવા કરવા જોઈશું.

ધુંસરે ના પકિસ વેવાણ,

ધુંસર તારે ગાડે જોષયુ.

પરણતી વખત ગાવાનું ગીત ૩૧ મું.

તાપી વીગાદ.

સરસત રવામીને વીનવું મણપન લામવું પાયરે.

આંદાને મુરજ ખે રણ ચઢયા તાપીએ રમતેલા દીકારે;

તાપીએ તેજના આકરાં, પાણીએ નીરમળ નીરડે,

તેજવો જોશીના બેઠાને, તાપીના લગન નીરધારડે.

લગન આપ્યારે ઉતાવળાં, સાતમને સોમવારડે,

ધાગ બગીરે સગમાતીએ, જોશીને અખંધાણું આપ્યુંડે,

જેથ જોષને જોશી ઘેર ગયા, જોશણે પુકેછે વાતર,

કુતી ફાડી પેટી મજસુસ કે કેતા ફાડ્યા અંધ બાગરડે;

કુતી લુટી સાસર વાસણી, કે કુતી લુટી આવતી પેન

નધી લુટી સાસર વાસણી, નધી લુટી આવતી લેન

નધી ફાડી પેટી મજસુસ, નધી ફાડ્યા અંધ બાગરડે;

રાજ જતખની જેટડી, તેના અમ લગન નીરધારવારે.

ધાગ બગીરે સગમાતીએ, તેણે અમને આપ્યું જી આપ્યુંડે.

મે તને વેઠાઈ વાગીએ. જોષના લગન ના લેશમરે,

નહી મળે અંન કપાસવા. નહી મળે ખાજાને ચારડે.

વેવઈ આવતાં જાણીને, સંખંધીએ સાજો રેખાવીર.

સાજો રેખાવી કેમ જાણીએ, પરવે બરાવ્યાએ પાણીરે,

પાણી બરાવ્યા કેમ જાણીએ, સંખંધી વાવો ગોડવીરે,

નાહી પોષને થોડે ચડયા, મુશકે નાખ્યું છે ખુપરે,

વર નેહની કરે આવારણા. માતાને માથેએ ખાડે.

જો વર વાડાંએ સંચરએ, વાડીએ ભરડે જાયરે,

(૧૨૨)

જો વર ઝૂરીએ સંચરયા, ઝૂરીએ જન ઢળાવોરે,
જો વર બાગોજે સંચરયા, સામધું સાળાને હાથરે,
જો વર દરવાજે સંચરયા, દરવાજે દીવાને વખાણ્યોરે;
જો વર ચક્રિડે સંચરયા, ચક્રિડે ચમર ઢળાવોરે,
જો વર જાગીવાણે સંચરયા, કલવો સાળીને હાથરે,
જો વરને નાવટીયા મોકલ્યા, પીડીએ સાળાને હાથરે,
જો વર ખડકીએ સંચરયા, ખડકીના ખખડયાછે કમાડરે;
જો વર તોરણે સંચરયા, પાંખા સામુને હાથરે,
જો વર માંચરામાં સંચરયા, મામાજી કન્યા પધરાવોરે.
પેડેકુને મંચળ વરલીયું, ખીલે લે કન્યા દાનરે,
ત્રીશ્યુને મંચળ વલીયુ, ચાથેશ્યુ ખાપના ખેડીરે;
પાંચમે પાનેતર આપીયાં, છોધું મામા બાણિજી,
સતત્ર કન્યાદાન દીજીએ કાકાએ કરયાં આ વારણોરે.

ગીત ૩૨ મું

વાડીમાં રથ ખેલે સાંભજોરે ભાડા,
અમારા માણિકલાલ તમારી રતીવડુ પરજોરે ભાડા;
અમારા માણિકલાલ આજી આવે,
તમારી રતીવડુ માથુ ફેરે સાંભજોરે ભાડા,
અમારા માણિકલાલ હાથ કાઠી,
તમારી રતીવડુ જાય નાહી સાંભજોરે ભાડા.

વરક-યા ચોરીમાં ખેરો છે તે વખત ગાવાનું ગીત

લીંચા લાખ્યા ઓરડા સાપોલયું જાય,
કુલચંદની માંડમાં સાપોલીયું જાય.
જાય મુઠો મરડતું સાપોલીયું જાય,

જાન ધડાકા લેતુ સાપોલીયુ જાન,
 ઝો ઝેના બાપા સાપોલીયુ જાન,
 ટીકુ હોય તો કાહાડરે સાપોલીયુ જાન.

વરકન્યા પરણતી વખત ગાવાનું ગીત ૩૪ મું

સુરત શહેર વસો એક સોનરે,
 સોની ધડાકે લાકડાની પોચારે.
 ઝેની પોચીએ ઝાઝા હારારે,
 પોચી લાવે લાકડાના વીંચારે.
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે,
 મુખાઈ શહેર વસો એક જડીઆરે.
 જડીયા જડાકે લાકડાની પોચારે,
 ઝેના પોચીએ ઝાઝા આપારે.
 પોચી લાવે લાકડાના માપારે.
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે;
 બરુચ શહેર વસો એક પરવારે;
 પરવા ગાંઠ લાકડાની પોચારે;
 ઝેના પોચીએ જાજી આપરે;
 પોચી લાવે લાકડાના આપરે.
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે,
 અમરાવાદ વસો એક ઝવેરીરે;
 ઝવેરી પારખ લાકડાની પોચારે.
 ઝેની પોચીએ ઝાઝા માતારે.
 પોચી લાવે લાકડાની માગારે;
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે.
 તાંતો નવરંગ માંડવા રચીઆરે,

(૧૨૪)

તાંતો ૧૮૫૨ ચડીયા ધોડેરે; વરકંઘા પરણીમે ઉઠ્યારે;

ગીત ૩૫ મું.

અમારે છરે, તમારી વલીયારી,

એ બેને પરણાવો વેતણ્યા સંપજ રાખો.

એ બેને બોલે બનશે વેવઘઘ્યા સંપજ રાખો,

અમારા હીમત ભાઈ તમારી પરસન વહું એ બેને પરણાવો;

વેવઘઘ્યા સંપજ રાખો, એ બેને બોલે બનશે વેવઘઘ્યા,

સંપજ રાખો એ બંને જગતે જોડું વેવઘઘ્યા સંપજ રાખો;

વરકંઘા કંસાર જમે તેવખત ગાવાનું ગીત ૩૬

વરકંઘા કંસાર જમે, વેતણનીતા દાઢ ગણે,

ભાડાને કંસાર ન ભાવેરે; ભાડીતા કુચે કુચે આઝમેરે,

ભાડોતો હકારમાંથી આઝમેરે, ભાડીતા હકારમાંથી આઝમેરે,

વરકંઘા કંસાર જમેછે તે વખત ગાવાનું ગીત ૩૭ મું

વરકંઘા કંસાર જમે જાનઈવાની દાઢ ગણે.

કાળી ૧ કંસાર આપેતો આઝમેરે,

નહીતો આશા મુઝી ઘેર જઈએરે.

ગીત ૩૮ મું.

ધમે ધુલે ધમચીઆ ડોલેરે, ત્યાંતો કુમચંદ ખીલાડો બોલેરે;

કુમચંદ કહે ખીલાડો થાઉં. ખાજા તજે પેશા ન ઉ.

કાળીઆ કંસાર ખાતો જાજે, નહીંતો ખરનો ઉંદર થાઉં

વરણી ઉઠે ત્યારે ગાયછે તે ગીત ૩૯ મું.

જૂક જાગા ઉપર જાળીરે. એનો કંઘા યજ્ઞ અમાગીરે;

એતો અમારા કહાં કરશે; એની માને માટે મુતરશેરે.

વર કંઘા વરણી ઉઠે ત્યા ગાવાનું ગીત ૪૦ મું.

શામા ઝારડીઆમાં અવમાણ છરે

(૧૨૫)

જીઆવર પંજી હુતો ધડીએ ના ધીર;
 તળીયાં ધીમાંનાં ઘેખર મુજને મીઠરાં લાગે.
 સામા ઝોરડીઆમાં અધમણ અડધી
 જીઆવર પરજી હુતો જીવને ઠરતી,
 તળીઆં ધીમાંના ઘેખર મુજને મીઠરાં લાગે,
 સામા ઝોરડીઆમાં અધમણ મીઠું,
 જીઆવર પંજી મેતા અચરજ દીકું
 તળીઆં ધીમાંના ઘેખર મુજને મીઠારે લાગે

લાડી આપી પાડી આપી જનઘંઘાની જીજી આપી
 તોય લડયા માંડવા દેડે.
 પડીયા ધડ જીત્યારે આનંદ બલા,
 સાક કહેતા મેલીબાઈ જીતારે આનંદ બલા;
 એતા દીકરે પરણાવીને ઉઠ્યારે આનંદ બલા,
 સાક કહેતા ધુલચંદ સાચારે આનંદ બલા,
 એતા દીકરી પરણાવીને નાચારે આનંદ બલા.

જાન જમવા જતાં અને આવતાં ગાય છે તે ૪૪

અમ્ર આબ્યા રંગ ભિર રમવારે,
 અમ્ર આબ્યાંતાં પ્રસવ વહુને સેવારે.
 અમ્ર આબ્યાંતાં પ્રસવ વહુને જોવારે,
 એના જોખમાં થું જોઈએરે.

ગીત ૪૪ મુ.

તાંખાં કુડી તે નગર સોહામણી,
 માંહી બરીએધારે મવસીનાં ધીઆ.

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

મારા કીઆ બાઈના વાજત્ર વાગીઆં,

મારા માતીબાઈના વાજત્ર વાગીઆં,

પેલા વેવાઈનારે પડ્યારે નીશાન,

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

તાંબા કુડી તે નગર સોહામણી,

માંહી બરીએલારે ગવરીનાં ધીઅ,

સાહેલીરે આંખો મારીએ.

મારા કીઆ બાઈની મેડીએ દીવા બને,

મારા હીરાલાલની મેડીએ દીવા બને,

પેલા વેવાઈનારે ગેર અંધારાં,

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

તાંબા કુડી તે નગર સોહામણી;

માંહી બરીએલારે ગવરીનાં ધીઅ,

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

મારી કેઈ વહુને પેરણુ સાડી બહી;

મારી રતી વહુને પેરણુ સાડી બહી,

પેલી વેવણુનેર લેઈ ગયા ધાડી;

સાહેલીરે આંખો મારીઓ, મત્યાંડી.

ગીત ૪૫ મુ.

એના માંડવે નથી કાંઈ વાંસવળી,

એના ઘરમાં નથી કાંઈ ધાર ધણી,

એના ઘરમાં કુલચંદ મડખો માહાલે,

જેના વખતા ખીચારાનું કાંઈ ન ચાલે,

એનાં આણાં તાણાંને શું મળે.

એના માગ્યા તાગ્યાને શુરે ગપ દ્ય,
પુછનાધના પરવારાને શુરે મધ્યમે.

**જાન જમવા ખેરો તારે કંનાની તરફનું
ગાવાનું ગીત ૪૬ મું.**

હો વેવધ્યો ભીત પડે,

ભીત પડેતો પાગા દે ઠાણ ડોઝર ભરવા દે.

આગળ દુલમંદ પરણવાતા ઠાણ ડોઝર ભર્યું.

હવે પાંતાબાઈ પરણેછે ઠાણ ડોઝર ભરેછે.

વરકન્યા વળાવતી વખત ગાવાનું ગીત ૪૭ મું.

છાડી તાર અણુવર પાછુ વાળ, અણુવરિયું લળમણું રે.

પગ ભણી જોયું તારે લુલું દીકું, અણુવરિયું લળમણું રે.

નાક ભણી જોયું તારે મુઝુ દીકું, અણુવરિયું લળમણું રે.

આંખ ભણી જોયું તારે કાણુ દીકું, અણુવરિયું લળમણું રે.

કાન ભણી જોયું તારે તુટલું દીકું, અણુવરિયું લળમણું રે.

હાથ ભણી જોયું તારે પાંગલું દીકું, અણુવરિયું લળમણું રે.

માલાવી જોયું તારે મોખડું દીકું, અણુવરિયું લળમણું રે.

ગોરવ દેવા જાય તારે ગાયછે તે ગીત ૪૮ મું.

એના ધર પછવાડે ધટ પડી, એને દીકરી આગ્યાની રીત પડી.

એના ધર પછવાડે ખાવળીઓ, એને દીકરી જમ્યાનો વાવળીઓ.

એને ખારણે ગોમદીનો ગારો, એને દીકરી આગ્યાનોઠે વારો.

ગીત ૪૯ મું.

જુરે સરસત શ્યામીને વિનવુંરે,

જુરે મણપત લાચુ પાપ, માર તોરણીકુ હીરે નડ્યુરે.

મારે હિમતબાઈને ધીરજલાલનાં જોડવારે,

(૧૨૮)

પેલા વેવાઈને બલાડાંની નોડ, માંડે તોરણીયુ હીરે જમ્મરે,
મારી રતી વહુંને જીવકોર વહુનાં નોડવાંરે,
પેલી વેવણુને બુંડણુની નોડ, માંડે તોરણીયું હીરે જમ્મરે.
ગીત ૫૦ મું.

પેલો વેવઈ બાળ કુવારોરે માંડે જી ક્યારામાંનો કેવડો,
એને કુતરી સાથે પરણાવોરે માંડે જી ક્યારામાંનો કેવડો.
એ કેમ કરી બોલડા બોલોરે માંડે જી ક્યારામાંનો કેવડો,
કુતરી બસથે વેવઈ બોલથે એમ કરી બોલડા બોલડો.

